

„Vienybė Lietuviŋkų“
 IŠEINA KAS SEREDA
 BROOKLYN, New York.
 Prenumerata metams:
 Suvienytose Valstijose..... \$2.00
 Europoje ir kitur..... \$3.00

Prenumerata mokama iš viršaus.
 Prenumerata metams skaitosi nuo
 laiko užrašymo, ne nuo Naujų
 Metų.

Apgarsinimų kainų klauskite
 laišku.

J. J. Paukštis ir K. Brazys
 120-124 GRAND ST.
 Brooklyn, New York.

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybė Lietuviŋkų“
 PUBLISHED
 EVERY WEDNESDAY
 BROOKLYN, New York.
 Yearly subscription rate:
 In the United States..... \$2.00
 To Foreign Countries..... \$3.00

Advertising rates on application.
 Address all communication to
 publishers:
J. J. Paukštis & K. Brazys
 120-124 GRAND ST.
 Brooklyn, New York.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 24. Brooklyn, N. Y. 14 d. Berželio (June) 1911 m. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under Act of March 3-ED, 1879. Metai XXVI.

Prie kvietimo Lietuvon

Neprais kokia savaitė, ir pamatysi mūsų laikraščiuose koki jausmingą balsą, šaukiantį į lietuvių amerikiečius: «Grįžkit Lietuvon!» Atgal pusantrų metų Lietuvos klerikalų lakraščiai buvo iškėlę tiesiog kryžėvišką karę emigracijai iš Lietuvos klerikalų laikraštybės ir kartais «Viltis» iš emigracijos klausimo semdavosi savo dienos politiką, savo «degančio klausimo tēmą». Amerika buvo nupiešiama, kaip kokia pasakiškų Nibelungų šalis, kur prarija išeivių spēkas, turta, sveikatą ir — kas blogiausiai — nužudo lietuvių tautišką dvasią, padaro iš žmonių «dvasiškus kiuržus». Tik pirmeiviški Lietuvos laikraščiai mažai agitavo prieš išeivius. Agituot neagitavo, bet ir iš pirmeivių abazo kvietimai išeivių grįžti į Lietuvą — kur buvę nebuvę ir pasirodo. Keletą sykių jau rašė ir Lietuvos korespondentai į amerikiečių lietuvių laikraščius, kad ypač dabar reikia grįžti į Lietuvą. Visu-pirmu, politiškai reikėjai užėjus, pasidarę Lietuvoje sunku platininti po kaimus apšvietimą, nebėsa nei kam to apšvietimo platininti: vieni sėdžią kalėjimuose; kiti ešą ištremti į Volodgą, į Archangelšką, ar net Siberiją; tretii nebesusigauo naujų idėjų, pametę galvas, prareto, suskydo, nupuolė dvasioje. Todėl ešą labai geistina, kad amerikiečiai pradėtu grįžti ir eity į kaimus su apšvietimu, kaip «pamatę svieto, paragavę laisvės, prisirinkę naujų idėjų iš laisvų raštų, prakalbų ir viso laisvos šalies gyvenimo». Toliaus — klerikalų laikraščiai — su alarumu nurodė, kaip Lietuvos kaimai ištustėjo, «pasilikto tik seni ir maži», lieka nebeapdirbama žemė, pustėja laukai, puola žemdirbystė ir grumoja visos Lietuvos atėičiai. Prie to klausimo dar atsišaukia išeivių tautiškis ir religijinis jausmus; ešą Amerika, kaip kokis siaubūnas, sugromuli tūkstančius lietuvių išeivių ir yankoso dvasios skilvyj perverda lietuvių į kokius pseudo-amerikonus ir pseudo-lietuvius, — anot žydu veikėjo Zangvilio: Amerika yra kaip koksai «zaizdrapuodis», kuriam suverda-sutirpsta visos tautos, podrauge ir lietuvių į amerikonišką masą. Beto, ešą lietuviai, pakliuvę į šalį liberalizmu persisunkusia, o net ir tolimoje Kaukazo,

patampa pus-liberalais, ateistais, laisvamaniais, «be-dieviais», nustoja religijos ir doros. Tretii šaukėjai grįžti į Lietuvą dabar iškiša labai svarbų argumentą — Lietuvos žemės iš visų pusių ir viduryj yra kolonizuojamos svetimtaučiu: Paprusėjė vis tolyn eina vokiečių kolonizatorių ruožtas; Suvalkijoje ir Vilniaus gubernijoje vis platyn isgriebia lenkai; Kauno gubernijoje iš Pakuršės atstumia latviai, o didžiunų dvaruose (pvz. Nariškino) valstiečių bankas didelius plotus žemės skubina kolonizuoja pereselenais rusais. Pastaryjų šaukėjų balsu rašo «Lietuvą» (22N) p. V. Krivaitis. Jisai kviečia: «Lai-kas... amerikiečiams lietuviams, palikusiems tėvynę, grįžti atgal arba susijungti artimiausiais ryšiais su likusiais broliais namieje. Ir Lietuvoje» — jis sako — «juk galima turėti «Ameriką», tik reikia išnaudoti močiūtės žemelės turtai. Tik reikia prie visko kapitalų ir vienybės».

Kad išeivystė yra šian-dien mūsų vienu iš degančių klausimų, to negalima užginčyti. Bet jis svarbus ne principė, tik formoje. Išeivystė, kaip principas, nei vienai tautai nesuteikia pavojaus; nėra ir nebus eia jokio pavojaus ir lietuviams. Amerikon išeję lietuviai labai maža nutausta, ką parodo mūsų daugelis užlaikomu laikraščiu ir visokių tautiškų organizocijų. Tegul laikraštija ir organizacijos siek tiek prima ir svetimos intelektmės, vieok pati didžioji — lietuviška samonė visuo-met pasilieka grynai tautiškai ir per kilantį mūsų žmonių apšvietimą, ji niekuomet neisidils, bet juoba plėsis didyn ir brandyn. Išeiviai ištikro «pamato svietą» ir nevienas sugrįžęs parneša į Lietuvą naujas idėjas, naujas mintis, kurios suartina su Europa ir plačiuoju pasauliu. Iš ekonomiško atžvilgio išeiviai niekadoso nepadaro Lietuvai skriaudos, bet atpenė Lietuvą paturtina, parsizudami kasmet į savo šalį penkius sykius daugiau pinigų, negu išsi-veža.

Pagaliaus išeivystė yra toks didelis istoriškis faktas, tokia didelė srovė žmonių gyvenime, kad sunku su koksai «zaizdrapuodis», kuriam suverda-sutirpsta visos tautos, podrauge ir lietuvių į amerikonišką masą. Beto, ešą lietuviai, pakliuvę į šalį liberalizmu persisunkusia, o net ir tolimoje Kaukazo,

arba tolimosios Azijos chinų ir japonų! Nei viena iš tų šalių nei nesikėsina prieš išeivystę kovoti, nes viena, kad neranda jokių tam imonių; antra — nėra nei racijos: išeiviai iškeliauna ir atkeliauna. Parkeliaudami jie visuomet parneša fiziškus ir dvasiškus turtus — piningus ir surankiotas naujas pažangias idėjas. Tas jau pakelia tautą, o ne nuskiariaudžia.

Yra vienok išimtimi atsitikimai, kad išeiviai masiviškai turi atkreipti atidžią į savo paliktą tėvynę, — tik ne bėgimu atgal, bet dvasiška ir materiališka pagalba. Taip va pernai Amerikos ariai sukruoto po visą kontinentą rinkti piningus ir šimtus tūkstančių dolerių išsiuntė per vieną mėnesį Irlan-dijon, kad prigelbėti rinkimuose ariams kandidatams pakliuti į Londono parlamentą. Arba vėl finai, siri-jiečiai ir turkai bepaliovos renka aukas ir siuncia jas tėvynėn pažangiosioms partijoms, kad paremti kovos už laisvę judėjimą. Žydai renka kapitalus atpirkimui Palestinos nuo turkų, etc. Lietuvių toksai-pat masiviškas ir pagirtinas rinkimas aukų buvo išsiveržęs rodos du sykiu: laiku Paryžiaus Parodos ir atgal 4-5 metai laiku laisvės judėjimui. Tokiu dabar lietuviams momentu yra — palaikymas Lietuvos žemių, pereinančių svetimiems ir išstumimo mūsų žmonių ir proletarų eiles.

Bet ir eia nieko bendro neturi išeivystė. Nei gi eia gelbės šaukimas lietuvių grįžti namon iš Amerikos. Ką veikis sugrįžę tie, kurie neturi susitaupinę mažesnių ir vėl turės grįžti atgal į Ameriką. Arba kaip gi važiuos Lietuvon net ir tie, kurie turi susiėdiję vieną ar porą tūkstančių dolerių? Vienas-kitas gal ir pataikys nusipirkti gabalą žemės ar ūkį, jeigu veikiai užeis ant parduodamos vietos. Kiti gi taip-pat pavaižins, išleis piningus, ir vėl turės grįžti Amerikon, pakeiksnodami suvadžiojančius šaukimus grįžti į tėvynę.

Mūsų laikraščiuose jau nesykj buvo nurodinėta, kad šitas šaukimas vis išeis be pasekmių, pakol bus atsiliepiama tik į amerikiečių jausmus, o nebus rodoma praktiškė keio. Deja! to iškiolei lietuviai tėvynėje nepadarė. Mēs neabejojame, kad jeigu Europoje susitvertų

rimtų ir gerų žinovų komitetas, išdirbtų gerą žemių pirkimo programą, ir atsiųstų į Ameriką pakeliauti porą-trejetą gerų kalbėtojų, — neabejojame, kad didelė dalis pasiturinčių amerikiečių ižvedintų į Lietuvos žemes savo kapitalus, ar tai patis parvažiuodami Lietuvon apsigyventi ar tai nusipirkę žemes parandavotų kitiems lietuviams. Tai vienas iš pirmutinių keliu. Toliaus gal išsirasit kiti keliai: susitvertų gal kokis bankas, kokia korporacija ar kooperacija išpirkimui žemių. Da bar gi nieko neišeina. Amerikiečiai nežino, kokiame padėjime dabar randasi Lietuvos žemes ir kokiomis išlygomis tie žemės plotai, ūkės ir eieli dvarai slyste slysta iš lietuvių rankų. O europiečiai lietuviai nieko tame nedaro Sakytum Lietuvoje nėra inteligentų, advokatų ir įvairios rūšies žinovų. Tai bus letiesia, nes mēs žinome, kad jų yra! Bėda tame, kad ir Europoje, kaip eia Amerikoje, inteligentai įsitaisė savo žirgeliu-joja kas savo keliu. Tenai, kaip ir pas mus, jau lošiam poperinė kova tarp laikraščiu ir tarp atskirų veikėjų «už idėjas», kaip tą labai teisingai sykj p. Vidūnas savo filosofiskame laikraštely pastebėjo...

Eia nevieta pasakyti pamokslas mūsų broliams europiečiams apie tą jų nesąmoningą kovą prieš mažesnius pavojus. Bet negalima nekonstantuoti fakto, kad jie taip, kaip ir pas mus, sklaido savo spēkas ir šaltai, bespėkiai atsineša į vieną milžinišką pavojų — į Lietuvos žemių išplėsimą svetimaisiais, o nupuldymo mūsų kaimų į proletarų bedugnę... Veltui mūsų europiečiams inteligentams šaukti į išeivius ir apgailauti, kad šitie svetur ištautėjie, jeigu net panosėje namie apsisėda kasmetas tūkstančiai svetimtaučiu, kurie kaip tik įneša Lietuvon svetimus gavalus ir lietuvių ištautinimui sutveria gyvą ir jau matomą pavojų. Ir ant to mūsikiškiai liaudies vadovai ir veikėjai Lietuvoje mažai tepaiso, jokio aktyvsko darbo neparodo, o vien šaukia į amerikiečius: «grįžkit tėvynėn!»...

Amerikiečiai nebus kurti ir apsilblausę, jeigu europiečiai pradės toje linkmėj praktišką darbą. Neveniam amerikiečiui širdis susopsta žiūrint į prisiartinusį Lietuvos pavojų. Mūsų laikraščiai su atvira širdžia parems

tą svarbų klausimą. Tik gar-na tų jausmingų šaukimų, o duokit šią mums, europiečiai, praktišką sumanyimą...
 Vargomatis.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

AMERIKA.
 Prisiartina 1912 metai ir podraug Amerikos politikoje prasideda bruzdėjimai. Partijos republikonų ir demokratų rengiasi prie rinkimų šios šalies administratoriaus-prezidento. Republikonai dar neturi pilnai nusizymėję sau kandidato. Demokratai jau šiomet skudresni — jie jau rodo su pirštais tai į viena tai į kitą, kaip labai tinkamus prezidentui kandidatus. Šiemetinis demokratų laimėjimas kongrese pridavė kur-kas daugiau jiems drąsos. Jie jau menasi, kad ant ilgo laiko demokratų partija užvaldė kongresą ir visuomenės sympatijas. Todėl būsimieji demokratų kandidatai ir laikraščiuose užima aikštesnę vietą, negu republikonų. Jeigu republikonai koku nors stebūklū prikalbėtu ex-prezidentą Ruzveltą pasiduoti kandidatūron, tai dar butų kas-kita, — tas mokėtų visuomenės bandą pakreipti kaip tik ant republikonų partijos, nes tas žmogus turi lyg kokią-tai magišką spēką užhypon-tizuoti netik Ameriką, bet ir visus kraštus. Bet jeigu tik republikonai atsides ant dabartinio prezidento Taf-to, kuris sako rengiasi vėl pasiduoti ant antrų rinkimų, tai galima sakti, kad republikonų partija išanksto jau pralaimėjo, nes Taf-tas savo administracijos laiku nieko nesuspejo liaudžiai išpūdingo padaryti. Dabartiniai demokratų didieji vadovai ir kandidatai į busimą prezidentą yra du gubernatoriai: Cincinnati gub. Harmon ir New Jersey gub. Wilson. Šis pastarasis apvažiavo per ištisą mėnesį visus vakarus ir sukėlė visur liaudies entuziazmą. Yra tai energiškas ir labai pažangus žmogus. Sugrįžus jam į Washingtoną su iškilme pasitiko jį senatas ir visa demokratinė valdžia. Visi spēja, kad ateinantis demokratų kandidatas ant prezidento bus nekas kitas, kaip Wilson.

— Sutartis su Kanada dėl lei numetimo muitų ant

įvežamų ir išvežamų tavorų, dar galutinai nėra užbaigta. Senate pasirodė nemaža dalis priešiminkų. Keletas iškalbingų ir intelektingų senatorių labai spiriasi laisvam įvežimui medžių ir poperiaus. Tie senatoriai neuždyką, žinoma, darbuojasi: jie nori intikti medžio ir poperiaus trustams, kuriems šita sutartis atims iš rankų nemažą pelną. Įvežimas poperiaus nupigis spaudos imones, nes Amerika labai daug sunaudoja poperiaus ir spaustuvininkai priversti būna pirkti poperių iš trusto ir mokėti tiek, kiek jis nori. Medžio trustas vėlgi neteks auksu plaukiančio šaltinio. Ikišiolai jis supirko Amerikoje tiek miškų, kad sakoma 90% mūsų miškų jau trustų rankose. Jeigu norėtų, tai trustas galėtų padavoti dėl 16,000,000 Amerikos šeimynų namus, arba turi vertės medžio ant šešių bilijonų dolerių! Tai vis rankose trijų žmonių, prisidengusių «Lumber Trust» vardu. Reikia sau persistatyt, kokia tai milžiniška monopolija, ir kiek tai Amerikos turto pareis į tų žmonių kišenes, jeigu tikėjus jų nesutramdys. Dabar už medžių moka žmonės tiek, kiek nori trustas. Todėl prez. Taf-tas ir korporacijų komisija mato, jog susitarvnis su Kanada, pirmiausiai atimsias medžio trustui galę kelti augstas kainas o ilgainiui, trustas bevaržant, gal pasiseks iš jų didelę dalį Amerikos gamtinių turtų ir visai atimti į valstiją.

MEXIKA.
 Sąlygos po visą šalį nepasigerino, bet sakoma net blogesnės pasidarė, negu buvo revolucijos laiku ar bent prieš padarymą santai kos abiejų liaudies frakcijų. Maištai nepasilioė, bet dar padidejo. Dabar jau keliamai maištai prieš patį Madero. Išsibusių maištininkų niekas nebegali suvaldyt Mieste Leon, Guanajuatoj, per pereitos savaitės terora išmušta nekaltų gyventojų 73 negyvai, o šimtai sunkiai sužeistų. Netoli Publos teroristai nužūdė du turtingu ispanų kolonistu. Po kitas apylinkes viešpatauja ne įstatymai, bet gaujos siaubimai. Kaip ir reikėjo tikėtis, didžiausią svirgūtę daro žmonės palaidūnai, visoki bandidai, kurių Meksikoje labai daug. Perėitą savaitę suminta keliose vietose nauji

jų būriai, kurie jau buvo padarę suokalbių nugaluoti Maderos šalininkus. Naujoji valdžia dar nėra ant tiek drūta, kad galėtų šitai betvarkei padėti galą.

— Prie civilinės karės pirmiau padarytų nuostolių prisidėjo dar kita nelaimė. Pereitą savaitę (seredoj), netoli Ramiojo Okeano įvyko pasibaisėtinas žemės drebėjimas, kurio laiku užmušta žmonių apie tūkstantį, o sužeista dvejetainiai. Drebėjimas kilęs nuo pradėjusio išsiveržti ugnikalnio Colima, kuris buvo per kelis metus skaitoma užgesusi, ir dabar vėl pradėjo degti. Miestas Zapatian visai sulgyintas su žeme, taipgi miesteliai Tonila, Platanar, San Andres ir jų apylinkės beveik visai išgriuvo ir žuvo daugybė žmonių. Iš Meksiko City sostapilės eina pilni traukiniai su daktarais, slaugytojoms ir šokia-tokia valdiška pagalba ir nukentėjusias apygardas.

— Francisco Madero, buvusis vyriausias revoliucijos vadovas ir dabar artimas laikinojo prezidento de la Barra padėjėjas, pribuvo į sostapilę; jį pasitiko milijonas meksikiečių su tikrai karališkais sveikinimais. Bet užtai kituose kraštuose gema nauji pavojai. Pietinėje Meksikoje vis tebesipriešina Maderai jo buvęs draugas, generolas Figueroa, kuris su 2000 armijos apsirinko savo stovyklą už 20 mylių nuo sostapilės, ir žada dar daug nesmagumų naujai valdžiai.

ITALIJA.

Beveik milijonas žmonių susirinko Romoje pereitą savaitę, dalyvauti prie atidengimo puikaus paminklo Italijos suvienytojui, karaliui Viktorui Emanueliui. Tuom pat laiku buvo surengta iškilmingi paminėjimai 1848 metų, kada karalius Albertas suteikė Italijai pirmąją konstituciją, po kuria ir šiandien Italija valdosi. Suvažiavo minios žmonių iš provincijų. Vienų tik miestų majorų būvę apie 8000.

Šitas visas iškilmes ignoroja tiktai Vatikanas; popežiaus kanceliarija pranešė visiems katalikams, kad iškilmes nedalyvautų, nes šitie paminėjimai yra skaudūs visai katalikiškai hierarchijai, kadangi nekas kitas, kaip dabar garbinamas Viktoras Emmanuelius atėmė iš Romos popežių svietiskąją galybę.

ANGLIJA.

Londonė dabar niekas kitko ir nemislija, kaip tik apie prisirtinančias karaliaus Jurgio karunacijas. Parodos rengiama tokios, kad jomis perviršyti visas kada-nors buvusias Anglijoje iškilmes. Prisirengimai ponijos į parodą priverstė apsaugos kompaniją Lloyd padaryti iš to biznį. Ši kompanija apskelbė, jog ji galinti apsergėti visus dalyvaujančius parodoje, jeigu karunacijos dieną užteiktų lietus, kuris Londoną tankiai aplanko. Todėl ponios ir ponai apsergi save, savo šeimynas, drapanas ir net šunyčius. Sakoma, kad tū-

los ponios savo suknius apsergėjo net ant \$100,000, jeigu užėjęs lietus permerktų. Šimtai vertelgų, kurie parodos dienai išrengę ant gatvių sėdynes, taipgi skubinas apsergėti savo intaisas nuo ugnies ir lietaus.

— Tačiau visos Londono iškilmes neprašalina dar ir nesmagių atsitikimų. Pereitą savaitę subankrutino didelis Londono bankas Birbeck. Tūkstantiai depozitorių užpuolė banką ir iškėlėriausės Piningai buvo sudėti daugiausiai smulkių kreditorių, ypač moterų. Prisiejo patraukti čiola armija policijos, kad nedaleistų išgriovimo banko ir sugadinimo karaliaus dienai rengiamų iškilmių tokiu skandalu.

TURKIJA.

Pereitą savaitę pasigirdo, kad nuo Turkijos viešai atsiskyrė didelė provincija-Albanija, kuri įsikūrusi savo liglaikiną valdžią ir jokiū būdu nebemįslinanti Turkijai pasiduoti. Dabar vėl Turkijai užgimė naujas pavojus iš pusės kaimynkos Juodkalnio karalystės. Visas Juodkalmis esąs kariškame ūpe priešais turkus, ir karalius Mikita pats išvažiavęs ant rubežiaus sutvarkyti armiją. Kada taip dedasi tarpe Turkijos ir Juodkalnio, tai Austrija akiliai pradėjo tēmyti į Italiją ir Rusiją nuo išikišimo tarpe juodkalniečių ir turkų, nes labai žymus esąs noras rusų ir italų pasinaudoti iš tų kivirčių ir šitą sau pasigriebti.

RUSIJA.

Lenkijos ir Lietuvos atstovai įnešė Valstybės Dūmon interpeliaciją iš priešasties uždraudimo slapto vaikų mokymo per gubernatorius Varšavos, Kievos, Minsko ir Kauno Bausmė už mokymą skiriama yra net 500 rublių arba trys mėnesiai arešto. Interpeliacijoje nurodo, kad šitie gubernatorių padavadijimai peržengia augščiausios valdžios leidimus mokymosi dar nuo 1892 ir 1900 metų. Po ta interpeliacija pasirašė visi atstovai iš «Lenkų Rato», daugelis kadėtų ir spalininkų. Ką Dūma su tuo klausimu padarys, nežinia. Bet vaikų mokymo draudimas negalės pasilikti tokiu, kaip jį dabar gubernatoriai nori palikti. Jokių valstybės stiprių įsakymų tame dalyke nėra. Čia vien tik įsigalėjusių gubernatorių ūpo apsirėškimas, kuris daro gėdą visai Rusijai.

— Užsibaigė garsi byla apie pulkauninką Vonliarliarskį ir keletą jo draugų, kurie buvo skundžiami suklavime Lietuvos kunin-gaikščio Oginskio posmer-tinio testamento, kad paimti jo turtus. Teisma Vonliarliarskį rado nekaltu, o keletas kitų apskųstųjų rodo rasta kaltais, bet pavesta caro mylistai jiems dovanoti. Čia matėjosi byla ne apie kokius prasčioskus, bet didžiūnus.

— Valst Dūmos biudžeto komisija priverstė karės ministerį apskelbti savo žinyboje padaromas išlaidas. Pasirodė, jog ikišiolei, kol karės ministerija laikydavo

savo išlaidas slaptai, ministerio buvo padaryta 14,700,000 rub. valstybei skolos. Dūma nutarė šitas skolas dabar apmokėti, bet ant toliaus padaryta didelis žingsnis, kad ministerija nelai-kys savo veikimo slaptai. Ant to sutiko ir ministeris.

— Ateinantiems metams biudžeto komisija, 20 balsų, prieš 9 nutarė asiguoti 28,000,000 rub. budavojimui keturių šarvuotųjų, karės laivų. Šitą įnešimą Dūma per trejus metus iš eilės buvo atmetusi.

— Dūmos komisija priėmė projektą kaslink praplatinimo moterims teisių ant turto, kurios gyvena su vyrais ir paskui pasiskiria. Šitas projektas maž-daug panašus į Amerikos įstatymą, kad moteris teisėtai persiskyrusi su vyru gali reikalauti atlyginimo iš jo turto.

— Valstybės Dūma palaista ant vakacijų nuo 13 d. gegužės iki 28 spalnio rudenį.

VOKIETIJA.

Kaip žinoma, Vokietijos parlamentas visgi suteikė šokia-tokią konstituciją ir autonomiją dviem neramiom provincijom — Elzas ir Lotaringijai. Šios dabar turės savo jungtinį parlamentą Strassburgo mieste. Bet vokiečių intekmė stengiasi elzas-lotariečius nusmelkti. Vokiečiai šovinistai, prasidėjus eizasičių rinkimams į antrąjį atstovų rūmą, smerkiasi pakliūti į jų dabartinį parlamentą, kam ir vokiečių valdžia mielai padeda. Todėl tarpe elzas-lotariečių susitvėrė didelė «Tautininkų Partija», kurios tikslu visokiais būdais kovoti prieš vokiečių išgriovimą ir jų tautos reikalus.

— Vokietija labai neužganėdinta francūzų veiklu Marokoje, kurią šie bemalšydami, vis plačiau įleidžia Francijos autoriteto šaknis. Vokietija rengia prieš Franciją protestą, kad netaip drąsiai ūkininkautų Marokoje ir kad kietai prisilaikytų žinomos sutarties, kuri Europos valstijų buvo padaryta Algėciroje apie Marokos nepaliečiamybę.

— Nepaprasta sausuma ištiko šiemet po visą Vokietiją. Grėšia išdžiovinimu vasarojaus. Giriiose išsiplatino milžiniški gaisrai. Šlezvigo kuningaiktystėje jau išdegė apie 1000 akrų puikaus pušinio miško.

Į Lietuvos.

VILNIUS. M. K. Čiurliano paveikslų paroda uždaryta geguž. 8 d. vakare. Apie gegužės 20 d. 5-toji Lietuvos Dailės Paroda ir daugelis Čiurliano paveikslų perkeliama Kaunan.

Vilniaus universitetas. Vilniaus miesto savvyvaldos apšvietos komisija vėl ėmė rūpintis augščiosios mokyklos Vilniuje įsteigimu. Dabarties komisijos šanariai pasidalino darbą ir prisizadėjo parengti vyriausybei tam tikrą raštą su išrodymu, kad

šiaur-vakarų krašte universitetas būtina reikalingas ir kad tas universitetas bus naudingiausias, jei bus Vilniuje.

VILNIUS. Kuningų permamos. Perkelti: kun. Sabalauskas Rodunėn, kun. Kunickas Induron, kun. Kochanskis Žoludkan, kun. Burba Asavon, kun. Bieliavskis Krasovkon, kun. Augštolis Augštadvarin, kun. Jablonskis Volpon, kun. Gabševičius Volkolaton, kun. Kakarėka Maišagalon, kun. Stašvs Marcinkonisna, kun. Blaziejavičius Krzyvican, kun. Matulevičius Užnozan, kun. Šabanevičius Strunaičiuosna, kun. Drukteinis — Karvėn, kun. Meškiniš Verenavon, kun. Petrulis Pivašiuuosna, kun. Stašvs Marcinkonisna, kun. Gloderis pačiam prašant paliuosuota nuo vietos, kun. Šimeliunas Glėbokon, kun. Buvis Gelvonisna, kun. Hunevič — Dolistovon, kun. Sobolevski Šumskan, kun. Matevičius Untanon, kun. Bagienski — Jelnon, kun. Jast. Kretovič — Šemotovščizon, kun. Driežulskis i Kamajus, kun. A. Sokolauskas i Žirmunus, kun. Punkskis i Polušą.

KAUNAS. Kuningų permamos. Perkelti kun. Vederasuskas iš Kriklenų fil. i Kantaučius kleb.; kun. Titas, Raguvos kam., i Kriklenų fil.; kun. Adamauskis, Rietavos kam., i Raguvą kam.

JUŽINTAI, Zarasų pav. Balandžia 23 d. (Šv. Jurgio dienoj) iš vietinio monopolio išgerta degtinė už 384 r. Sodiets.

PILVIŠKIAI. Mariam. pav. Gegužio 14 d. buvo «Blaivybės» skyriaus susirinkimas. Buvo daroma: 1) Išspradžios skaityta praeito susirinkimo protokolas. 2) J. Stankevičius paskaitė referatą apie degtinės blėdį (moterims prirodė, kad jos privalo vaikus auklėdamos nepratinti jų gerti). 3) Slaptų smūklių panaikinimas — atidėtas vėl ateinantiems susirinkimui. 4) Atstovai pranešė pasveikinimą vyskupo ir jo atsakymą. J. Stankevičius skaitys referatą kitą kartą apie vyskupo prielankumą. 5) Nutarė smarkiai kovoti su girtuoklybe ir namiškius prikabinėti prisidėti prie «Blaivybės» dr. 6) Intaisyti arbatnamį, kuriame pardavinės limonadą ir rūgštį.

Pastebėjau vieną daiktą: susirinkime buvo apipuolę vieną narį, kad jis gerias, tuomi gi tarpu draugijos nu tarta, kad galima truputi vartoti. J. Kapsas. («Liet. Ūkin.»)

Rusų kalba katalikų bažnyčiose. Varšavos laikraščių korespondentai pasisten-gė svertimųjų tikybų departamente įsitikinti, ar žinia skelbiamąja «Rieč» yra teisinga, kad Gardino katalikų dvasiškiams įsakyta pamokslus rusų kalba sakyti. Žinia ta pasirodė visai neteisinga esanti. Tokio įsakymo departamentas nėra davinėjęs.

VILNIUS. Katorginių išgabenimas. Vyriausiai ka-

lėjimų valdybai įsakius iš Vilniaus gubernijos kalėjimo išgabenta Rygon 23 katorginiai.

Mirties bausmės pakeitimas. Vilniaus karo apskričio vadovas pakeitė Česlovui Svirskiui mirties bausmę — katorgon iki gyvos galvos. Zakrzevskio ir Kazakevičaitės nuteisimą patvirtino.

Šalnos. Paskutiniųjų dienų šalčiai ir šalnos pakando vaisių medžių užmazgas. Sodnų savininkai iš tos priežasties labai nusiminė.

Areštai. Suvalkuose suminta 10 mokinių privatinės komercijos mokyklos ir 3 mokinės privatinės moterų pensijos. Viena mokinė ir 3 mokiniai jau paleisti. Suminti jie, kaip kalba, sulig paliepimo iš Varšavos. Kamelyje pagal vald. statistiką 1482 gyventojų.

Lintavaras.

PUŠALOTAS. Gegužės 6 d. kilo čia didelis gaisras: nukentėjo arti 70 šeimynų, tame skaitliuje 10 lietuvių. Nuostolių labai daug. Miestelyje pagal vald. statistiką 1482 gyventojų.

RAGUVOJ.

Panev. pav. pasimirė ir buvo palaidotas balandžio 25 d. savininkas vietinės aptiekos, Kazys Vitkevičius, garsiojo Ivinskio giminaitis. Gimęs Žemaitijoje ir gavęs provizoriaus pagalbininko diplomą, jis išvažiavo tarnauti Rusijon. Bet, matyti, ten nepatiko, jį traukė prigimtas kraštas, nes prabuvęs porą metų, jis sugrįžo Lietuvon ir ligi galo savo amžiaus darbavosi tarpe lietuvių. Buvo pašs žmogus teisingas ir kultūriškias

A. a. Kazys V. buvo ne tiktai geras žmogus; jis taipogi karštai mylėjo savo tėvynę ir, kiek galėdamas, stengėsi darbuotis savo krašto naudai. Mirtis išplėšė Lietuvai da vieną inteligentą-darbininką ir privertė jį be laiko apieisti numylėtąją šalį. Tegul jam bus langva Lietuvos žemė!

J. Venckevičius. («Liet. Žin.»)

Blaivininkų reikalavimai. Atstovas Bulota gavo iš Lietuvos keletą laiškų, kuriiais lietuviai atstovai šaukiami kovon V. Dūmoje su alkoholizmu Gauta tokie laiškai iš šių Lietuvos vietų: iš Sėdos, Telšiu ap. su 410 parašais, iš Pašvitinio, Šiaulių ap. su parašais 272 moterų ir 234 vyrų ir iš Nicūnų sodžiaus, Panev. ap. pasirašyta 30 žmonių

Žydų gydytojų protestas. Vilniaus dygytojai žydai, dalyvavę joponų ir turkų karuose, sutaisė ir nusiuntė manui V. Dūmon savo protestą prieš valstybės apgy-nimo komisijos sumanytą nebeimti žydų kariuomenėn.

TOMSKAS. Tomsko universiteto teisių skyrių baigė šiemet du lietuviai: Martynas Yčas, žinomas savo raštais, ir Juozas Augštaitis. M. Yčas baigė universitetą taip puikiai, kad universiteto vyresnybė paskyrė jam net aukso medali ir kviečia jį pasilikti universitete ir du jaunu teisininko ketina

apsigyventi ir darbuoties Lietuvoje.

Mariavitų tarpe. Varšavos mariavitų kuningo Žebrovskio šalininkai visiškai atsiskyrė nuo mariavitų ir sudarė naują sektą: krikščionių evangelikų.

Neprisima jezuitų. Francūzų jėzuitas kun. Debriny prašėsi Rusų vyriausybes leisti jam atvažiuoti Rusijon trims mėnesiams mokslu reikalais; be to, jisai tuo laiku buvo ketines dar prižiūrėti ir Maskvos katalikų labdarių draugiją. Bet vidaus reikalų ministerija neleido jam atvažiuoti.

Kipras Petrauskas. Kazikokiame «Vilties» N buvo paduota, paimta iš rusų laikraščių žinėlė apie pirmą jauno lietuviu artisto debiutą Didžiajame Maskvos imperatoriškame teatre. Prie tos žinėlės dar galima šitą pridurti: Kipras Petrauskas šiemet pabaigė Peterburgo konservatorijoje giedojimo skyrių. Išleidžiamajame spektakly jį vaidino visu svarbiąją rolę operoje «Romeo ir Džiuletta» — rolę Roneo. Kaip pirmiau, taip ir šiame spektaklyje jis patraukė į save žinovių akį. Pabaigus konservatoriją, konservatorijos valdyba, susižinojusi su imperatoriškųjų teatrų valdyba, išsiuntė Kiprą Petrauską Maskvon pasirodyti su pirmu debiutu imperatoriškame teatre. Kaip žinovai atsiliepė apie jį jau matyti iš anos žinėlės, paimtos iš rusų laikraščių. Prielankiai atsiliepė dailės laikraštis «Apollon» ir kiti Po to pirmojo debiutu Kiprą Petrauską pakvietė ir savo artistų skaičių Peterburgo imperatoriškasis Marijos teatras.

Ateinantiame sezone Kipras Petrauskas Peterburgo Marijos teatre ir Didžiajame Maskvos teatre vaidins svarbiausias roles šiose operose: «Lakmė», «Romeo ir Džiuljeta», «Traviata», «Rigoletto», «Sivilijos kirpėjas (cirulnik)» ir «Evgenij Oniegin». L. N.

Iš Liet. Dokslo Draugijos. Per visuotinąjį M. Draugijos susirinkimą Vilniuje liepos 25—27 dienų dar prizadėjo savo referatus skaityti:

D-ras V. Gaigalaitis: Apei seniausius lietuvių raštijos paminklus Prūsų Lietuvoje;

Kun. P. Kamėšis: Apie kooperacijos ideos išsiplėtimą Lietuvoje;

Martynas Yčas: Reformatu parapijų savyvalda Lietuvoje ir jos kultūrinė reikšmė;

Matas Salčius: Tyrinėjimai pedagogijos srityje pritaikinantys Lietuvos;

Tas pats: Laurynas Ivinskis, pionierius lietuvių mokyklos;

V. Storasta-Vidūnas: Lietuvių ir lygių kitų tautų tikybos prasmė senovėje;

Tas pats: Žmogaus išaugimas ir tikvba šiandien ir senovėje;

Tas pats: Idealizmas ir liberalizmas gyvenime;

Aug. Janulaitis: Lietuvos bajorų sumanymai apie baudniavos panaikinimą XIX šimt pradžioje;

Sofija Čiurlionienė: Lie-

tuvių kalbos stovis ir jos reikšmės, ir

Mykolas Romeris: Apie reikalingumą interisyti Vilniuje etnografijos parodą. *D-ras J. Basanavičius.* (Viltis.)

VALAKIŠKIAI, Reseinių ap Čia apie tris sykius apsilankę „stebuklingas“ gydytojas. Tai jaunias vyras, mažais ūsiukais, kalba sunki (miksi) šiek tiek apiplyšęs, su skrynute rankose, Nėra tokios ligos, kurios šis „daktaras“ neapsimtu pagydyti. Jis taipogi ir kortas męso; sakosi atvažiuo iš Maskvos.

VILNIUS. Čia nuo liepos mėnesio žada eiti naujas laikraštis „Vilniaus Spindulys“. (Šaltinis.)

IŠ VISUR.

RUSIJA. Kalinių kankinimas. Nikolajev kalėjimo viršininkas Jagustin drauge su 18 kalėjimo sargų tapo patraukti teisman už žvėrišką kankinimą politiškių kalinių. Sulyg apkaltinimo akto pasirodė, jog viršininkas Jagustin nuo užnimo viršininko vietos 1906 m. prie Nikolajev kalėjimo įvedė sistematišką torturavimą politiškių prasikaltėlių. Pastarieji nuolatos buvo plakami tam tikrai nuplautos šikšniniais kančiais, kurių galai buvo plieno viela (dratu) apvynioti. Kalinius vertė bėgti tarpu dviejų ilgų eilių sustojusių sargų, kurie kiekvieną per tarpą einantį kopojo kančiais, iš visų pusių. Pagaliau kaliniai buvo tremiami ir spardomi kojoms požeminiuose urvuose. 1907 metais Jagustinas 100 su viršum politiškių taip pat siai kankino, kad daugelis mirė nuo aštrių užginta, ir jeigu nelaiminga auka vaitodavo, tai ikitol kankindavo, iki nelaimingoji apaldavo. Taip-pat buvo labai tankiai vartojama da kitas kankinimo būdas, taip vadinamas „bugnijimas“, kaip patįs budedliai sakydav. Vienas iš sargų parduodavo žemės savo auką paguldavo augstienalą, laikydamas jį už plaukų. tuom tarpu kitu du jo sėbrus užsilpė savo aukai ant krūtinės, tirpdavo kojomis.

Vienas iš kalinių Tartačov pasa koja, kad jį apipulė budeliai, kada jis sėdėjęs požeminiame urve, mušdami, giedoję žinomą rusų giesmę: „Gospodi, naš trud blagoslavi!“ (Palaimink Viešpatie mūsų darbą).

Taip nelaimingi kaliniai buvo terojami per keletą metų, ir tik, kada pastarieji ėmė badauti, visos kankinimo baisenybės išėjo aikštėn. Už savo žvėriškus darbus kalėjimo viršininkas ir minėti 18 sargų tapo nuteisti įvairiam laikui kalėjimui arba tvirtovėn. Nuteistieji jau padavė earų prašymą, kad jiems donavotų bausmes, kas be abejonės bus išklaustyta, kadangi caras jau nekarta atmainė panašius budelius— žmogždžiams teismo nuosprendį, palinosnodamas juos nuo bausmės. Taip atsitiko su 1-sios dūmos atstovo Harecnešteino užnuojėjais, kurie buvo teisti Snomijoj.

V. Šiuris.

Suimta Rusijos šnipai. Galicijoje Lvovo mieste vietinė policija sugavo 3 Rusijos valstybinius šnipus, kurie stovėjo nuolatiniam susisiekimui su Kamenc-Podolsko

šnipų skyrium. Pas suimtuosius rasta daugybė piešinių ir fotografijų nuo Austrijos parubėžinių tvirtovių. Suimtieji laukia teismo. V. Šiuris.

Francūzas apenkė danę. Per velykų apėnkė danę (Danijoj) atsibuvo lenktynės skrajotojų, kuriose apart Danijos skrajotojų dalyvavo ir žymus Belgijos skrajotojas ir francūzas Cozic. Išliko apie 20 metrų danas Svendsen, kuris pernai atsizymėjo tuom kad perlekė jūra tarpe Danijos ir Švedijos, staiga nukrito žemyn. Mašina susikūle, bet Svendsenas išliko sveikas. Iškilęs oran Cozic į 1½ valandas, skrajau apie Kopenhagą, o pagaliau nuo 40 metrų augštumos susustabdytu motoru išlengvo nusileido į tam tyčia pažymėta vietą. Tokiu būdu Cozic laimėjo premias viskas paskirtas tuom laikui vienias, ir savo gabumu parodė tai, ko dar Kopenhagos publika nebuvo iki šiol regėjus. V. Šiuris.

Pigūs darbininkai. Pastaraisiais metais Danijos ūkininkai pradėjo importuoti darbininkus iš Lenkijos laukų apdirbimui. Mat lenkai čia atvykę negalėdami susikalbėti, priversti būna sukurti estai baidiai išnaudojami savo darbavai; beveik visi atėjusieji esti labai tamsūs ir neprigulę prie organizacijų. Esant dideliem bedarbių skaičium Danijoj, danai darbininkai žūri su neapykanta ant atplūstančių būrių lenkų.

V. Šiuris.

Danija Nors Danija labai maža valstybė (beveik mažesnė už Lietuvą), bet pastaruoju metu pradėjo labai veikiai ginkluotis. Nesenai įstaisė kariską narūną (pavandeninę valtį). Dabar stato da 2 naujus tokius pat narūnus. Aplink visą Kopenhagą (Danijos sostinė) ir visais pakraščiais salos Zelandijos statoma vis nauji fortai. Žinoma, tas viskas suriija daug pinigų; o Danija jau nuo pirmiau įsiskolinus suvirš 400 milijonų kronų (apie 105 mil dol.). Militarizmo išlaidos pastaruoju metu labai padidėjo. Taip 1901 m. buvo išleista 19 mil. kronų, o 1911 m. jau pasiekta net 38 mil. kronų. Tai giper 10 metų išlaidos net 2 kart padidėjo. Nėstant iš kur paimti tokią didelę sumą pinigų, nutarta padidinti mokesčius ir pramanyti naujus. Pastaruoju metu tarp kitko jau nutarta pakelti kainas ant gelžkelių bilietų, už pervažiojamą tavorų kas žinoma skaudžiai atsilieps ant biednesnių gyventojų, kadangi pakilus kainoms ant pervažiojimo prekių, pabrangs ir pačios prekės, o žinoma ir valgomieji daiktai. Užlėta bus mokesčiai ant važinėjančių dviračiais, taipgi ant visų viešų pasilinksminimų: teatrų, koncertų ir krutomųjų paveikslų. Danijos visuomenė labai pasipiktinus iš priežasties tų naujų mokesčių, kurie skiriami vien tik karės dievaičiui, ir visur gindisi protestais. Socialdemokratai su radikalais reikalauja panaikinimo nuolatinių kariūmenės, o vieton jos įvedimo žmonių milicijos. V. Šiuris.

Tolstojui paminklas. Rusų dienraštis „Odesskije Novosti“ paduoda, kad Peterburge susitarus draugija su tikslu greičiau pastatyti Tolstojui paminklą ir parūpinti Tolstojaus muzėjų 3 metų laikui. Grafo Levo Tolstojaus paminklas busias cementinio skmens, 3 metrų aukščio, 49 ketv p. storumo ir ant to akmens kulka 7 p. diametro, o ant kulkos kninga ir ant kningos Tolstojaus figura rusiškuose rūbuose. M. Stakėnas.

Naujas bevielis. „Journal of Education“ rašo, kad profesorius fizikos A. C. Culvier Beloid kolegijoj Wis. valstijos išrado bevielinį telefoną, daug geresnį mechaniskai ir techniskai už seniau išrastas aparatus. Pr. Culvier jau mėgina su savo nauju aparatu kalbėti per orą; jo aparatas neša kalbą oru 2000 mylių tolumio. Markonies gi aparatas, išrastas 1896 m. tenėša kalbą vargiai 500 mylių. M. Stakėnas.

Šunį išmokino kalbėt. Vokietijos, Berlino zoologijos darže profesorius Vaseler vieną šunį išmokino 20 žodžių kalbėti; ta žinutė užinteresavo visus zoologus: ir arba gyvatvius tyrinėtojus; dabar tik-ką atvažiuo iš Prūsijos, Breslau universiteto zoologijos profesoriaus Willy Kuententhal užėmęs vietą Harward universitete, kaip zoologijos profesorius, laikė studentams lekciją ir tą žinią šunvirtin, tai yra nurodė, kad, jo nuomone, už kelių tūkstančių metų išsivystys tokia šunų veislė, kad galės išsilavinti bile kokią kalbą. M. Stakėnas.

Elektra karves melkt. „Electrical World“ rašo, kad Švedijos inžinierius Luvvid atradęs tokią aparatą, kaipir mašiną, elektar valdoma, su kuria galima karves melkti be žmogaus. Pieną iš karvės traukia elektros magnetas arba taip vadinama traukiama spēka „Amper“; kad iš karvės išmelgti pieną, aparatas turi spēkos 0.4 Amperų. Aparatas yra visai prastas, — iš gumos kibiras su elektra traukimo kelio mis mechaniskomis prietaisomis. M. Stakėnas.

Kitos didelės oro lenktynės. Po lenktynių aeroplanais iš Pariziaus į Madridą, pereitą nedėlią vėl paryzėjonus turinio lenktyne tarp Pariziaus ir Turino, Italijon. Dvylika aviatorių išskrido, kad laimėti dovaną \$100,000, kuriuos pasityr Pariziaus lenktynės „Petit Parisien“ laikraštis. Lenktynės baigsis 15 berželio.

Amerikonai Danijoje. Amerikos keliaujantis laivyno skadronas jau pribuvo į Kopenhagą. Danai juos su didele iškilme sutiko. 400 smulkių oficeriukų miesta 400 buvo vežiojami automobiliuose ir apdovanoti specialiskai padirbtomis cigarais su danų ir amerikų vėliavomis. 15,000 pabliko įleista pasižiūrėtų amerikų laivų.

Vokietijoj praplyšo debesys. Iš Berlino rašo, jog pietinėje Vokietijoj praplyšo debesys ir lietus su ledais pridarė daugybę klaištų. Kaimely Badeno lietus nuėšė visas triobas, prie ko prigėrė 12 žmonių. Keturiuos ypatos prigėrė ties Heidelbergu, kur lietus nuėšė malūną. Tūlose vietose bėgo vanduo aštuonių colių gilumo, ir išnešė medžius ir javus. Dabros buvo taip smarkios, kad daugybė vaikščių užnuošė. Na, o šiaip po puskėjų užnuošė met labai didelės giedros.

Banditai pagrobė mokslinčių. Ant kalno Olympus, kuris perskiria Makedoniją ir Tessaliją, pakliuvo į banditų rankas vokiečių mokslinčių, prof. Richter, kuris buvo nuvažiuo bestudijuoti geografiškus apsirėiskimus dėlei mokslo draugijų Berline ir Jenoje. Ką su juo plėšikai padarė, nežinia.

200 žvėrių ant karunacijos. Londoną pribuvo suintinis iš Pietinės Afrikos, susidedantis iš 200 laukinių žvėrių, kuriuos susijungę afrikonų valstijose sugau-

dė girose ir prisintę Anglijos valdonui Jurgui, kaip dovaną jo karunacijos laiku.

PERŽVALGA.

Prie laikraštininkų susivažiavimo. p. A. Olševskis „Lietuvos“ N23 pranešė, kad ant D-ro Šliupo pakvietimo per „Kataliko“ N16 ir „Lietuvos“ N17 padaryti antrąjį laikraštininkų susivažiavimą į Scranton, Pa. ant 15, 16 ir 17 liepos š. m. gauta atsiliepimas tik nuo „Vienybės Lietuvninkų“; kiti laikraščiai dar neatsiliepė. Todėl p. Olševskis pataria, kad visi laikraščiai, priitarianti susivažiavimui, prisiųstų ant jo, kaipo Lietuvių Spaudos Draugijos pirmininko vardo atsiliepimus. Tada būtų žinoma, ar galima rengti antrąjį susivažiavimą, ar ne.

Tai gi trys didieji Amerikos lietuvių savaitiniai laikraščiai („Lietuva“, „Katalikas“ ir „Vienybė Lietuvninkų“) susivažiavimui pritaria. Mums rodos, kad prie tu dar reikia priskaityti ir „Laisvąją Mintį“ bei „Tevynę“ (pastarąjį jeigu dar ir neatsiliepė, tai tik ačiū tam, kad joje paskutiniai metais nebuvo gero nusivertėjimo ir tvarkos; dabar siestovėm gi persimainius redakcijai, beabejonės ir „Tevynė“ nuo to pažangaus žingsnio neatsilikė). Mums rodosi neatsilikė ir kiti rimtesni laikraščiai, kaip „Darbininkų Viltis“, „Draugas“ ir kiti. Likusieji gi jeigu ir nepritar, tai redidelė bus spraga. Ir Rusijos pernykščiame laikraštininkų susivažiavime dalyvavo gal tik 10ta dalis, ir tai tik pažangieji laikraščiai. Pas mus svarbiau nedaugume dalyvaujančių, bet įvedime nuolatinių laikraštininkų susivažiavimų principo. Todėl reiktų susivažiavimas rengti neatsizūrint, kiek jame dalyvaus. Kurie nedalyvaus šiemet, tie prisidės vėliau.

Lietuviškų parapijų byla. „Darb. Viltis“ praneša akvyą atsitikimą iš Shenandoah parapijienės bylos. Metai kun. Kaminskas nebetko jau intekmės ant bažnyčios, todėl pradėjo streikuoti: tai nelaiko mišių, intekmės ant lažnyčios, todėl pradėjo streikuoti: tai nelaiko mišių, tai šliubus duoti vedasi poras į lenkų bažnyčią, tai vėl jeigu ir laiko mišias, tai skaitytines, kad neprileisti prie giedojimo parapijonų vargonininko Žemaičio. Štai išsiaiškinc net, kad 19 d. gegužio užsėdęsi bažnyčia buvusi tyčia padegta. Tuo laiku buvė bažnyčioje moterėlės mate, kaip kuningo vargonininkui ir zakristijonui išėjus laukan, užaltorius pasirodė dūmai. Užgesinus ugnį, patirta, jog užsėdęsi buvo žvakių skrynia. Tuom laiku ir vargonuose rasta prikišta degtuku. Tas nusitikimas priverė parapijonus atsikirti nuolatinius bažnyčios sargus. Žinoma, tas dar labiau sukirsino parapijonus ir jie pasiryžė, nors reiktų pasiekti Washingtoną ir Romą, vis tiek bažnyčią atjieskoti į savo nuosavybę. Kun. Kaminskas tą mato ir nuajūcia, kad neužsilai-po, todėl ir Reading, Pa., kur žadas sutverti naują parapiją. Shenandoah'io gi parapijos galutias bylos užsibaigimas būsiąs, kaip pereitą 5 d. berželio. Pottsvilleje. Tačiau pačią dieną prasidėsianti byla ir Mahanoy City lietuviškos parapijos.

S. L. A. seimo svarbesni darbai. Platus pranešimas iš S. L. A. seimo randasi kitoje vietoj, šiame „V. L.“ N. Čia trumpai pažymėsim tik tą, kad centro valdyba, kuri buvo balsavimais išrinkta, o dabar seimo užtvirtinta, yra šie:

Prez. F. Živatkauskas iš Scranton, Pz.

Sekret. A. B. Strimaitis iš Schuylkille Haven, Pa.

Konstitucijos pataisymui išrinkta iš 7 ypatų komisija: V. K. Račkaukas. M. M. Račiūtė, V. Daukšis, J. Neviackas, P. Mikolainis, P. Birštonas ir J. Simanavičius.

Naujai eisią laikraščiai. Rodos nuo liepos mėnesio ar apie tą laiką Vilniuje žada pasirodyti dar du nauji lietuviški laikraščiai: „Spindulys“ (Klerikalų) leidžiamas tam tikro bendrijos ir „Tetras“ (mėnesinis žurnalas), leidžiamas p. Strazdo. „Teatras“ spalvinkas naujausius lietuvių kalbion verstus (regis ir originališkus) scenos veikalus: dramas, komedijas etc.

„Širšės“ mirė. Skotijos lietuvių laikraštukas „Rankplenis“ praneša, jog tūlą laiką ėjusis satyriškas lapelis „Širšės“ daugiau nebespasirodys. Matomai, kad jam perkrito gyvasti išdžiūvimas leidėjų išdo. Tokiu būdu Lietuvoje pasimiršta jau ketvirtas lietuviškas laikraštis (seniau dingio „Vaidelytė“, „Laikas“ ir „Pipiras“).

Kankinių šelpimas. Kitoje vietoj skaitytojas atras atsiliepimą Lietuvos socialdemokratų ir

demokratų partijų ingaliočių dėlei „Keleivio“ ir kitų lengvos mšlies žmonių paleistojo neteisingo paskalo, būk „Kankinių Kasos“ vienpusiskai elgiantis su politiškių kankinių šelpimu. Iš to „Kankinių Kasos“ paaškinimo matosi, kad abidvi minėtos partijos lygiai ir sutikime šelpia visus kalinius be skirtumo, todėl paleistas paskalas yra išlaužta iš piršto ir neteisingas. Geistina būtų, kad sietą „K. K.“ atsiliepimą visi laikraščiai (kuriems nebuvo atskirai pranešta) perspauzdintų ir užkirstų kelią nesuomoniems. Mums reikia viešame gyvenime palaikyti tvarka ir senosios geros įstaigos palaikyti, nes pati savo patyrimais valguvonei kontraliuoti jos sudedamas aukas.

Telsiuose leista gymnazija. Šiomis dienomis aptūrėjome iš Lietuvos didelį, raudoną plakatą, spauzditą rusiškoje ir lietuviškoje kalbose, kuriuomi nusidžiaugdami telšiečiai praneša visiems lietuviams, jog Apšvietimo Ministerija leidusi Telsiuose (Kaunagub.) inkurti vyrių gymnaziją. Ištikro yra ko apsidžiaugti, kada Lietuva prisideda nauja vidurinė mokykla, kurią pabaigę lietuvių galės stovi universitetan, lygiai kaip ir iš valdiškųjų gymnazijų. Dabar jau galima įstoti į šios gymnazijos I, II, III, IV, ir V klases. Kvotimai jau prasidėjo 26 d. gegužio š. m. Gymnaziją užlaikys tam tikra draugija.

Išdavinėjimai slapyvardžių. Iškioleli lietuvių laikraštyje dar nebuvo tokių aiškiai nešvarių išdavinėjimų slapyvardžių, kiek štai šiemet pasirodė po mūsų laikraščių. Nesenai pravedė tam pradžią p. Žagaras išduodamas Žagaravardį Dzūkio; dabar tas-pats Žagaras ir p. Virsnas („Kovos“ N23 bando išduoti slapyvardį „Vien. Liet.“ sandarbininko, p. Vargačio. Gerai, dar kad nepergauto. Bet visgi tai jau ženklivas nusilpnėjimas mūsų laikraštinės etikos, kada laikraščiai nusileidžia iki išdavinėjimo slapyvardžių.

S. L. A. seimo svarbesni darbai. Platus pranešimas iš S. L. A. seimo randasi kitoje vietoj, šiame „V. L.“ N. Čia trumpai pažymėsim tik tą, kad centro valdyba, kuri buvo balsavimais išrinkta, o dabar seimo užtvirtinta, yra šie:

Prez. F. Živatkauskas iš Scranton, Pz.

Sekret. A. B. Strimaitis iš Schuylkille Haven, Pa.

Konstitucijos pataisymui išrinkta iš 7 ypatų komisija: V. K. Račkaukas. M. M. Račiūtė, V. Daukšis, J. Neviackas, P. Mikolainis, P. Birštonas ir J. Simanavičius.

Naujai eisią laikraščiai. Rodos nuo liepos mėnesio ar apie tą laiką Vilniuje žada pasirodyti dar du nauji lietuviški laikraščiai: „Spindulys“ (Klerikalų) leidžiamas tam tikro bendrijos ir „Tetras“ (mėnesinis žurnalas), leidžiamas p. Strazdo. „Teatras“ spalvinkas naujausius lietuvių kalbion verstus (regis ir originališkus) scenos veikalus: dramas, komedijas etc.

„Širšės“ mirė. Skotijos lietuvių laikraštukas „Rankplenis“ praneša, jog tūlą laiką ėjusis satyriškas lapelis „Širšės“ daugiau nebespasirodys. Matomai, kad jam perkrito gyvasti išdžiūvimas leidėjų išdo. Tokiu būdu Lietuvoje pasimiršta jau ketvirtas lietuviškas laikraštis (seniau dingio „Vaidelytė“, „Laikas“ ir „Pipiras“).

Naujai vertiami raštai. p. A. Gedaminskis praneša per „L. Ž.“ N57, apsiėmęs išversti lietuvių kalbon iš rusiškosios Rubakino veikalą „Sredi tain i čudes“ („Tarpe stebuklų ir slapybių“). Jei kas verčia tą pečią, meldžia viešai pranešti.

Lietuviškos encyklopedijos, pažadėtos p. A. Olševskio (Chicaguje) leisti jau pasirodęs dviskilčio formato, didesnio kiek, kaip „Aušrinė“. Žinią gaunam iš „Lietuvos Žinių“ (N57). Amerikos laikraščiams to pavyzdinio puslapio dar neteko matyt.

IŠ SLA. seimo.

Baltimore, Md.— Sujungtomis d. gerelio vietinių draugysčių apvaikščiojimas, maršavimas gatvėmis, iki pikniko vietos, ir pasukai prakalbos.

Nežiūrint į tai, kad išryto lijo, ir gatvės buvo vaikščiojimui neparankios, ir diena rodė ūkanota ir daugiau lietaus pranašavo; ir nežiūrint į tai, — kaip gavau patirti — kad vietinis Baltimorės prabastėlis keiksnojęs, ir būk draudęs nedalyvauti parodoje savo ištikimas aveles, — baltimoriečių niekas neišgązdino, — nei oro blogumas, nei kuningo persergėjimai — kad tai būsianti paroda-apvaikščiojimas kokių tenai „bedievių“. Niekas negelbėjo.

Žmonės matyt buvo laukiantys 26-tu S. L. A. seimo su didžiausiu nekantrumu, ir uolum rengimusi sutikti taip iškilmingai šį seimą; visi mat nuajūcia, kad S. L. A. yra 25 metų yra daug kuo patarnavęs prie mūsų tautos atgimimo ir kad žada atveityti daug didesnius darbus nuveikti.

Ryte 5 d. berželio jau apie 8 val. žmonės pradėjo rinktis ir grupuoties paskirtose vietose. Paroda prasidėjo eiti nuo Holly-day gatvės kaip 10-7 m. ryte, ir baldytis parodai ir marškos p. V. Česna, P. Ambrozevičius, J. Laukaitis. Draugystės ėjo: Šv. Kazimiero ir šv. Jurgio, po kokią 20 ypatų, kareiviškos uniformose, ir jų tarpe važiuo kelias karietų su delegatais ir vietiniais lietuviams.

2. Divizija susidėjo iš šių: maršalka raitas J. Giedris, Uncle Sam (Dėdė Samas), o jauni vaikinkai nešė Amerikos vėliavą paskui „Dėdė“. Potam ėjo draugystės: Šv. Jono, N. Koperniko ir p. A. Dailidonis, pasirengęs Didžinoju Liet. K. Keistučiu, kuris joje raitas ant klio. Butų šis-tas pasakytis ant klostiųjų nepritaikymo, bet visgi gerai. Ant galo draugystė D. L. K. Keistučio.

3. Maršalka M. Kurilaitis, Raitelių Gvardija lietuvių jaunomenės, kurios joje 22 ypatos kareiviskose uniformose. Čion goris pridėti, kad lietuviai visados skolinasi ir glaudžias rodis prie lenkų, nes ir liet. jaunomenės raitelė turėjo uniformą lenkų „krakau“; į lietuvius senovės

sio «Tėv.» redaktorius p. Vidiko, kad nuo to laiko, kada Literatiškas Komitetas jį paluosavo nuo «Tėv.» redymo, būtų jam (Vidikiui) užmokėta iki to laiko, būtent iki 17 d. liepos š. m. pilna redaktorius alga, t. y. iki pabai- gai redaktoriavimo metų. Kilo daugybė klausimų. Delegatai reikalavo paaiškinimo nuo Centro Valdybos ir Liter. Komiteto: ar buvo padaryta sutartis, kad negalima būtų prašinti redakto- rių, jeigu prasizėjusi? Atsa- kyta, kad jokios sutarties nebu- vo padaryta. (Kilo triukšmas salėje). Centro Valdyba paaiš- kino, kad ji parleidusi krivulę, apmokėti p. Vidikiui už kelionę iš Bostono į New Yorką \$12 ir už dvi savaites laiko apmokėti nuo paluosavimo iš redakcijos \$36, nes paluosavus tiek p. Vidika- kas reikalavęs. Po ilgų diskusi- jų seimas priėjo prie to, kad balsuo- ti: ar apmokėti p. Vidikiui iki 17 d. liepos, ar ne. Balsuota slapta. Kad būtų apmokėta — 40 balsavo. Nutarta nemokė- ti. Skaityta atsisaukimas iš New Haven, Conn. 142-ros kuopos, kuri, nurodinėdama, kad esanti suspenduota už mėnesinių mokesčių nemokėjimą pagal nau- ją konstituciją; esą pasiuntę sau- sio bertinavo mokesčius po senovės, bet centro kasierius sugra- žinęs atgal. Ir jeigu nesugra- žintų mokesčių į S. L. A. po se- novės tai New Haveno kuopa reikalauja sugrąžinti jai \$308 įmokėtų pinigų į S. L. A. Atsi- saukimas arba prašymas atmes- tas. Pasirodė ir Bagočiaus rei- kalavimas. Skaitytas nuo F. J. Bagočiaus laiškas, iš kurio buvo suprasta, kad jis noris ir vėl pri- gulėti į S. L. A. ir laiške sako «kategoriskai» reikalavęs sugra- žinimo teisių, ir kad būtų skaito- mas S. L. A. nariu. Atmeta svarstymas (Kitas seimo delega- tas mums šiaip rašė: «Skaitytas F. J. Bagočiaus reikalavi- mas, kad XXVI Seimas jam sug- ražintų visas atimtas nuo jo, kaip nuosavybės, privilegijas ir at- šauktų išmetimą, kaip neteisingą. Taipgi kad visi XXVI Sei- mo delegatai jį (Bagočiui) per- prašytų atsisijoti ir apšauktų XXV seimą linkiu Bagočiaus ne- teisingu. Jei šito XXVI Seimas nepadarysius, tai Bagočius gra- sina Susiv. A. Teismu.— Šitas Bagočiaus reikalavimas likosi nusivyltas ir delegatai vienbal- siai (išimant M. M. Račiūtę ir Raulinaitį, kurie norėjo, kad Sei- mas prieš Bagočiū nusilenktų) jį atmetė, be jokių ceremonijų...)

4. Skaityti laiškas su linkėji- mais 26-tam seimui. Pertrauka 10 minučių

5. Skaityta kuopų įnešimai, kurie buvo sugrupuoti per tam tikrą komisiją: kokios kuopos ko reikalavimas: atmesti, pataisyti ir taip toliau — kaip ve linkui naujosios konstitucijos. Taipgi ir abelnai įnešimai labui S. L. A. ir 26 seimui ant apsvartymo. Po perskaitymų įnešimų daugie- lis delegatų atsisaukė, kad jų kuopų įnešimų nėra skaityti ir užrekorduota įnešimų eilėn (kila triukšmingas lermas). Pasiūlyė balsai, kad skaityti visų kuopų įnešimus išnauju. Kiti rėkė, kad ne. Didžiama nubalsuota, kad būtų perskaityti tie įnešimai, kurių kuopos nebuvo perskaityta. Pareikalavus nuo tvarkymo ko- misijos kuopų įnešimų, vienas narys pasakė, kad pas jį namie įnešimai užrakinti. (pakla ir vėl audra), p. Brachulis įnešė se- siją uždaryti (buvo 5:20). Kiti užrėkė, kad atmesti

6. Įnešta, ką daryti su kuopoms

ir nariais, kurie yra suspenduoti už mokesčius; paaiškinta, kad kaip bus užsimeklėję pagal konstituci- ją, tai ir vėl bus S. L. A. nariais ant toliaus.

7. Ir vėl įnešta per p. Brachu- lį sesija uždaryti; ir vėl nupuolė įnešimas. (5:34.)

8. Įnešta, kad imties prie kon- stitucijos: ką daryti su ja. Tūli sakė visai atmesti, kiti reikalavo tik pertaisyti; tretis sako: lopyti konstituciją — tai velus dar- bas; ketvirtis sakė: naujosios konstitucijos žmonės nei su Sala- mono galva negalės pertaisyti ir tt. ir tt. Atstovas p. Grybas iš 30 kuopos įnešė, kad skaityti pro- jektą, parašyta naujai konstitu- cijai Dr. J. Šliupo ir V. K. Rač- kausko (kila karšti ginčai ir su- irutė); didžiūmos šauksmu ne- prileista perskaityti — tūli sakė, kad ir daugiau projektų esama; visus perskaityti teisė gana ilgas laikas. p. Birštonas skaitė tū- lus punktus ir paragrafus iš kon- stitucijos, ko turim prisilaikyti ir žinoti, kaip taisyti (ir vėl iški- lo karšti ginčai). p. Skritulskas įneša, kad nebūtų vienam klau- sime kalbėti leista daugiausiai tris kartus; sako: kitiems visai nebėra progos. Neparemat.

Pirmsėdis seimo, p. Balčiūnas, taip tapo suvernuotas, iš betvar- kės ir nemokėjimo vesti seimo, kad sesija užsibaigė 6 valandą vakare, didžiausioje betvarkė; tik riksmi buvo: «balsuoti», «balsuoti» ir tt. ir nebuvo žinia: už ką jis kvietė prie to balsavi- mo; svetainėje buvo tik girdžia- ma alansas ir juokai; užsibaigė su «lietuvišku cirkumu» ši sesija... (Kitas seimo delegatas mums iš tos dienos dar šitaip rašė: «Seime frakcijos labai aiškios, ypač socialistai nepraleidžia pro- gos nepakelti „aidų, gerai dar, kad antra pusė nesierzina ir iš- mintingai nuo vaidų, kiek galė- dami, lenkiasi. — Tai paprastai ir „despotizmas“ — tai paprastai prieda pradendant ką nors pasakyti; bet rimtesni žmonės ne labai atkrei- pias į tai atidžius. — Tikiuos, kad viskas nebologizmas susitvarkys. — Biskį netaktiškai elgėsi M. M. Račiūtė, kuri begalo šneka, į vie- ną klausimą ima, kad ir po 20 sy- kių balsai. Negalint su ja ja ir p. Dundulienė gauti rodos, di- džiūma balsų nutarta, kad vienai ypatai į vieną klausimą neduoti daugiau balsų, kaip 3 sykius. Net nutarta, kas neužsilaikys tvar- koj, tai suspenduoti visai sesijai. Žinoma, čia vėl pasigirdo išvadi- nimai «carais», «despotais», etc...»)

Berzelio 9 d. — Prieš atidarant sesiją, seimo pirmsėdis p. Balčiū- nas padėkavojo iš širdies delega- tams 26 seimo už suteikimą jam tos garbės, išrinkimo 26 seimui pirmsėdiui, be jausdamas save silpną seimo tvarkos palaikime, ir kad esąs pirmu kartu ant sei- mo, ir seimo pirmininku, meldė delegatų išrinkti kitą į jo vietą pirmsėdį. (Mat buvo įvykusi su- irutė VI sesijos pabaigoj dėlei pirmininkonetvarkumo ir dalykų bei taisyklių nepažinimo, ir dėl- to norėta atsakyti matyt, žmo- gaus sąžiniškas, ko negal, tai pa- veda kitiems.) Tūli delegatai patėmijo, kad pirmiausiai būtų sesija atidaryta ir delegatai per- šaukti, ką p. Balčiūnas, seimo pirmsėdis ir išpildė, atidaryda- mas VII sesiją 8:22 rytmetį.

1. Delegatų vardašaukis; tūli pasivėlino kelias minutes.

2. Perskaityti protokolai V ir VI sesijų. Penktos sesijos pro- tokolai priimtas vienbalsiai. Še- tos sesijos protokolas priimta su mažais pataisymais.

3. Rezignacija seimo pirmsė-

džio p. Balčiūno, ir įnešimas, kad išrinkti kita; tūli rezignaciją pa- rėmė. Bet p. Ambrzevičius, Brachulis, Mikolainis tam pasi- priešino ir paaiškino, kad tai pirmas atsitikimas toks įvyktų Susiv. historijoj, ir kad neišmin- tingu būtų rinkti naujas, nes yra pirmsėdžio pagelbininkas tam iš- rinktas, dėl pavadavimo. Parė- mėjai rezignacijos atsiėmė savo nuomonę atgal, ir p. Balčiūnas pasiliko seimo pirmsėdiu iki už- baigos seimo

4. Buvo likęs ant stalo nuo VI sesijos įnešimas, kad perskaityti 30-tos kuopos sutaisyta konstitu- cijos projektą. Kila daugybė klausimų ir reikalavimų vie- ni delegatai reikalauja skai- tyti, kiti priešinasi Didelė dalis reikalavo kad būtų dabar- tinė konstitucija atmeta visai... p. Brachulis pasakė, kad nei vie- nos minutės be konstitucijos ne- galimo gyventi nes valdžia, sako, gali pasilaikyti mūsų, — Susiv. L. A. turtą ir t. t. Pirmsėdžio pa- gelbininkas p. Gegužis vedė sei- mo tvarką, ir Gedužis daugie- balsų diskutuoti; tuomet tarpu bu- vo įnešta, kad sekretorius skaitytų originališkų kuopų įnešimus, 26 seimui prisijustus linkui patai- symo konstitucijos Pradėjus skaityti ir pasirodžius jų gana daug esant, — taip kad seimas turėtų užsitraukti net keles die- nas vieną palei kitą perskaitant, — vėl įnešta, kad išrinkti komi- siją pataisyti konstitucijos ir kad pavesti visus kuopų patari- mus tai komisijai, kuri bus iš- rinkta. Skaitymas didžiūmos balsų tapo atmetas. p. Miko- lainis kalbėjo, nurodinėdamas, kad ant šio 26 seimo, žiūrime ir laukiama netik Susiv. narių, bet ir abelnai visu lietuvių; užtai mums būtina reikia išklausti ir išgirsti kuopų įnešimus, kaslink sutvarkymo ir pritaikymo ista- tų prie mūsų žmonių užsilaivi- mo, nes kitai, sako, reikalavim- sim sau ant kaktos dėmė. — Bal- suota: ar skaityti visus įnešimus, 29 baltūs konstitucijos, ar ne. 12 balsavo už neskaitymą, o 14 balsavo, kad skaityti. Ir kartu tapo nutarta visą medžiagą per- duoti konstitucijos pataisymo ko- misijai.

Įnešta, kad pataisyti konstitu- cijos būtų išrinkta komisija iš penkių ar septynių ypatų. Nu- balsuota rinkti iš septynių ypatų susidedančią komisiją. Rinkti- mas. Nominacija ir balsavimas slapta. Išrinkti į pataisymo konstitucijos komisiją šie, dau- giausiai balsų gavę: V. K. Rač- kauskas 46 bal., V. Daukšys 42 bal., M. M. Račiūtė 39 bal. P. Mi- kolainis 34 bal., J. Simanavičius 34 bal., J. Neviackas 33 bal., P. Birštonas 27 bal.

6. Buvo patarta ir pradėta skaityti per Mikolainį, kad 26 seimas aptartų pamatinius ista- tus, pataisyti konstitucijos. Pa- tarimas atmetas, ir visa medži- ga, kas tik yra prisijusta ir pri- duota 26 seimui linkui konstitu- cijos, bus perduota konstitucijos komisijai.

7. Skaityti laiškas su linkėji- mais ir prisijustomis aukomis. VII sesija pasibaigė 12:10 ant pietų.

Sesija VIII. Berž. 9 d. 1. De- legatų šaukimas. 2. Neišmokė- tos posmertinės palikta centro valdybai, iki gaus galutinis do- kumentus paveldėjų kam prigiu- li, tad centr. val. išmokė. 3. Tarta apie «Tėvynės» priversti- ną žemimą kiekvienam nariui Kilo ilgos diskusijos Mat šėjosi apie kaktus. Galutinai nieko nenutarus — ar turi imti «T.» kiekvienas, ar ne, išrinkta komi-

sija iš nusimanančių spaustuvės darbą, apokavimui kiek užlai- kymas «T.» lėšuoja Komisijon inėjo šie: V. K. Račkauskas, Pūkas, Neviackas, Račiūtė, Miko- lainis. Skaityti kitų spaustuvių laiškas: p. A. Olševskis padavė šiekias išlygas: 6500 egz. (vieną savaitę) už \$80. Per metus 52 egz. Atspaudžs už \$4160. p. J. J. Paukštis davė šias išlygas: 6500 egz. už \$83. Tananevičius — 6500 egz. \$90 «Tėvynės» klausimas neužbaigta.

4. Įnešta, kad centro sekreto- rius apreiktų, kas yra išrinkti visuotinu balsavimu šių metų val- dybon. p. Žemantauskas užpro- testavo, kad buvo neteisingi rin- kimai, kad buvo nesvarios agita- cijos ir juodinimai ypatų. Prida- vė lapelį pasirašiusių „seni na- riai“, kur buvo nesvari agitaci- ja už Strimaitį. Kitą nesvarų laišką pridavė p. Žem. rašytą p. Raulinaičio iš So. Boston, Mass. siųstą į Shenandoah, Pa. Pirma- sis lapelis atmetas; p. Raulinai- čio laiškas paliktas (rodas prie kškundų). Mikolainis prakalba lie- kui slykščiosios agitacijos ir ap- juodinimo referendumo. p. Že- mantauskas, davęs balsą, sako apie tai, kad garbą gana daug dėl S. L. A. ir nemanas, kad būtų užsitarnavęs apjuokimus. Kal- ba p. Ram. linkui paslaptinkos agitacijos (pakla didelės triukš- mas, vieną minutę buvo negird- det). Priejo prie balsavimo ant centro sekr. protesto linkui pas- kutinio referendumo nelegališku- mo. Balsuota kad legališki rin- kimai 29 bal. kad ne 21 bals.

Centro sekr. apreiškia visuoti- no balsavimo pasekmes. Išrinkta: prezidentu S. L. A. p. F. Ži- vatkauskas 1131 balsų; p. A. A. Aponaitis 407 bal. M. J. Damijo- naitis 341 bal. ant vice prez. S. Zalneraitis 837 bal. J. Tareila 767 bal. M. Žaliackas 537 bal. ant sekr. A. B. Strimaitis 1403 bal. J. Žemantauskas 1331 bal. ir p. Les- niauskas 490 bal. Kasos globė- jai: T. Paukštis 1676 bal. K. Va- T. Baltrušaitienė 871 bal. dr. raišius 937 bal. Daktaras Sus. dr. J. T. Baltrušaitienė 871 bal. dr. Greičiūnas 415 bal. ir dr. Rutkau- skas 356 bal.

Įnešta, kad seimas naują cent- ro valdybą užtvirtintų. Sekreto- rius p. Žem. praneša, kad visi ki- ti gerai stovi Susivienijime, iš- imant išrinktojo sekretorium p. Strimaitį, kuris esąs suspenduo- tas už tris mėn. nemokėjime mo- kesčių. p. Strimaitio buvo pri- siųstas laiškas seimui ir pakėta iš- kuovo, kad jo buta užmoks iš- kalno, bet kuopa turbut dasileido klaidos, neprisiūdama į centrą; priduta mokesčių kningutės ir kiti dokumentai. kad Str. yra už- simokėjęs. p. Mikolainis dar da- rodinėjo, kad Strimaitis norėjęs atsistinti nuo S. L. A., bet dagir- dėš, kad bus išrinktas cent. sekr. pasiuntė užsimokėjimą į centrą. Strimaitis gi pasiaiškino, kad jau 15 metų priguljis į S. L. A. ir nei kartą dar nebuvs užmokesčius su- spenduotas, o išstoti visai nema- gės. Nutarta: p. Strimaitis yra pilnu nariu. Iššaukta tie, kurie radosi seime, išrinktieji į centro valdybą.

Centro valdyba susideda šiems metams iš šių. prez. F. Živatkau- skas, vice-prez. S. Zalneraitis, Se- kret. A. B. Strimaitis, kasos glo- bėjai: T. Paukštis ir K. Varaška, daktaras J. T. Baltrušaitienė. In- eša p. Brachulis, kad centro val- dybą užtvirtinti, kas ir atlikta. Nauji centro valdybos nariai kal- ba į delegatus ir abelnai išsirei- škia, kad dirbsią kuogeriausiai la- bui S. L. A.

Sesija užsibaigė 6.35.

Sesija IX. Rinkimas įvairių komisijų, nominacija vieša, bal- savimas slaptas. 1) Komisija Su- siv. stovio (vidurinių reikalų tvarkymo iškilus kokiems nesusi- pratimams); išrinkti šie: A. Zoli- nas (49 bal.) ir p. Bendoraitis (37 bal.). 2) Finansų komisija: Beržinskis (35 bal.) ir p. Kazake- vičius (38 bal.). 3) Apšvietos ko- misija (įnešta ir nutarta, kad į apšvietos komisiją būtų renkami ir neesantieji ant seimo). Išrink- ti šie: Dr. J. Šliupas (63 bal.) ir p. Jokubynas (45 bal.). 4) Lite- ratiškas komitetas išrinktas iš šių ypatų: p. Šernas (41 bal.), Mi- kolainis (38 bal.), Dr. J. Šliupas (36 bal.).

Rinkimas „Tėvynės“ redaktori- us. Literatiškas komitetas re- komendavo seimui šias ypatas: J. O. Širvydą V. K. Račkauską ir J. Laukį. Rekomendacija pri- imta. Balsavimas slaptas. V. K. Račkauskas balsų gavo 42, J. O. Širvydas 24, Laukis nei vieno. Išrinkta redaktorium Račkauską. Jisai prakalba į delegatus.

Emigrantų komisija. Įnešta ir nutarta rinkti iš vieno nario. Iš- rinkta p. V. Ambrzevičius.

Išrinkta komisija (VIII sesij- joj) sutvarkymui ir apokavimui kokiū būdu geriau išleidinėti or- ganą S. L. A. „Tėvynė“, išdavė raportą, ir rekomendavo, kad: 1) Administratorių panaikinti ir pa- vesti centro sekretoriui užžiūrėti- mą spaustuvės tvarkos, ir kad sekr. būtų pilnu gspadorium ant spaustuvės. 2) Turėti vieną gerai atsakančią ir „žįstantį“ spaus- tuvės darbą zecerį, kuris už kitus būtų viršesniu; bet negali nieko priimti nei išmokėti be žinios sekretoriaus, kuris turi vesti vi- sus reikalus. Priimta.

Pagal kuopų reikalavimo, kad būtų prie kuopų įvesta pašalpos skyrius (žinoma, kurios kuopos norės) nutarta, kad: Stovio ko- misija išdirbtų projektą, ir ap- skelbtai viešai per organą, ir kad kuopos prisilaikytų vienų taisyk- lių.

Nutarta, kad advokata S. L. A. pasiliktai ant valios centro valdy- bai; reikalui gali ir ti.

Skaityta įvairi laiškas, atsišau- kimai ir prašymai pašalpos iš S. L. A.

L. A.: p. Brachulio \$286, ir p. Lo- patos bila \$190. Nutarta užmo- kėti. Toliau seka visa eilė išmo- kėjimų centro valdybos nariams ir kitiems.

IX sesija pasibaigia 12:10 ant pietų.

Sesija X. Tasa dar bilų išmo- kėjimo.

Nutarta už organą mokėti 7 centus kas mėnuo, pradendant nuo liepos 1 d. š. m. ir nutarta kad organas būtų imamas tik vieno nario šeimynoje.

Sekretorius turi užsistatyti \$1000 kancijos ir užimti vietą tuoju po seimui. Kasierius pa- likta ant tų pačių išlygų, kaip bu- vo ir pirmiau, tik bus mokama kasieriui \$50 ant mėnesio ir neva- lia jam pinigų laikyti pas save daugiau, kaip trijų mėnesių.

Šiais metais tautišky centų bū- buvo vos \$384.13. Paskirstyta se- kančiai: „Aušrai“ \$75. „Para- mai“ \$50, Kankiniams \$100. Vi- štaliui \$60, Konkursui Vadovėlių \$50. Ateivių reikalams \$49.13.

Nutarta 42 balsais ateinantį seimą laikyti Brooklyn'e, N. Y. sijų. Nutarta 42 balsais ateinan- tį seimą laikyti Brooklyn'e, N. Y. 26 seimo užbaiga. Delegatai at- sistojimu padėkavojo seimo vedė- jam, taipgi delegatai atidavė garbę Baltimorės daugviesių už prisidėjimą rems liaugviesių 26 seimo surengimo. Iš visų delega-

tų buvo galima išskaityti džiaug- smą užbaigiant seimą, kuriame gana daug nuveikta S. L. A. la- bui ir su menku triukšmu. Sei- mas užsibaigė 10 d. berzelio 6:40 vakare. Varguolis.

IŠ T. M. D. IV SEIMO.

Baltimore, Md. — Nepribuvus centrališkam pirmininkui, seimą atidarė centro išdininkas, p. Po- vilaika. Kningų peržiūrėtojaus išrinkti: Ramanauskas, Kundro- ta, Želvis. Juozūnas. Kningos rasta geroje tvarkoj. Centrali- nių viršininkų raportai išklausy- ta ir priimta.

Sesija 1-ma užsibaigė 11 val. vakare, 6 d. berzelio. Antrą sesi- ją atidarė 8 d. berzelio nuo 8 val. vakare. Tuojuos perskaitytas pir- mos sesijos protokolas ir nutari- mai. Potam kningų peržiūrėto- jų raportas — ir gi priimtas. Kning- gaus raportas priimtas. Litera- tiško Komit. raportas (nuo Lau- kio ir Jokubyno) priimtas. Potam perskaityta keletas prisijustų lin- kėjimų.

Ateinančioms metams išrinkta į T. M. D. centro valdybą šie: pre- zidentu V. Daukšys, sekretorium J. Žemantauskas, kasierium pasi- lieka A. J. Povilaika.

Organu T. M. D. „Lietuva“ at- sisakė toliaus „būti. Ką išrinkts centro valdyba, dar nežinia.

A. J. Ramanauskas.

Levas Lolstojus.

Netyčioms.

Jis sugrįžo 6 valandą ryto ir nuėjo, kaip paprastai į nusiren- gamąjį kambary, bet užėjo nusi- rengti, jis atsisto, tiesiog sukniu bo ant kedės paleidęs rankas ant kelių, ir taip sėdėjo nesimindin- damas penkis arba desimt minučių ar gal valandą... Jis neatsimi- nė.

— Čirvų septynakė. Mušta!

— Jis pamatė bjaurų nesikruti- nantį jo snukį, nušviestą užsiga- nediniu.

— Ach, setonas! — garsiai pra- bilo jisai.

Už durų sušnabzdėjo. Ir nak- tinėje mučeje, naktiniuose mar- kinuose, žalio aksomo (tymo) pantiu, neaplausta, diktoka, graži švie- siaplaukė, su meliai-linksmomis akimis.

— Kas tau yr? — pratarė ji ir pažūrėjęs jam į veidą, sušuko tą patį. — Kas tau yr!!! Miša, kas tau yr?

— Man tas yr, kad aš prapuo- liau.

— Kortavai!

— Taip.

— Na, ir kas?

— Kas? — su koku tai piktu juoku atkartėjo jisai. — Tas, kad aš prapuočiau! — Ir jis lyg suvir- ko, sulaukydamas asaras.

— Kiek kartų aš prašiau, mel- džiau!

Gaila jai buvo jo, bet daugiau gailėjosi savęs, ir dėlto, kad rei- kės kęsti vargą, ir dėlto, kad ji visą naktį nemiegojo, kankinda- mos ir laukdama jo „Jau penkios valandos“ mąstė jį, žvilgtėjęs į laikrodį, gulint ant staliuko.

— Ach, kankintojas! Kiek!

Jis užsikėsė abiem rankomis pro savo ausis.

— Viską! Ne viską, bet dau- giausiaus! viską, viską, bet dau- giausiaus! viską, viską, viską (žiur. ant 8 pusl.)

KAZYS PUIDA

Žemės Giesmė

APYSAKA

PIRMOJI DALIS.

(Tęsa.)

— Ha, ha! — patylomis, pašnabdomis mąsto-galvoja miškas. — Anuomet tvėrės žmonės dievus, šiandien juos kapoja... Praeis metų milijonai, bus kiti dievai... Tik ar sugrįž kuomet mums mūsų dieviškoji anų praeities metų aureolė?...

— Mes vieno dievo laikomės — iš pasaulio prabūtybės turėjome vieną dievą, kito nesusetvėrėme — senojo nenumetėm nuo mūsų maldų sosto...

Ir galvojo miškas, galvojo sveikomis savo smegenimis, rišo neišrištinus klausimus ir laikėsi vienos iš supelėjusių amžių gėlmės išdygusios minties:

— Kiekvienas protaujantis gyvis tveriasi savo Dievą — bendrasai-gi Dievas — tai ne jo Dievas — tai Dievas-jungas, Dievas-našta...

Ir lingavo nekaltybės rūbais apvilktos eglės šakos, dalijos išrišto klausimo tiesomis, tarės su savo sesutėmis, surastose tiesoje maudė savo sielas, kad tiesos rūbų apsilvilkusios galėtų drąsiai savo dievui akis pažvelgti...

Nemunas ritos po sunkių ledo tiltu ir kerštingu balsu kaž-ką murmėjo, tarytum kam grūmojo...

Aplinkui tylą, baisi. sloginanti tyly, tarytum Giltinė pralėkė per tą vietą ir visas gyvybės gėles nuskynė. Tik retkarčiais atsisauks šuo, ar svirtis sugirgždės, lyg keltų protestą prieš baisų tylos nuomarij.

Pakalnėje, vieškeliu nuo Panemunės, žingine čiuožia pavienės rogutės.

Naktis tamsi, žvaigždžių nematyti, bet dangus giedras. Kalnų suspausta loma išrodo lyg gyvųjų kapai. Tečiaus pro nakties tamsą įpratusi akis mato kalnų baltuosius rūbus, mato kaip jie guli ramiai, be mažiausio gyvybės ženklelio.

Tiktai iš užpakalio, Nemuno įlankoje, keliosdešimtys miestelio šviesų mirga, yt vilkų akis tamsią naktį miško tankumyne.

Rogutės pamažu čiuožia, arklys voskoja už kojos kelia. Vaziuojas, giliai susimastęs, įsmeigė akis nakties tamson, tarytum tikisi joje kokį slėpinį atspėti, ar bent vieną milijono sopulių palikti...

Privažiavo kalniuką, nuo kurio visa loma, yt ant delno, matyti. Arklys savaimi sustojo. Vaziuojas neparagino jo, taip susimastęs buvo. Tik staiga iš užpakalio pradėjo lieties nuo miestelio raudona, kraujo varso, šviesa.

Ir į porą minučių visą lomą užliejo rausva šviesa. Arklys pakreipė galvą ir žiūrėjo į degantį miestelį. Vaziuojas žmogus neatsikreipė, tiktai godžiomis akimis gaudė varų vibraciją ir tyrinėjo kaip, kruvinos nelaimės spalvų glostomas, sniegas nuolatos mainės, judėjo, tarytum stengėsi nebūti tos nelaimės atspindžiu. Toliau, anapus Nemuno, juoda, negyva siena stovėjo miškas. Tiktai medžių šakos, lyg užkautusios mergaitės, spindėjo skaistaus rausvumo spinduliais toje negyvybės ir juodumo viespatijoje.

Tarytum rausvas nekaltųjų kraujas visą lomą užliejo; ugnies virpėjimas judino visos lomos nuomarij ir rodės, kad loma gyva, kad ji virpa, juda. Tiktai toliau, ant kalnų viršūnių, matyti buvo lengvutis rausvumas, kuris ilgaiui, akies žvilgsnio nesugriebiamas, pereinavo į baltą laukų anklodę...

Miestelis degė... Aplinkui niekieno nedrumzdžiama tyly vėspatavo. Net nelaimės ištiktųjų šauksmai ir aimanavimai nestengė tos tylos sudrumsti...

Per pievas, pačiu Nemuno krantu, keliatas vežimų greitai greitai nuvažiavo. Ogintas įsmeigė akis į tą rausvąją tamsą ir pažino savo ugniagesius, pažino Vikutės jautriąją širdį.

Stebėtinas ir nesuprastinas jausmų stabas ištiko Ogintą.

Užpakalyje nelaimė kruvinomis gai-

domis kalbėjo apie save, šaukė žmones kovon ir labiausia sutingę skubinos, tiktai jis, Ogintas, šalta širdimi ir užsnūdusia dvasia gerėjos nelaimės reginiu. Tas juodai-rausvai-baltas laukų rūbas ir užsnūdęs anapus Nemuno miškas rausvomis rankomis tarytum apkabino širdį ir vadino jį jaunybės kovų-žygių kruvinan mūšio laukan. Sopulingai-nuomaringoji laukų negalė ir tyly dėjo ant jo sielos savo nuodingosios silpnybės rankas, glostė ir supo miegan gyvybę virpančias jėgas, minties takus sukaldino ir iš sopuliais pertekusios krūtinės galėjo tiktai vieną troškimą išgauti:

Ir būti tiktai šešėliu,

Kuri angelių sparnai nešioja

Tarp tuštybės ir kovų svajojimų...

Nelaimė siautė, o jis jau nieko neįjautė, nieko jausti negalėjo. Klausės slėpingųjų, žiemos retėžiais sukaltos, žemės gaidių ir gerėjos nematyto reginio dangiškai-pragariška skaislybe. Tik viena gaida negalėjo ir nemokėjo užsnūsti: grožės atjautimo gaida visumet jame virpėjo, visumet ištroškus laukė reginio, kuriuo ilgam savo sielą patenkinti galėtų.

Gaisras pradėjo gesti ir nakties tamsa vėl leidos ant apylinkės. Rausvai-baltoji varsa palengvėliai gėso, kol galų-gale juodumai visai jos neužslopino. Tiktai jautė ore neskanią ir aitrią degėsių kvapni...

Jau rengės Ogintas arklį paraginti, kuomet išgirdo netoliese iš užpakalio kažką dainuojant. Iškart pažino Miko Mačiūno balsą. Seniai norėjo susitikti su juo, bet niekuomet nepasisekė.

— He!... Miškinis naktimis ant kelių stovinėja, ar kuris biesas... — Balsiai sumurmėjo prie rogučių besiatindamas.

— Blogiau dar už Miškinį! — atsiliepė Ogintas.

— Aha!... Vadinasi... taip saktant... *Wer da!* — smarkiai sušuko sustodamas ir, kaip nendrė vėjo supama, svyrudamas į visas puses.

— Savas, savas! — ramiu balsu tilidino Mačiūno karščiavimos Ogintas.

— Ponas Ogintas?

— Jis.

— Kurių velnių?

— Pakeleivingas.

— Pakeleivingas? — neištikimai klausė Mačiūnas. — Ar tik ne žydų skudurus gesina, ponas geradariu?

— Buvo kam be manęs.

— Buvo, buvo — kur nebus! — pik-tai įerzintu balsu tarė Mačiūnas. — Geradarių dabar tiek priviso, kad nei nusispiauti padoriai negali... Kur nespaus! — į geradarį.

— Nespiaudyk! — truputį suezintas, pratarė Ogintas.

— Nespiaudyti?! — abejojo Mačiūnas. — O tu, *panie tego*, negeradariu, nei aš nespiaudysiu.

— Jeigu namo tave pavėžysiu — tai ir-gi geradarystė bus? — išjuoktinai užklausė Ogintas.

— Namó pavėžysi... geradarystė... — galvojo Mačiūnas apsvaigusiu protu.

Ne, čia ne geradarystė, bet kaimyno mandagumas, — tvirtai užbaigė ir jau kėlė koją ir rogutes, bet tuo pačiu tarpu susviro ir pargriuvo. Arklys pašoko išsigandęs ir paliko Mačiūną sniege begulintį. Tečiaus stipri Oginto ranka tuoj arklį sustabdė.

— Koks velnias tave neša! — šaukė Mačiūnas besivoliodamas ir visomis jėgomis atsikelti-besistengdamas. — *Herr je, det is aber... Bomben milionen* — keikė. Vienu įdomiausiu jo papročiu buvo nusigėrus vokiškai keikti.

— Na, kelkis greičiau, — ragino Ogintas. — arklys nestovi.

Mačiūnas atsikėlė ir priėjo prie rogučių. Ogintas padėjo jam įlipti. Jau rogutėse besėdėdamas, Mačiūnas, valandėlę patylėjęs, atsiliepė:

— Hm!... Galvok šiaip, galvok taip...

— Apie ką jau taip galvoji?

— Vaziuotam vis-gi geriau, negu pėsčiam, — užbaigė savo galvojimą.

— Ar neturi naujo skundo surengęs?

— tyčiomis užklausė Ogintas.

Mačiūnas supuko. Neveizdint į pirmąjį nepavykusį skundą, jis jau nesirengė daugiau Oginto skusti, nes ir už tą skundą reikėjo dvi savaitės šalčioje tupėti.

(T. b.)

Darvinas.

(Užbaiga.)

Išskaityt viską, ką Darvinas yra parašęs, mes čion negalime; tai išeitų brošiūraitė, neigi išdėstyti jo teorijas — tas, tikime, ir be mus yra žinoma; juk skaitytojai nėra kopistų galvomis. Apskritai visus Darvino veikalus galima padalinti į dvi dali. Veikaluose parašytuose pirm pasirodymo «Rūšių atsiradimas» apdirbama kelionės medžiaga. Veikalai gi parašyti po pasirodymui tos kningos, arti rišasi su ja. Darvino teorijos irgi kuone visiems žinomos. Jis mokina, kad augštesnės augalų ar gyvūnų formos atsirado iš žemesnių (prastesnių) per nuolatinį tobulinimąsi ir gamtišką prisitaikymą, kuris yra kovos už būvį rezultatas. Dabar su evoliucijine Darvino teorija sutinka veik visi botanikai ir zoologai, nes tik su jos pagalba tegalima išaiškinti tą faunos ir floros įvairumą.

Ne taip greit Darvinui sekėsi tai išrasti, kaip skaitytojui skaityt — jam reikėjo tyrinėti gamtą virš 20 metų, — apert to, ką išmoko iš kningų, parašytų per pirmesniuosius gamtininkus. Pagal Darvino teoriją išeina, kad tobuliausi gyvūnai, prisitaikymo keliu, pačina iš žemesniųjų gyvūnų; šie dar iš žemesniųjų, taip kad pati pradžia randasi pirmutiniam mikroskopiskame gyvūnelyje, kuris kuris susideda vien tik iš vienos cėlės. Pagal tą teoriją naudingi gyvūnų organai tobulinasi, o ne-naudingi nustoja veikti ir suvisai išnyksta. Darvino teorija būtina buvo mokslui reikalinga ir tik tuom galima išaiškinti jos greitą išsiplatinimą. Vienok nežiūrint į aiškius prirodymus ir teisingumą tos teorijos, Darvinas nuo savo prieturėjo vardą «materialisto», «Nedoro Proto», «Mokslu Išgėdintojas» ir tam panašiai. Ypatingai prieš jo teoriją pakėlė smarkų «alasą», kuningai, kuriems nebuvo smagi nauja teorija, griaujanti jų senovišką įsitikėjimą, kad visas gentis, rūšis, veisles ir šeimynas Dievas sutvėrė. Buvo užtektinai priešų ir mokslinčių tarpe, ypatingai tam priešinosi Francijos mokslinčiai. Nors ir kasžin kaip jo veikalus kritikuodavo, bet Darvinas visai nepolemizavo ir laukė išeigos iš to visų, mat jis buvo persitikrinęs, kad jei jo teorija yra teisinga, mokslas ar anksčiau ar vėliau turės ją pripažinti. Ir iš tikro, praėjus 3—4 metams mokslu vyrai greitai pripažino jo teorijos teisingumą, nors dar ir priešinosi teologai (Mūsų gi «dvasiškiav vadovai» ir po šiai dienai priešinasi); bet jų pasipriešinimas šį kartą jau nieko nereikšė.

Nejau gi Darvinas visą amžį tyrinėjo ir rašė? Ne. Jis gyveno kaip ir kiekvienas paprastas žmogelis. 1839 metuse vedė sau už pačią savo puseserę Emmą Vedžvud, o nuo 1841 m. pradėjo nesveikauti taja liga, kurią ingavo bevažinėdamas aplink svieta. Kad išvengt miesto nesveiko gyvenimo, nusipirko farmą Dauną, netoli Londono, ir ten per 40 metų ligi mirties gyveno. Toje farmoje jis begyvendamas parašė savo svarbiausius veikalus: «Rūšių atsiradimas», «Žmogaus atsiradimas» ir kitus.

Darvinas buvo 6 metų augščio; jaunystėje gana stiprus ir valkus; bet prie rankų darbo buvo nelabai tikęs. Jo smagiausiu pasilinksmimui būdavo pasi-vaikščiojimas po parkus ar giraites. Ant užklausi-mų visuomet atsakydavo ir amžinai neįsitikėjo savo moksliskai spēkai. Kada jis parašydavo kokį-nors moksliską veikalą ir parduodavo leidėjui tai vis galėdavosi, kad anam nereikėtų pridėti, nors nekurias jo naujai parašytas kningas išpirdavo per vieną dieną visą laidą. Kaip gaudavo pinigų už savo veikalus, jis džiaugdavo — tik ne pinigais, bet tuom kad, ot ir jis sau duona įstengė užsipelnyt; mat jam vis rodės, kad jis niekam netikęs. Ypatingai jis nepridavė jokios svarbos savo teorijoms ir mirdamas nežinojo, kad tos teorijos pakreips visą mokslą, kad jo teorijos pasidarys raktu, su kurio pagalba pasisekė išaiškinti milijonus faktų, kasdien gyvenime atsitinkančių. Jis rašė, dirbo ir gynė savo teorijas tik iš persitikrinimo, kad jos teisingos; bet ne tam, kad ką nors subudavot ar sugriaut.

Šeimynoje jis buvo laimingu. Jis mylėjo ir buvo mylimas savo moteries; jis pats auklėjo savo vaikus ir su jais žaidavo ir tyrinėdavo jū mažiausius palinkimus; jis per visą savo gyvenimą nėra pasakęs savo šeimynoje blogą žodį. Jis iš valgių mylėdavo saldumynus, pasilio valandose rūkydavo ir retkarčiais skaitydavo kokį-nors romaną.

Senatvėje Darvinas labai mažai užsiiminėdavo mokslu, tik po 2—3 valandas kasdien; bet tai tik todėl, kad jį kankino negalė. Vienok ta pora valandų kasdieninio darbo buvo labai produktiviška — jis senatvėje parašė pusėtiną skaičių speciališkų veikalų.

Jo evoliucijinė teorija, pradėdant 1864 metais, pradėjo pripažinti oficiališkasis mokslas; jis nuo mokslu akademijos apturi auksinį medalį — tai didžiausia garbės dovana, kurią mokslavrys tegaligaut. Vėlesniais laike jį išrinko savo nariu — korespondentu ir Berlino, Paryžiaus ir Peterburgo mokslų akademijos; daugelis universitetų pasiskyrė jį už savo garbės narį, nekaltant jau apie įvai-

riausias mokslu draugijas. Bet Darvinas labai šaltai žiūrėjo į tą pagerbimą; jis net nežinojo: kurių universitetų ir draugijų jis yra nariu, — jam rūpėjo tik jo mokslu pasisekimas. Ant galo net mokyti teologai, prisipirti prie sienos, pripažino Darvino mokslą teisingu (suprantama, pirma «prirodę», kad jo mokslas nesipriešina bažnytinėms dogmoms)...

Ir už tiesą, vieton jo evoliucijinės teorijos lig šiol dar niekas nedavė mokslui ką-nors geresnio ir pilnesnio, ar bent nors ką jon būtų dadėję. Darvino mokslas, tai vienas kertinis akmuo gamtininkystės mokslu, ant kurio budavojama ta visa mokslu saka.

Daug-daug būtų Darvinas nuveikęs, jei dar būtų pagyvenęs nors 10 metų. Gruodyje 1881 m. jis gerokai susirgo, o nuo 7 kovo 1882 m. ligi pačios mirties jis buvo priverstas visą laiką praleisti patale; nuo to laiko jo liga ėjo smarkyn ir jau 18 balandžio, apimtas ligos karščiu, pradėjo klejot, o ant rytojaus 19 balandžio 1882 metuose jis numirė.

Jo šeimyna norėjo jo lavoną palaidoti ten-pat Deune, bet turėjo nusileisti tautos maldavimams ir palaidoti Vestminsterio vienuolyno kapinyne, greta kapo garsaus mokslinčiaus Niutono.

Laidotuvėse dalyvavo delegacijos nuo akademijų, universitetų ir įvairiausių draugijų; ten buvo mokslinčiai, politikieriai, daktarai, kuningai ir kitokių profesijų žmonės. Netik Anglija, bet ir visas pasaulis nuliūdo, apturėję žinią apie Darvino mirtį. Nuliūdo todėl, kad neteko tokio šviesaus mokslinčiaus, su kuriuom jokis pasaulyje gamtininkas negali susilygint. Jis mirė, bet jo patyrimai, jo mokslas, kurį suteikė žmonijai, niekad nemirs, kol ant žemės žmonės gyvens.

P. Norkus.

V—23—11.

DĖLEI PASKALŲ APIE «KANKINIŲ KASĄ».

Gerbiamoji Redakcija!

Dėlei kilusių paskutiniu laiku Amerikos lietuvių spaudoje neteisingų kalbų apie «Kankinių Kasos» veikimą atsiuntė man «Kankinių Kasos» Komitetas du šitame dalyke atsiliepinu, rašytu L. S. D. P. ir L. D. P. Centro Komitetų vardu, kurių nuorašus žemiau paduođu.

I.

Paskutiniu laiku tarp išievių Amerikoje prasiplatino žinia, būk Lietuvoje veikianti «Kankinių Kasą» yra pakliuvusi demokratų rankosna, būk jį turinti savo proteguojamus kalinius ir tt. (Žiur. «Keleivio» N12 š. m.), beto gauta visokius privatiškiaus laiškus veikiančioms Lietuvoje draugams). Šitokia žinia, kiek mums žinoma, yra paleidę kai-kurie kaliniai, nepatenkinti ganėtinu jų nuomone, rūpinimuos jųjų reikalais. Beto, regis, davė jiems progą kaltinti «Kalinių Kasą», kad jį kai-kuriuos proteguojanti, šitokiai atsitikimas: pirm keleto metų būrelis žmonių kreipėsi ir draugus amerikiečius, prašydamas padėti pinigiskai vieno įjyamaus veikėjo bylai, — ir ištikrųjų buvo surinkta šiam dalykui apie 1000 rublių, kurie visi tuo įikslu ir buvo suvartoti. Tatai buvo padaryta be «Kank. Kasos» iniciativos ir žinios, pinigai ėjo ne per ją, bet kai-kurie, ką nežinojo tikro dalykų stovio, kaip buvo girdėti, pyko ant «Kankinių Kasos».

Taigi turime pranešti, kad «Kankinių Kasą» kaip buvo ligšiol, taip ir dabar tebėra demokratų ir socialdemokratų įstaiga lygiomis teisėmis; kalinių gi neskirto į proteguojamus ir neproteguojamus, žiūrint tiktai, ar beistenka visiems reikalingiems aprūpinti. Kadangi tačiau aukos ne pergusiai plaukia, tad daugelis žmonių ir reikalų lieka neaprupinta. Beto daug kur pasunko susižinojimas su kaliniais, pertat vienų-kių jųjų nervai dar labiau iširė, nevienas jųjų mato priešus ir intrigas, kur jų nėra. Tat visiškai suprantami apsiereiškimai ir negalime dėl jų pykti nei ant «Kankinių Kasos», nei ant vargstančių kalėjimuose mūsų kankinių. Galima tačiau bent kiek pagerinti toksai stovis, nei valandėlę nepamirštant apie uždarytųjų draugų likimą ir visur, kur galima, renkant jiems aukas Nepamirškite kalinių!

P. S. Piningai galima siųsti «Kankinių Kasai» (tais pačiais keliais, kaip ir ligšiol) ar patiems kaliniams, jei kas ir toliaus nesitikėtų jos bešaliskumu.

Vilniuje, gegužio 10 (23) d. 1911 m.

Lietuvos Socialdemokratų Partijos Centro Komiteto ingaliotinis (pasirašęs) Bapolas.

II.

Viršiaus paduotasis Lietuvos Socialdemokratų Partijos Centro Komiteto ingaliotinio pasiūkinimas ganėtinai apšviečia «Keleivio» N12 pakeltą klausimą. Iš savo pusės skaitome reikalingu pabrėžti taip-pat, jog «Kankinių Kasą» yra bendra demokratų ir socialdemokratų įstaiga lygiomis teisėmis, ir

todėl: 1) demokratai niekuomet nebuvo ir nėra net manę į savo rankas užgrėbti «Kankinių Kasą»; 2) nekuomet jokio kalinių skirtumo į proteguojamus ir neproteguojamus nebuvo ir nėra daroma, ir 3) visi kaliniai visuomet lygiai šelpiami, kiek tai leidžia daryti «Kankinių Kasos» pinigų stovis.

Vilnius, gegužės 11 (24) d. 1911 m. — Lietuvos Demokratų Partijos Centro Komiteto ingaliotinis (pasirašęs) **Marija**.

P. S. Labai prašau G. Redakcijos išspausdinti tuodu raštu artimiausiam savo laikraščio numerį. — Kitų laikraščių prašoma atkurtoti.

Su pagarba

«Kankinių Kasos» Komiteto užsienio atstovas **A. Vardas**.

Paryžiuje, 28. V. 1911.

o :

BALSAS IS LIETUVOS

Atsiminkim priedermę. Šviesa — tai galybė, prieš kurią visos tamsybių jėgos turi nusilenkti. Ir juo daugiau žmogus yra apsišvietęs, tuo daugiau jis supranta: kas gera ar bloga, ir žengdamas savo gyvenimo keliu aiškiai mato savo taką ir žengia juo jau nebesuklysdamas. Bet daugumas to nesupranta. Vieni nieko nesupranda, glūdo sau tamsybėse, ir jiems rodo, kad taip gerai, nes jie apie šviesą nieko nesvoja. Kiti gi supranta šviesos galybę ir prieš kiek galėdami veržiasi; bet dažnai ant savo kelio sutinka tokias kliūtis, kurias idant pergalėti, turi intempti visas savo jėgas, kad po tam laisvai galėtų eiti tuo keliu ir pasiekti tikslą.

Kalbu apie Lietuvos jaunimą. Daugumą iš Lietuvos jaunimo galima būtų priskirti prie pirmųjų, — tai yra tamsesnių, bet ir iš jų tarpo kaskart daugiau pradeda susiprasti. Kita gi dalis jaunimo jau aiškiai mato savo tikslą ir kelius, tik daugumai yra pavojinga tuo keliu eiti. Tikra bėda. Čia ir kuningai, kiek galėdami kliudo, ir kuris nori apsišviesti, tai tam priseina perkšti vargą. Argi neaišku, kad visuomenės priedermė yra tokiam mūsų jaunimui padėti, paduoti savo ranką ir auklėti būsiančius mūsų tautos piliečius.

Mūsų pažangesnis jaunimas jau suprato, kad taip, kaip ikišiol, būti nebegalima; reikia ko tai naujo. Ėmė galvoti, kaip čia apsigyventi; na ir pradėjo tvirti «Jaunimo Ratelius», kurie padarė tarp savęs bendrus ryšius, ir išvieno dirbdami pradėjo šviesti patį save, ir kiek galėdami padėti tiems, ką nesupranta šviesos reikalo. Už obaisį sau pasiėmė «šviestis ir šviesti» ir, kiek galėdami, tą šventai pildo.

Išspradži apšviestiesnieji, kad inpratinti tamsesniuosius savo brolius prieš skaitymo raštų, prikaltė juos užsisakytį bendrai laikraštį; pasirodė, kad tas labai pasekminga, nes apsišvietę su laikraštija ir apšviestiesnių prikaltėti, susimetė po keletą skaitikų knygoms nusipirkti, ir buvo jau pradžia inkūrimui jaunūmenės knygynėlių (šitaip atsitiko, nieko tarp savęs nežinant keliose vietose; ir tik jau po inkūrimui knygynėlių, buvo keletas bendrų pasikalbėjimų; bet darbuojasi kiekviena apylinkė savaip). Toliaus, pamatę, kad reikia kai kuriems agitativiško žodžio, kai kuriems papėikimo už negerus pasielgimus, nutarė tarp savęs «Ratelių» nariai leisti laikraštėli, kur buvo talpinama ar tai agitacija ar tai papėikimas. Kiek žinojau, tokie laikraštėliai buvo leidžiami trijose vietose. Galop, inteligentijai padėdant, susilaukė savo laikraštėlio, kaipio priedo prie «L. U.», kurį šelpia, kiek galėdamas, ir patsai jaunimas.

Bet vargas, o ypač Lietuvoje būnant, su knin-gomis. Čia sergėkis ir policijos, ir kuningo, kad neprakeiktų, ir tėvo, motinos, kad ktingą per čysčių nepėrvarytų (nesudegintų). O beto. dar ne taip lengva ir ingyti, nes su tuo skatiku trumpa. Manė kaip-kur kreiptis, kai kas šį-tą žadėjo; bet kad kas būtų aukavęs, ikišiol to nesimatė.

Todėl, broliai amerikiečiai, o ypač tie, kurie gyvendami Lietuvoje atjautėme tokį skurdų trukumą dvasiško maisto; mės, kurie keliaudami iš Lietuvos gal nevienas žadėjome neužmiršti savo brolių, o sušėlpti juos kningomis, — mės, o po draug ir visa Amerikos lietuviškoji visuomenė, neužmirškime to- aprūpinkime Lietuvos Jaunimą kningomis. Atsimin-kime, kad jos negulės tenai už dyką, ba jau dirva parengta, o tik reikia sėklų; kningos yra ir bus skaitoma su didžiausiu noru. Broliai, neužmirškime, svetimos šalies bangose gyvendami, tą Lietuvos Jaunimą, su kurino tėvynėje drauge vargome ir dirbo-me; pasirūpinkime tuo, kas nebus sunku. Kiekvie-nas turime šiek-tiek perskaite kningų; taigi pasiūskime jas «Lietuvos Jaunimui» dėl skaitymo, o sumetę po keletą centų, pasiūskime papildinimui jaunųjų laikraščio.

Tas darbas būtų pėrankiau atlikti mums suėjus į organizaciją. Labai yra geistina, kad ir daugian kas iš amerikiečių šiame dalyke atsilieptų.

P. Maželis.

Red. Priešašas. Labai malonu, kad p. Maželis, dar rodos pirmutinis iš Lietuvos, paduoda balsą — inkurti bendrą Lietuvos ir Amerikos lietuvių jaunimo organizaciją. Lietuvoje, kaip matosi, tokia organizacija jau egzistuoja — imant bent minėtuosius «Jaunimo Ratelius». Amerikoje rodo nėra vienos bendros jaunimo ir abelnai liaudies lavinimosi organizacijos, bet užtai paskutiniiais metais čia radosi jau keletas paskirų draugijėlių, kaip va Chicagos «Aušros» kuopelė, Philadelphiaje blaivininkų kuopelė (rodo apie ją dabar nesigirdėti), Bostone «Žmonių Universitetas», Brooklyne — net trys: Liet. Apšvietos Draugija, «Progreso Ratelis» ir «Liaudies Mokykla». Šitos visos draugijos regis ir dabar tebegyvuoja, tai gyviau tai menkia. Jų veikimas dar neišplėtotas, bet tikslas gana platus — kaip ir «Jaunimo Ratelių» — šviestis ir šviesti kitus. Pagaliaus reikia neužmiršti dar vienos jaunimo srovės — tai Prūsų lietuvių, kurių jaunūmenė susispietė apie jauną mūsų filosofą Vidūną ir pradėjo leisti labai brandų laikraštėlį «Jaunimas». Šitie visi liaudininkų judėjimai, kaip tėvynėje taip ir užsieniuose, parodo, kad gema naujos lietuvių spēkos, tik nėra kam jų suartinti ir suglausti. Nėra dar vienos, liaudies švietimosi ir švietimo, programos. Labai geistina, kad mūsų veikėjai ir laikraštija atsižvelgtų į šį naują klausimą ir pradėtų išdirbti labai plačią žmonių ir jaunimo švietimui programą, kokią turi lenkai, rusai ir finai. Tas klausimas vistiek mums reikės išrišti ar- ankščiau ar vėliau. Ir tada netik bus į Lietuvą ir iš Lietuvos siuntinėjama kningo, bet bus apsimainoma referatais, paskaitomis, ect. Keletas nusistų kningų į Lietuvą ne daug padarys naudos. Reikia užvesti plati liaudies švietimo sistema, prie kurios reikia, kad prabiltų visa mūsų inteligentija. Todėl teprablį ją! Rašykite į laikraščius, organizuokitės per korespondencijas. Darbas be vaisiaus nepaliks.

LIETUVIŠKI ŽAIDIMAI.

Išpėti kito „norą“. Žaidime gali dalyvauti kelios ar keliolika upatų, bet žaidžia tik trys: Vienas sakytojas, kitas žinius ir trečias — šiaip ypata. Sakytojas ir žinius yra susitarę. Ir taip: žinius pasilgia, jog jis gali atspėti bent kieno «norą», ir liepia sau žinomai ypatai-sakytui patydomis pasisakyti: ko jis ar ji nori? Pirmo tolo pasisakymo «žin-nius» reikia prašalinti kitan kambarin ar už durų. Tuomsyk sakytojas kuriam kas nors prisipažino savo «norą», sako į žinių už durų esantį: «Jonas (ar Ona, koks vardas) nori to ir to.»

«Ne». — Atsako už durų ar kur kitur esąs «žin-nius».

«Nori to ir to...»

«Ne». — Vėl atsako «žin-nius».

Ir tol sako «ne», pakol sakytojas prieina prie tikrojo trečiosios ypatos noro. Tuomsyk žinius sako «taip», taigi vadinasi atmena. Bet kaip jis tikra-jį norą atspėja?

Iš a i š k i n i m a s. Norint tokį «norą» atspėti, sakytojas ir žinius turi žinoti savo paslaptį. Sakytojas, sakydamas jog ta ypata «nori to ir to», turi saugotis, kad nesuminėtų kokį keturkojį sutvėrimą ar daiktą, pavyzdin — gyvulį, skobnį, ar tą, kas stovi ant keturių kojų. Knuomet nori jau pami-nėti ir tikrąjį žingaidulio «norą», tuosyk jis gudriai pirmą pamini vieną iš keturkojų ir potam sako ko tikrai ta ypata norėjusi. Žinūs jau iš to supranta, kad po «keturkojį» yra sakomas «tikrasis noras». Tada jis ir etsako «taip». Žinoma, jis įspėja, ir nežinantis paslapties, joku būdu negali suprasti, kaip tai galima atspėti kito norą ar mintį tokiu jau būdu. Kadangi trečioji ypata prisipažįsta «norį» arba «mylį» tankiausiai ką tokio užmančio, pavyz-din gali būti: «Aš myliu Kuršaičių Oną», tad kuo-met «žinūs» «atmena», esti daug juoko. (Šią žais-mę man teko matyti jaunimą žaidžiant Suv. gub., Kalvarijos pav.)

J. S.

SVEDŲ AUGSTESNĖJI LIAUDIES MOKYKLA KAIMĖ.

(Tęsa.)

da Švedijai jos ypatinga išvaizda, tveria jos kiek sausoką, bet rimtą grožę. Čia viskas liūdyja apie annos nesuprastinuosius, baisesius atsitikimus, kuo-met baigėsi ledo periodai ir, milžiniškų lyčių stu-miam, vilkosi žemės paviršiu didelės granito at-skaly kaugės. Iš tų tai atskaly ilgainiui susitvėrė eilės neaugstų kalnų, kurie paralelinėmis eilėmis tęsiasi po visą Švediją. Tie kalnai dabar augmenų pridengti, bet visur stuko plikas pilkos uolos ir vienas ant kito suverstai akmenų. Knuomet švedas ūkininkas aria dirvą rugiams ar bulvėms, tai tik stebėties reikia jo darbai: kas žingnis geležin-

žagrė užsoka ant granito valūnų; reikia kamuoties, akmuo iškasti, jei jis iškastinas ir įveiktinas, arba, tuščiomis pasidarbavus, aplenkti. O juk karta už kartos dirbo tą lauką, aptvėrė jį augšta tvora iš is-kastų akmenų; suspėjo, rodos, išpurinti ir išvalyti žemę, kiek numanydami, vaikų naudai, o jų in-pėdiniai vis dar kankinasi su ja... Kas matė švedą ariantį, tas visam amžiui ingys pagarbos jausmą prie švedų tautos, kuri mokėjo sutverti ant tokios žemės-močiakos kultūrinį ir badavimo nepažįstantį gyvenimą.

Bet štai iš stebuklingo, girių ir pavėsių užvieš-patauto Blekinge, iš žalių kliavo miškų traukinys išlekia nematytū laukų erdvėn. Laukai, lygūs laukai; kur nepažvelgsi — visur sūbuvoja aukso kviečiai, kaip jūra. Pliokšti lyguma, be girių, be vandens, javų ir žolės viešpatija, baltos triobos — tai Skonija.

Autorius pateko Skonijon gale liepos mėn. Kaitra nunokino javus ir darbymetis artinos. Oras buvo troškus ir audra persisunkęs. Sunkūs, žemai slankiojį debesį rinkos, augo, prabildavo per-kūnais ir begalo dažnais žaibais.

Vilanas, pirmoji įsteigtųjų augštesniųjų liau-dies mokyklų, guli pačioje Skonijos širdyje, pu-siaukelyje tarp universitatinio miesto Lundo ir pa-jūrio fabriky miesto Malmo. Vilanas galima pa-teksti išėjus iš Okarpo gelžkelio stoties. Nuo sto-ties kelias veda pro dailias vilas Okarpo miestelin. Čia gyvena darbininkai ir smulkūs valdininkai iš Malmo ir Lundo. Pats miestelis begalo puikus, vi-sur matytis kultūra. Visa eilė namelių slepiasi medžių tankumyne. Čionai tėvas darbininkas grįž-ta iš miesto dviračiu — iš dulkių ir troškumo sku-ba tyrant oran. Tai ne vasarnamiai ir ne kaimas, — nieko tokio pas mus nėra: — tai darbininkų apgyventa vieta, kur jų šeimyna, jų židynis ir daž-nai nuosavas namas. Šiame miestelyje, vienon il-gon gatvėn nusidriekusiame, yra kooperativinė pieninė liaudies mokykla ir liaudies akademija — augštesnėji liaudies Vilano mokykla. Iš pirmosios dienos mokyklą veda žymus pedagogas Holmstrem, kuris pradėjo savo darbą jaunu žmogumi ir susi-laukė bedirdamas septintos dešimties metų.

Pačioje mokyklos pradžioje, 60-tųjų metų pa-baigoje, ji buvo prisiglaudus paprastoje ūkininko troboje. Dabar Vilanas turtingas. Jis visas dailia-i išrodo. Dailiausiai išrodo rektorius namas, visas vinuogėmis apaugęs, dailiomis piastytomis gonkomis, alyvų ir liepų lapuose pasislėpęs. Prie jo pristatyta augštesnėsios mokyklos trioba — namas dvieis augštais, ruiminga auditorija su ke-liatu saliu. Tai viso Vilano centras. Kiek paša-liui tame pačiame sodne stovi ilga trioba, kurioje dvi auditorijai, laboratorija ir keliatas kambarių mokiniams; čia-pat kita trioba, kurioje yra valgo-masai, audžiamasai ir taip-pat keli kambariai mo-kiniam. Nuošaliai stovi gymnastikos salė, ket-virtainė trioba, visa vynuogių pridengta. Prie šios triobų grupės prisideda dar viena dvieis augš-tais trioba — tai apskricio Malmo ūkiškoji mokyk-la.

Rektoriaus šeimyna mielai sutinka visus at-vykstančius. Ko Vilanui neteko matyti! Ir savo tautiečius, ir danus, ir suomius, ir norvegus ir galų-gale rusą. Malonumas ir lipšlumas, pasiryžimas parodyti savo mylimasai darbas iš kuogeriausios pusės, pasiryžimas ginti jis nuo menkiausios kriti-kos — tveria ta atmosfera, kuri atvykusį apsuka iš visų pusių. Rektoriaus šeimyna, reikia pasakyti tiesa, išsius dešimtmečius atsidėjus dirba savo darbą. Ji dėl to darbo nustoja visų-brangiausio, brangesnio ko švedas nebetur: tai — savo namų uždarymo, savo šventyklos, savo hemmet, taip bran-gaus švedui, kaip home brangus angliui. Šeimyni-ūs kiekvieno augštesnėsios mokyklos rektoriaus gyvenimas, kaip Vilane sako, panašus į gyvenimą p. stiklu. Jis visas lyg ant delno, visų matomas ir visų kritikai priemamas. Tie žmonės gali atsilsėti tiktai pavasarį dvi savaiti, — tarp vyrų ir mergai-čių kurso, — ir rudenį vieną mėnesį, nuo indomau-jančių keleivių ir nuo sunkaus rektoriaus darbo. Reikia pasakyti, kad tai sunkus ir ypatingo inpro-čio ir gabumų reikalaujās gyvenimas. Iš metų į metus, išsius dešimtmečius dirbās žmogus, iš jau-no seniu pavirtęs vis dar pildās supainiotas rektori-iaus pareigas — nepaprastai gerbtinas, kaip vie-nas geriausių veikėjų tautos dirvoje.

Autoriui teko matyti Vilane mergaičių kursą. Apie keturesdešimtį jaunų sveikų mergaičių pamatė jis pirmu kartu gymnastikos salėje. Ket-virtainėje salėje, nuo kurios lubų leidosi sumaigy-tos virvės, eilėmis stovėjo mergaitės mėlinais per-kelio kostiumais dėl gymnastikos: kelinėse ir ja-kutėje, diržu susijuosiusios. Gymnastikos moky-tojui komanduoiant (jis pastorius) kuris linksmai šukauja: **vanster, hoger!** — visa minia daro rytmišk-ūs judėjimus, sukiša į grupes, susigrupuoja ir vėl išsisklaido. Staiga mokytojui sukomandavus, mer-gaitės nubėgo prie sienų ir visos kartu, yt voverės, pradėjį lipiti ant sienos, lyg kopėčiomis, prie lubų,

nusiėmė kiekviena savo suolelį, nulipo su suoleliais žemyn ir pradėjo su tais suoleliais gymnastikuotis. Visiems buvo šilta; mergaičių veidai degė; sveikos, ligi alkunių nuogos rankos, paraudonijo. Gymnas-tikai pasibaigus visos sustojo lyg kadrilin, — ir iš-tiesų, rytmiškai delnais plodamos, kas puikiausia užstoja muziką, pradėjo šokti tautini švedų šoki.

Dar kartą teko autoriui tie šokiai matyti, kuo-met gymnastikos salėje buvo surengta kursų pabaigimo iškilmė ir paskutinis, prieš išsiskirsiant, šven-tadienis džiaugsmas. Mergaitės šoko savo chorui dainuojant unisonu ir sunku įsivaizdinti ką-nors linksmesnio, gyvesnio ir taip gyvenimu pertekusio. Šitie šokiai su choru padalinant roles — choras ir so-listai — nudien išsiplatino po visą Švediją, kaipo puikus tautinis pasilinksminimas, vieton francūzų šokių, visai sodžiui netinkančių. Dailiausi senovės šokiai paimti nuo Faroro salų, kurie taip ir vadinasi

Faro lekar.

Tas pačias mergaites teko autoriui matyti audi-torijoje, audžiamojoje ir per slويدo lekeiją. Trijų mėnesių mergaičių kursas, žinoma, dar siauresnis, negu pusiaumetinis vyrų kursas. Vilane jis (kaip ir kitose augštesnėsiose mokyklose, šskyrus nauja-sias) labai skiriasi nuo vyrų kurso. Didelė laiko da-lis skiriama rankų darbiui, ir naudingi darbai pri-verstini; nepriverstini dailės darbai. Prie pirmųjų pridera audimas. Naminis audimas dabar labai prasiplatinęs Švedijoje. Norima pakelti naminę pra-meniją, išgelbėti senovės ir senovės mokslas ir, plė-tojant jaunimo skonis, išvyti fabrikinis pigumas iš kaimo. Kilimai, staltiesės ir uždangalai turi gry-ną švedų stilių; jie visai dekoratiniaviai, kartais tie-siog dailūs. Jei prie rankų darbo ir gymnastikos pridėti dainavimo lekeijas, tai turėsį pusę viso mo-kymos valandų. Likusioji pusė skiriama lekeijoms.

Iš mergaičių vasarinių kursų programos Vilane (ir visur kitur, išskyrus naująsias mokyklas) išvyti socialiniai ir politiški klausimai. Tiktai 10 lekeijų per tuos tris mėnesius skiriama «tautos ūkiui», o kas po tuo suprantama, tikrai sužinoti nepasisekė. Ap-skritai imant programa labai susiaurinta: geografi-jos pasakojimai, visuotina ir švedų istorija, lite-ratūros skaitymai ir skaitymai iš etikos, namų ūkis, namų higiena, sąskaitojimas, švedų kalba, aritme-tika. Užtat išsiuvinėjimams ant audeklo laikoma net dvi mokytoji, ir mergaičių kursas baigiamas ne egzamenais, bet paroda didžiojoje auditorijoje visko susiūto, numegzsto, išausto ir išsiuvinėto per tuos tris mėnesius.

Etikos, literatūros ir, rodos, kitos lekeijos veda-mos taip, jog lektorius pasakoja, o mokinės tuo me-tu siuvinėja. Autoriui teko kelios lekeijos aplan-kyti, bet visų-labiausia viena jų atmintina. Rektori-iaus žmona skaitė iš etikos Didelėje salėje, saulės nušviestoje, mergaitės sėdėjo pasilenkusios ant sa-vo darbų. Retkarčiais buvo girdėti žirklių barškė-jimas ir medžiagos šiušėjimas darbščiose rankose. Mergaitės dirbo ir atidžiai klausėsi. Senutė pasako-joms apie tas darbo rūšis, kokias jos savo gyve-nime sutikti gali. Kalbėjo apie slaugintųjų mokyk-lą gretimajame Lundo mieste, apie slaugintųjų dar-bovertę, apie to darbo šviesiasias ir blogiasias ypaty-bes. Paskui kalbėjo apie kontorų, tarnaičių ir ūkiu darbininkų darbą. Vyrčiausia moteriškės laimė, anot p.legentės žodžių, tiktai šeimyniniame gyve-nime. Ji gyrė namų darbą, stengėsi inkvėpti klau-sytojoms to darbo šventybę ir ypatingą jo pritikimą moteriškėi. Ukis, namų ūkis, štai kas, anot jos žo-džių, turi būti moteriškės uždavinis. Tai buvo di-fyrambai ūkiui ir šeimyninkei. Nei vienu žodžiu neprasitarė ji apie kapitalo ir darbo klausimus, apie darbo apdraudimą, apie darbininkų sąjungas ir ko-operacijos, kurios taip išsiplatinusios Švedijoje.

IS VEL. J. SUTKAUS ALBUMO.

Meiluže!

Ar man jau neskirta?...

Nemirsi, o! ne, man' širdyj!

Daili tavo mirta

Žalios mano daros baluose,

Kol plaks dar jautroj krūtyj

Širdis man' užjebta jausmuose!...

Marijapole, 1905. IV. 15.

Pas k. G. 4 val. vakare.

o :

Saugokitės žmonių, atkalbinėjančių jus nuo gero darbo, kuris anot jų — neįvykdomas. Bet niekuomet nesišalinkite nuo tų, kurių įtekmė gali sužadinti jumyse prakilnius jausmus. — J. Reckis.

(Tąsą nuo 5 pusl.)

valdišką! Muškite mane, darykite su manim kas patinka. Aš prapuoles! — Ir jis užsidengė savo veidą rankomis. — Nieko daugiau nežinau.

— Miša, Miša, klausyk. Pasigailėk mane, juk aš irgi žmogystė, — aš visą naktį neužmigau. Tavęs laukiau, kančias, ir — štai užmokėstis! Pasakyk nors ką... Kiek?

— Tiek, jogei negaliu, niekas negali užmokėti. Visus 16 tūkstančių! Viskas pabaigta. Bėgti, bet kaip!

Jisai pažvelgė į ją ir, ko visai nesitikėjo, ji žavėjo jį. „Kokia ji graži!“, — pamislįo jis ir paėmė ją už rankos. Ji atstūmė jį.

— Miša, na pasakyk gi, aiškiai, kaip tu tai galėjai?

— Tikėjau atsilosti. — Jis išsitraukė port cigarę ir godžiai ėmė rūkyti poperose. — Taip, suprantama, aš niekas. Aš nevertas tavęs. Mesk mane. Dovanok man... paskutinį kartą... ir aš eisiu sau, pradingsiu. Katre, aš negalėjau, ne galėjau. Aš buvau, lyg sapne, netyčioms. — Jis susitraukė. — Na, ką gi daryt? Vistiek prapuoles. Tik tu dovanok. — Ir vėl jis norėjo apkabinti ją, bet ji pikta pasitraukė.

— Ach, tie niekiai vyrai! Pučiasi, kolei viskas gerai, bet kada blogai, tad sielvartauja ir niekam netinka.

Ji perėjo į kitą pusę tualetinio stalo.

— Papasakok nors tvarkoje.

Ir jis papasakojo. Papasakojo, kaip jis vežė į banką pinigų ir sutiko Nekrasovą. Tas pavadinė užvažiuot pas jį ir sulotė. Ir juodu lošė, ir jis pralošė viską, ir dabar nusprendė pabaigti gyvastį; jis sakė, kad nusprendė pabaigti gyvastį; bet ji matė, kad jis visai da nenusprendė ir buvo sielvartoje ir pasiryžęs ant visko. Ji iš klausė jo kalbos, ir kada jis pabaigė, tarė:

— Visa tai juokinga, bjauru. „Netyčioms“ pralošti pinigų negalima. Čia kokis-tai manęs kvailinimas.

— Koliok, daryk, ką nori su manim.

— Tik aš tave ne koliot noriu, bet išgelbėt, kaip visada tave gelbėjau, nors tu ir bjaurus ir niekas.

— Mušk, mušk, neilgai jau...

— Štai ką, paklausk. Madingi ir bjauri ir begalistinga mane kankint... Aš sergu, neseniai priėmiau... ir štai tas siurprizas... Ir ta bėspė... Tu sakai: „Ką daryt?“ Labai lengva padaryt. Tuojaus kuogreičiausia, dabar 6 valanda, važiuok pas Frimą ir papasakok jam.

— Ar gi Frimas pasigailės?! Jam negalima pasakot.

— Koks gi ištikrųjų tu paikas.

Ar gi aš tau patarčiau pasipasa- kot banko direktoriui, kad tu pra lošei kortomis inteiktus tau pinigus... Pasakyk jam, kad tu važiavai Nikolajaus vagzalan... Ne, tuojaus važiuok į policiją. Ne, ne tuojaus, bet 10 valandą ryto. Tu štai Nečajevskio skers- gatviu, tave užklupo dvieje. Vienas su barzda, kitas beveik vaik- kyktis su brauningu, ir atėmė pinigų. Ir tuojaus pas Frimą. Jam taip-pat.

— Gerai, bet... — Jis vėl už- sirūkė poperose. — Bet gali suži- noti nuo Nekrasovo.

— Aš neisiu pas Nekrasovą ir pasakysiu. Aš padarysiu.

Miša pradėjo ramintis, ir 8 va- landą ryto užmigė, lyg negyvas. Dešimtą valandą ji prikėlė jį.

Taip tikos anksti rytą viršutinia- me namo gyvenime. Žemutiniame gyvenime Ostrovskių šeimynoje 6 val. vakaro atsitiko šitaip:

Tik-ką pabaigė pietauti. Ir jaunoji motina, kuningaikštie- Ostrovskienė, pasisaukė liokajų, kuris jau apdalino visiems pyra- gaičius ir apelsino želę, ir, papra- šius švarios torielkos, kreipėsi į savo vaikus.

Jų buvo dviejų: vyresnysis vai- kas 6 metų, Voka, ir mergaitė 4 su puse metų vardu Tanečka. Juo du buvo labai gražūs vaikai: Vo- ka rimtas, sveikas, paklusnus vai- kas, gražiai juokdavos, rodyda- mas savo retus krintančius dan- tis ir juodakutę, skubi, energiška Tanečka, daug plepanti, begalo juokiantis, visad linksmutė ir su visais meili.

— Vaikai, kas nuneš auklei py- ragaitį.

— Aš, aš, aš, aš, aš! — suriko Tanečka ir jau pašoko nuo kedės.

— Ne, kas pirma pasakė. Vo- ka imk, — tarė tėvas, visad pai- kinęs Tanešką ir dėlto progai išti- kus parodydavo savo bešališku- mą. — O tu, Tanečka, nusilek prieš broli — tarė jis savo numy- lėtinei.

— Prieš Voką nusileist man vi- sada smagu. Voka imk, eik. Vo- kai aš nieko nesigailiu.

Paprastai vaikai po pietų dė- kavodavo tėvams. Ir tėvai gėrė kavą ir laukė Vokos. Bet jis ga- na ilgai nesugrįžo.

— Tanečka, bėgk į vaikų kam- barį, kodėl Voka taip ilgai nesu- grįžta.

Tanečka straktelėjo nuo kedės, užkabino šaukštą, numetė, pekė- lė, padėjo ant krašto stalo; šaukš- tas vėl nupuolė. Tanečka vėl juokdamas pakėlė, trepsėdama ap- temtomis pančiakoms išspūtusias kojutes nulėkė į koridorį, į vaikų kambarį, už kurio buvo auklės kambarys. Ji jau beveik perbėgo per vaikų kambarį, tik išgirdo šliurpėjimą. Ji atsigrįžo. Voka stovėjo šale savo lovos, žiūrėda- mas į medinį arkliauk, rankoje laikė torielką ir griaudžiai verkė. Ant torielkos nieko nebuvo.

— Voka, kas tau? Voka, o py- ragaitis?

— Aš-aš-aš... netyčioms su- valgiau pakeliui. Aš neisiu... niekur neisiu... Aš Tanečk... aš ištikrųjų netyčioms... aš vis- ką suvalgiau... išpradžių biski, o paskui visą suvalgiau...

— Na, ką gi daryt?

— Aš netyčioms...

Tanečka užsimastė. Voka aša- rojo, verkė. Susyk Tanečka nu- švito.

— Voka, štai ką. Tu neverk, bet nueik pas auklę ir pasisakyk jai, kad tu netyčioms ir persipra- šyk, o rytoj mužu jai savo ati- duosim. Ji gera.

Voka nutilo verkęs, jis trynė savo ašaras ir delnomis ir viršuti- nėmis rankučių pusėmis.

— O, kaip aš pasisakysiu? — prabilo jis virpančiu balseliu.

— Na, eiva drauge.

Ir juodu nuėjo ir sugrįžo lai- mingi ir linksmi.

Ir laimingi ir linksmi buvo ir auklė ir tėvai, kada auklė juok- damos ir gėrėdamos papasakojo jiems visą atsitikimą.

Mešerskoje.

20 berželio 1910 m.

Vertė Ant. Kiliukas.

P. S. Šitas veikalas yra pas- kutinis dalis veikalas Levo Tol- stojaus. Pirmą kartą jisai buvo atspaudintas rusų laikraštyje „Rieč“ N87, (30 kovo — 12 ba- landžio — 1911 metų).

Prie to veikalas buvo pridėta daktaro V Čertkevo detaliai: aplinkybės, kuriose tas veikalas buvo parašytas. — Vertėjas.

SPIKUCIAL.

Dvarponių nuomonė.

Mokytojas: Mečiškai, gal- vok: rytoj egzamenai; būk pri- siruošęs gerai atsakyti iš histori- jos ir geografijos

Motina, dvarponienė, atsako už savo sūnų: Taip tamsta mokyto- jaus, — Mečiukas kai sueina su bernu ant šieno, tai girdėti puik- kiausias žino istorijas apie viso kaimo merginas. Daleiskit, pons mokytojas, užklausti: kas tas yra geografija?

Mokytojas: Tai yra aprašymas pasaulio, kur kokios žemės, kal- nai, vandenys ir keliai.

Motina: Tai va! Ir kam tas dvarponiui reikalinga? Kelius rei- kia žinot tik vežėjui, o dvarpo- niui tik — sėsk ir važiuok.

Jonelis.

Žemaičio viešnagė.

Jaunas kuningėlis kalėdojo dar pirmą sykį vienoje Žemaitijos pa- rapijoje. Paprastai žemaičiuose pas gerus ūkininkus kuninga gė- rai pavaišina ir pamyli. Viename kieme žemaitė gospadinė privėrė kiaušinių, — nes tai geriausiai skaitosi valgiu, — ir atnešė juos kuningui ant stalo. Kuningas prisėdo valgyt, bet čia gospadinė užėjo ant mislies palengvinti ku- ningėliui kiaušinius išlupti, todėl pašaukė į dukterį: „Marike, biešk, išlupk kuningėliui pau- tus“ (mat Žemaitijoje kiaušinius vadina pautais tuometarpu kitose Lietuvos vietose tą žodį skaito už begėdišką). Kuningas žemaičio kalbos nežinodamas, labai nuste- bo, bet gospadinė, tą matydama, pridūrė: „Nesidrovėk, įgamastė- li, mėš kun svečią mylim, tan kuoznam išlupam pautus“.

P. S.

Ginklas.

moksliniai pranašauja, jeigu tarp moterų sviragizmas platisis, tai nu didelio galvojimo perilga visos moteris pasiliks plokos.

Antas vyras: Good! Puiki ži- nia! Valiai ją platinti, kad su- trukdyti sufragizmą dar jam be- dygstant!

Dar blogiau:

Pilietis (inbėgęs į policijos sto- tį): Žinote, anarchistai rytinėj daly miesto rengia demonstraci- jas. Ar nesuteiktumėt mums ke- leto policmanų prieš anarchis- tus?

Policmeisteris: Ni, nikš! Nei- vieno negalima. Šianakt kolegi- jos studentai rengia savo bankie- tą. Kasgi apsaugos nuo studen- tų kaimynus?...

Zingeidė propozicija.

Juodrankis rašo vienam tur- tingam biznieriui laišką: „Pri- siusk man \$5,000, jei neįspildysi, aš pavogsiu tavo moterį“.

Biznieriuis greitai sėda ir rašo atsakymą: „Gaila kad neturiu pi- ningų. Bet jūsų propozicija pa- vogti mano pačią man labai pa- tinka.“

LAIŠKAI IN REDAKCIJA

G. T.—

Balandžio 16 29 dieną 1911 m. Vilniuje susitvėrė Bendrovė „Vi- lija“ ūkiškoms mašinoms dirbti ir jomis, kaip ir kitais ūkiais rei- kalingais daiktais, vaisba (pirklys- tē) varyti. Todėl Bendrovė kuoplačiausiai versis: 1) savo iš- dirbimo ir geriausių užsienio fa- brikų ūkiškoms ir kitoms maši- nomis bei padargais; 2) įvairio-

mis dirbtinėmis trąšomis ir 3) pa- rinktomis daržovių, šakniavaisių ir javų bei žolių sėklomis. Beto dar manoma yra užsiimti dirbimu mašinų ir įrankių tinkamų malū- nams, aliejinyčioms, plytynčioms ir kitoms ūkio pramonijoms įstai- goms. Bendrovė dirbtuvėj taip- os gi bus priimamos visokios ū- kiškos mašinos taisyti.

Reikia atminti, jog Lietuva yra perdem žemdirbystės šalis ir eko- nomiška jos gyventojų gerovė ne- pakils, kolei mūsų ūkis bus veda- mas senovišku-primitivišku būdu ir kolei nebūs taikomi pastarieji mokslo ištyrimai ir naujausieji įrankiai, juo labiau šiandien, kuomet žemės kaina kyla vis augstyn, o skaitliūs darbininkų, dėlei emi- gracijos, eina vis mažyn.

Norėdama patarnauti savo kra- što žmonėms, Bendrovė „Vilija“ laikys agronomą ir kitų ūkio ša- kų žinovus, kurie galėtų suteikti reikalaujantiems patarimus. Žo- džiui sakant — Bendrovė stengsis netiktai aprūpinti žemdirbius, vartotojų draugijas, ūkiškas ben- droves ir ratelius reikalingomis mašinomis, įrankiais ir k., bet ir suteikti jiems visokias žinias bei patarimus iš žemdirbystės prak- tikos.

Kaip toksai sumanymas šian- dien yra reikalingas ir kiek jisai galės prisidėti medžiagiškiosios mūsų krašto gerovės pakėlime, aiškiai kiekvienam yra suprantama.

Bendrovė tiki, jog veikdama taip svarbų visuomenišką darbą duos drauge ir nemenką pelną visiems tiems, kurie prie- jos bus prisidėję savo ištekliumi. Panaši mūsiškė „Ekonomiškoji Latvių ūkininkų Bendrovė“ Rygoje, turėdama 200,000 kapitalo pernai metais, padariusi du mili- jonu rub. apyvartos ir davusi sa- vo nariams didelį gryną pelną.

Apie Vokietijos, Anglijos, Dani- jos ir kitų šalių tos rūšies bendro- ves, kurios daro apyvartos milio- nus, nereikia nei minėti. Pas mus gi vien apskruvis perkupčiai-ate- jūnai pardavinėja nevisuomet tinkamas mūsų kraštui mašinas bei kitus padargus ir didelius pinigų svetur gabenaši. Nereičia užmiršti ir to, jog Bendrovė „Vilija“, duodama pelną saviem- siems nariams, suteiks uždarbį nemažam skaitliui mūsų žmonių.

Kadangi tarp lietuvių mažai tē- ra stambesnių kapitalistų, tai mėš sumanėme, kiek galint, laikytis kooperacijos pamatų t. y. vesti dalyką sudėtis pingingais, kaip tai daroma ypač Danijoje, Svedijoje ir kitose šalyse, kur su- trauktais kapitalais yra valodia- mas milžiniški interesai. Juo di- desnį kapitalą surinksimė, juo plačiau bus galima veikti, juo lengviau galėsimė praplauti mūsų išdirbinius, kaip savo kra- šte, taip ir kitur.

Bendrovės „Vilijos“ pelnas bus dalinamas sulyg inauš: juo na- rys įmokės didesnį sumą, juo daugiau turės pelno.

Bendrovės sumanytojai jau 31 gruodžio 1910 metų buvo pada- rė su inžinierium Petru Vileišiu sutartį, užpirkdami steigiamo- sios Bendrovės reikalams jo fa- briką. Tasai fabrikas stovi ar- ti geležinkelio stoties Vilniuje, užima 1534 ketvirtuosius sieks- nius (apie 1¼ margo-¼ de- šimtinės) akmenais išgrįstos žė- mės, su tam tikromis triobomis, visomis mašinomis, įrankiais ir dar geležies už 5700 r. suviršus. Beto fabrikas turi savo kieme geležinkelį sunkiems daiktams vežioti. Visas tas turtas sude- rėta už 71,642 r. 18 kap.

Padarę tokią pradžią, sumany- tojai pakvietė burelį daugiaus

pasiturinčių tautiečių dalyvau- ti Bendrovės teigime.

Pagaliaus visiems susitarus, įvyko balandžio 16/29 d. š. m. Vilniuje susivaziavimas visų is- teigėjų, kurie padarė pas notarą Bendrovės „Vilijos“ įstatus ir drauge jai perleido užpirtą nuo p. Vileišio fabriką.

Sulig šiol įstojo Bendroven- kaipo pilnieji nariai ir įmokėjo savo inėsimus pilnai arba dali- mis: 1) inžinierius Petras Vi- leišis; 2) D-ras Jonas Basanavi- čius; 3) agronomas Jonas Smil- gevičius; 4) profas. Andrius Du- binskas ir 5) Jurgis Pessys

Kaipo Bendrovės įsitikėjimo nariai taipogi pilnai, arba dali- mis, įmokėjo savo pajus: Vin- Palukaitis, A. Stunguryš, D-ras J. Dieleininkaitis, A. Vosilius, A. Andrušis, D-ras K. Pautienius, D-ras J. Jarašius, D-ras J. Bag- danavičius, inžin. K. Šnapštys, J. Budzeika, J. Kraučiušas ir kun. Jarulaitis, buv. I Dumoj lietuvių atstovas.

Beto dar yra prisizadėję Ben- drovės pilnais nariais įstoti: inž. Pr. Stanaitis ir inž. T. Naruševi- čius, o pajininkais: inž. Dirvian- skis, dvar. K. Lapinas, pramon. Šlapavičius, D-ras K. Pietarys, Kuningas D-ras Senkus, D-ras Narmontas, mok. J. Damijonai- tis, mok. A. Smelsterys, A. Matu- levičius, D-ras A. Damaševičius, adv. J. Vileišis fotogr. A. Jar- rušaitis, inž. A. Maciejauskas, pirkl. J. Lozoraitis, D-ras J. Ston- kus ir kt.

Pasitikėdami, kad ir Gerb. Tamistos, kaipo prakilnesni Lie- tuvos piliečiai, kurie supranta visą šio sumanymo svarbumą ir naudingumą mūsų kraštui, teik- sities prisidėti prie šio milžiniško darbo ir mūsų Bendrovės įstoti. Pajai gali būti nuo 500 r. prade- dant; pilnųjų gi Bendrovės na- rių inėsimai yra ne mažiau 5000 rublių. Pingung galima Ben- drovės „Vilija“ mokėti ir dali- mis.

Tamistoms prisizadėjus įstoti ir panorėjus smulkesnių žinių, neilgai trukus, bus jos suteiktos.

Užrašius ant laiškelio pasiza- dėjimą arba pingung prašome, tuo tarpu, siųsti D-rui J. Basanavičiui Vilniuje, Lydos gatvė (Lidski) No. 7, o su užklausimais kreiptis į Bendrovės „Vilijos“ fabriko kontorą Vilniuje, Polta- vos gatė Poltovaškaja) No. 55.

Su tikra pagarba Bendrovės „Vilijos“ vardu: P. Vileišis, J. Basanavičius, J. Smilgevičius, J. Pessys, A. Du- binskas.

Vilniuje Balandžio 16/29 d. 1911 m.

Gerbiamoji «Vien. Liet.» Redak- cija!

Meldžiu patalpinti žemiaus ei- nantį laiškelį. Labai nenorėčiau užimti vietos jūsų laikraštyje, su panašiais rašiniais, bet ka- dangi 17 N «V. L.» p. Pius Aleks- dngas kreipiasi su klausimais ma- no vardu, ir dar tokiais klausimais, už kuriuos joki ginčai ne- buvo keliami, dėlei to priverstas esmi pasiaiškinti.

p. P. Aleks. pats gerai nesu- prasdamas reikšmės žodžių norė- jo mane pertikrinti, kad pavai- diniai ištikrųjų po prievarta yra verčiami lenktis prieš sostus sa- vo valdonų — net kada valdonas ant jo nesėdi (tik nepasakė ko- kioj šalyj). Štai kokiais faktais jis prirodo, — sako (taip man sakė): aš skaičiau «Tėvynėj», kad tūlas Herman Gessler pri- vertė šveicarus nusilpninti kepu- res prieš jo kepurę, o kada Vilius Tell atsisakė tai daryt, tai jam mirėja grasino. Na, ir koka čia

darodymas? Jeigu Gessler pri- vertė šveicarus taip daryt, tai ne- reiškia, kad šiandien yra visur taip daroma — verčiama lenktis prieš kepurę arba sostus. Da- bar kiti laikai, kitos mados ir ki- toki papročiai. Jurgis Vašing- tonas pirmas Suv. Valst. prezī- dentas nešiojo ilgus plaukus; o šiandien p. Taftas nusikerpa trumpai, o Debsas visai be plau- kų tikisi gautis į prezidentus. Kitas «faktas» kuriuom jis mane tikrino, štai kokis, — sako: kar- ceivis kada užsideda vyresniojo ploščių ant savęs tada kareiviai prieš jį lenkiasi. Taigi, kodėl nesilenkia prieš tą ploščių, kada jis kabo ant sienos, bet tik kada ant kareivio? .. Bus aišku kad tai lenkiamasi tik prieš asmenį ploščiumi ingaliotą.

Toliaus, p P. Aleks. viešai ma- no vardu tokių klausimų klausia, kuriuos ir 10 metų vaikas atsa- kytu, kaipo tai: 2 ir 3, apie žė- mę, kurie visai nebuvo minėta, ir tuom viešai netiesą paplepa. Ma- tomai, to pats nežino ir gėdisi klausiti, todėl klausia svetimu vardu.

4. Aš, «stengiasis apginti ka- talikybę», ir ginčijas, kad kata- likiškas tikėjimas nesiremia ant Biblijos. Čia reiškia, kad aš priešingas Biblijai, ir vėl «sten- giuos apginti katalikybę». Kaip aš galiu apginti katalikybę, jeigu esmi priešingas Biblijai?... Juk visas katalikybės apgyni- mas tai Biblija. Čia vargu kas begalėtų suprasti p. Aleksyno mintis ką jis nori pasakyt.

5. Kaslink klausimo iš biolo- gijos, kur pasakytą, kad «jokis gyvūnas, negali atsirasti, bet tu- ri paeiti nuo sėklos tokių-pat tē- vų», tai aš tą ne iš piršto išlau- žiau, ir dėlei to biologijai nesip- riešinu — aš taip klausiau, kaip radau parašytą, ir jeigu p. Aleks. nepajėgė paaiškinti, tai ne mano nei biologijos kaltė. Ant galo p. A. sako būk aš sakau, kad tie kurie rašo kningas, tai «bedie- viai». — Aš skaitydamas kninga- nežiūriu į jos autorij, bet tik jos turinį; p. A. turbūt taip ir apie kitus mano, kaip apie save. Čia nors trumpai parodysiu p. A. nuomonę: kada Tėv. Myl. Dr-tė paketino išleisti kun. J. Žilinsko raštus, ir «Keleivio» skiltyse už tai pasirodė T. M. D-ės boykotas, būk T. M. D. virsta į klerikaliską, tai p. A. «Keleivini» įsitikėjęs — taip išsigando, kaip mažas va-ikas būžio, kad leis kuningo raš- tus. Čia matomai p. A. yra di- delis fanatika — taip kaip ir iš- tikybinės pusės tokių yra, kurie bijosi paimti į rankas ir tokią kninga, kuri rods nieko bendro neturi su tikyba, bet vien dėlto, kad jos autoriumi yra Šliupas, nes tūliams yra baisus vardas — «Šliupas».

P. Deltuva.

P. S. Čia patariu ponui P. Aleksynui daugiau nevartoti ko- kiuose klausimuose svetimo var- do, bet norint ko-nors dažnot klausiti tiesiog savo vardu.

Garbi «V. L.» Rėdystė!

Jūsų gerbiama laikrašty (N 22) patilpo atžagareiviška kores- pondencija iš New Britain, ir pa- sirašyta «Gaspadinė». Čia pra- nešu, jog ta korespondencija ne mano rašyta, bet mano slapyvar- dis pasinaudota, kurią aš po sa- vo korespondencijom keletą kar- tų panaudojau. Pasirodo, kad ir kita «Gaspadinė» iškur išdygo. Linkiu jai pasekmės gauti geres- nės medžiagos rašymui korespon- dencijų.

Gaspadinė.

Gerb. «V. L.» Redakcija! Klausiu pas Jus, ar yra lietu-

vių korespondencijinė mokykla, iš kurios imant lekcijas galima būtų pramokti angliskos kalbos? Panašios mokyklos, kaip va lenkų, yra Chicagoj, Ill.— The National School of Languages (Narodowa Szkoła Językow). Jeigu yra, tai meldžiu Jūsų malonės duoti mums atsakymą per laikraštį.

Jumis gerbiantis
N. Kudarauskas.
Worcester, Mass.

Korespondencijinės mokyklos angliskai pas lietuvius dar nesigirdėti.

Nuo Redakcijos.

Atsipašom gerb. skaitytojų, jog i ši numerį apleidom net keletą žinučių skyrių, k. v. „Iš Amerikos lietuvių“, „Vietinis žinias“ ir kit. Šito priežastis yra — indėjimas platojų aprašymų iš S. L. A. seimo.

Iš Amerikos.

Ant karunacijų. Pereitą savaitę daugybė amerikonių per New Yorko uostą išplaukė Anglijon, dalyvauti karaliaus Jurgio karunacijų iškilmėse. Iš vienos Chicagos išvažiavo apie 5000 žmonių. Oficiališkai Amerika bus reprezentuota per karišką laivą „Delaware“, kuris išplaukė iš Brooklyno dokų aną panedėly.

Streikai ir riaušės. Brownsville, Pa. iškilo streikas ant Pennsylvania gelžkelio. Streikuoja šapų darbininkai. Aną panedėly iškilo tarpe streikierių ir streiklaužių baisios muštynės. Pradėjo streikieriai nuo šaudymų i streiklaužius. Dangelis žmonių pašaut, podraug peršovė galvą moteriškai Bodeckienei, kuri užlaikė streiklaužių barakus. Iš abiejų pusių daugelis darbininkų vaikščioja surašiotomis galvomis nuo muštynių, o policija tapo padidinta iš kitų miestų. Kasdien nauji susirėmimai atsikartoja.

Atrado naujas aukso kasyklas. Fairbanks, Alaska, atrado plačias žemės venis kuriose pasirodė gryniausis auksas. Minios žmonių važiuoja galvatrukėmis ant darbo. Sakoma, jog viena skaurada žemės duodanti pelno nuo 5 iki 15 centų.

Debesis padarė naktį. Toledo, Ohio. Berželio 4 d. toks storas debesis nusvirio ant miesto, kad per 11 minučių vidurdienį buvo naktis. Griausmai ir perkūnijos labai daug padarė mieste blėdies.

Ohio nori referendumo. Columbibus, Ohio, susitvėrė „Progressivios Konstitucijos Liiga“ kuri nori ateinančiais metais pravesti i Ohio valstiją referendumą. Liigon prisidėjo apie 1000 atstovų iš įvairių draugijų ir darbo organizacijų, o prezidentu išrinko Toledos miesto majorą Whitlock.

Chicagos didis vagzalas. Northwestern gelžkelio sistema atidarė Chicagoje milžinišką vagzalą (dipą), kuris būsiąs antras didžiausias pasaulyj. Vagzalas užima vietos 343,040 ketvirtuotų pėdų ir lėšavo pastatyti \$23,000,000. Per šešiolika linijų pervešią per dieną apie 250,000 pasa-

žierių. Pradėtas buvo statyt vasary, 1909.

Apšvietimas naikinąs laukinius. Laikraštis „Medical Records“ rašo korespondentą iš Pietinio Okeano salų apie vietinius laukinius žmones, kurie dabar priklauso tai Anglijai, tai Vokietijai, tai kitoms Europos šalims. Anot korespondento, šitie žmonės jau baigia nykti. Jiems labai kenkianti baltųjų civilizacija. Mat su civilizacija europiečiai jiems atneša visokias savo ligas, kurių laukiniai negali išturėti ir miršta nuo jų kaip lapas. Ypatingai čižiova, kuri laukiniams buvo visai nežinoma dabar tūlose salose per desėtką metų išnaikinus i apie 50% laukinių.

Dar daugiau unijose areštų. Los Angeles, Cal. per savaitės laiką vietinė Grand Jury renka jau faktus prie suimtųjų brolių McNamarų ir McManigal. Pereitą savaitę, kaip jau rašėm, suėmė du įskundžiamu dinamitavimų bylon. Šią savaitę dar suėmė kalvių unijos prezidentą F. Bender. Šie visi trys yra apkaltinami, būk jie darę suokalbį išdinamituoti miesto rotušės rekordų salę ir sunaikinti miesto dokumentus. Ant kiek šitie skundimai turi pamatą, nežinia. Bet visi trys: Bender, Connors ir Parks yra padėti po \$25,000 kaucijos kiekvienas, kuriuos dar nėra kam užstatyt. Dar žada unija juos išimt.

Chicagoje darbininkų areštai. Gegužio 27 d. Chicagoje suimta 11 unijistų darbininkų, kuriuos visus apkaltina, būk jie nužudę tūlą patarnautojų skebams, o podraug ir unijoms, W. Gentlemaną. Užmušimas atsitiko saliuone, ant 162 State gatvės.

Kasyklų nelaimės. Iš Wilkes Barre, Pa. rašo, jog šiomis dienomis labai daug buvo sužeista ir numarinta anglekasių. Tarp tų randame keletą ir lietuviškoms pavardėmis Larksvillėje žuvo nuo gazo durininkas Jonas Moldis, 17 metų. Luzernėje numirė ligonbūtyj Mikas Dulevičius, 28 m., vedęs. Pittstone užgriuvo žemės Karolj Bogučj, 35 m. Nottingham kasyklėse, prispaustas prie karo Antanas Narkūnas, pasimirė Mercy ligonbūtyj. Ashley kasyklose eksplozijos sužeistas pasimirė Antanas Griška. Pittstone ligonbūtyj sužeistas guli Jonas Lapinskas, 27 m. iš Exter Borough. Plymouth sugniuždė koją ties keliu Aleksandrui Sakalauskui. Ten pat Nottinghamo kasyklėse sužeistas Antanas Rekus. Buttonwoode sužeistas i galvą Petras Stankevičius.

Slavo-amerikoniškasis biūras. Lenkų „Kuryer Polski“ rašo, jog Pittsburgje, Pa. tapęs inkurtas slavo-amerikoniškasis biūras, kuris nuolatos informuosias amerikonių spaudą apie svarbesnius atsitikimus ir judėjimą tarpe Amerikoje gyvenančių lenkų ir čekų, — na ir abelnai tarp visų slavų. Pirmiaus tokius biūrus buvo bandę lenkai ir čekai atskyrim, bet dabar laikysią iš vieno. Biūro vedėju išrinkta Jovo Tomanovič, ant 1200 Carson str. Visi svarbesni atsitikimai pirmiausiai būsią paduodami i „Pittsburg Press“.

Kongresas McNamaros bylą atmetė. Washingtono kongresas neims perkrauti bylos areštuočių darbo vadovų McNamarų ir McManigal, kuriuos dabar laiko areštavęs Los Angelėje. Tokiu būdu Bergerio rezolucija nueis be pasekmių. Užtai iš šito inci-

dento gims pataisymas tiesų, kaslink išgriebimo prasikaltusių žmonių iš vienos valstijos kiton. Šitos tiesos bus dadėtos, pagal įešimą atstovo Korbly iš Indianos.

Trankinis įvažiavo ugnin. Charlotte, N. C. anglių trankinis įvažiavo i degantį tiltą ir rezultatas buvo tas, kad nupuolė vandenin, prie ko užmušė keturius kondukterius.

Iškilo didelis streikas. Philadelphia, Pa. vietin Baldwin lokomatių dirbtuvė prašalino 1,200 unijistų darbininkų. Dėlei šito apie 5000 darbininkų išėjo i streiką, reikalaudami, kad priimtų unijistus.

Neišvaro majoro. Oklahoma City, Okla. miesto majoras Lackey jokiū būdu nenori užleisti vietos naujai išrinktam majorui Grant. Todėl anandien minia žmonių iš 1000 numaršavo i miesto rotušę ir norėjo varu senąjį majorą išmesti. But gal atsitikę praliejimas kraujo, ir riestai pačiam Lackey, jei naujasis majoras minios nebutų perkaltinės, kad paliktų majorą išmest per teismą.

Taftas ruošiasi antrą syk likt. Washingtono, prezidento Tafto privatinėje kanceliarijoje darbas virte verda, dirba planus keletas žmonių kaip gerian prezidentui prisirušti prie ateinančių rinkimų. Pirmiausias dalykas — reikią patikt žmonems, o tam tikslui reikia pavažinėti su prakalboimis, kaip tą jau parodė Ruzveltas. Šitie planai ir pas Taftą jau išdirbti; susirašinėjimai laksto su vakarinėmis valstijomis ir užkvietimai šimtais ateina Taftui i įvairias vietas ant prakalbų i Vakarūs. p. Taftas sakoma pilnai tikisi, kad ateinančiuose 1912 metų prezidento rinkimuose jis bus vėl įvardytas ir išrinktas.

Teismas ant eretikų. Atlanta, Ga. baptistų tikėjimo augščiausias susivažiavimas teisė keletą savo kuningų eretikų. Tų tarpe vienas ypač atsižymėjęs laisvamaniškumu — kuningas Grant. Jisai pasakojęs savo parapijonams, jog Jėzus nebuvo Dievo sūniui, nes niekas to neprimrodą. Jėzus su Lozorium vaikščiodavę ant lošimų ir zobovų. Padavimas, būk velnias Jėzų užsinešęs ant bažnyčios bokšto ir liepęs pasiklonuoti, esąs negalimas, nes ant bokšto smailumos jekiu būdu negalėjęs Jėzus su velniu dviese sutilpti. Taip gi biblijos pasakojimas, jog žydams iš Egipto bėkiant atsiskyrė raudonosios jūros vanduo, esąs netikras: ten nėra jokio stebūklo, nes tam tikrais metų laikais vanduo visuomet nusėkęs, beveik išdžiūstąs. Todėl Maižiui tą žinaat, lengva jam buvo žydus pervesti ir inkalbėti jiems, kad tai stebūklas. — Kun. Grant pasmerktas kalu eretikystės, ir jei neatšauks, tai prastoja savo teisių. Kitas kuningas Clifford iš Londono, Anglijoje, visai tapo neprišauktas. Jisai nuolatos savo parapijonis mokina, kad biblijoje esą surinkta tokios pasakos, kurių neverta, o net pavojinga vaikų mokyti.

Liūdią ant McNamarų. Priegarsingosios darbo vadovų bylos prisidėjo dar vienas naujas liūdininkas — kažjoks John Delaney ir Muskogee, Okla., kuris pradėjo liūdyti, būk jis buvęs McNamarų sąadytas, kaipo šni pas landžioti po unijas ir po skebų dirbamiasias vietas. Pamatus kad detektvai labai mielai jo liūdijimus priima, Delaney pradėjo sakyties kad jis buvęs

samdytas unijistų net padėlioti dinamitus keletoje vietų. Bet policija bekvosdama, sugavo keletis sykius Delaney meluojant. Todėl jo išsikisimas gal nueis ant niekų.

Krasos bankai daugysis. Washingtono, vyriausis krasos viršininkas Hitchcock nusprendė atidaryti dar daugiau krasos bankų, kuriuos žmonės labai pamėgo. Kasnėdėl būsią atidaroma apie 100—150 bankų. Tokiu būdu iki 1 d. liepos bus po visą Ameriką atidaryta apie tūkstantį naujų krasos bankų. Washingtonas būsiąs bene pirmas iš didžiųjų miestų, ką pirmiausiai gaus tokius bankus. Iksiolei jau atidaryta įvairiose miesteliuose i 450 bankų.

==== o =====

NAUJI RAŠTAI.

Apie uogas (serbentas, agrastus, avietes, žemuoges, vynuoges, gerveuoges). Studentas. „Liet. Uk.“ išleidimas N23. Vilnius, 1911. Pusk. 64. Kaina 15 kap.
Skaitymo vadovėlis. A. S. Č. ir d-ras P. Avizonis. „Liet. Uk.“ išleidimas N24. Vilnius, 1911. Pusk. 16x14x16. Kaina 10 kap.
Išėjo: „Draugija“ N52 ir priedas „Ateitis“ N3.— „Birutė“ N6.— „Marijavitis“ su priedu „Marijavitų žinios“ N8 už lapkritį 1910 ir N9 už gegužį 1911.

Živaja starina. God XX, vy-pusk I. 1911

Laisvoji Mintis, N16. Čiurlianies atminimui, Kl. Jurgelio nis.— Broliai Juskevičiai, su paveiklais biografiškas šķikas.— D. T. Bačkaukas (medžiaga biografijai) J. Šl.— Iš S. L. A. praeities. J. Šliupas ir V. K. Račkaukas, etc

==== o =====

KRASOS DEŽUTĖ.

A. Č.: 1) Žaidimus gavom. Ačiu. Užrašinėkit ir daugiau. Taip jau ir mišlis. Nėr ko žūrēt, kad ir kiti tokius-pat užrašo. 2) Keturi tokie lakštai poveriaus — tai jau pilnas laiško pavumas 2-centei markei.

==== o =====

Motinos Sūniui, Brooklyn: Mat tas buvo parašyta i „Saulę“, o Tamsta norite perkelti i mus laikraštį. Prie to slapyvardžiu pasirašyta. Kas gali žinoti, ar čia nėra ypatisckumų? Graboriu tik du lietuviu teturime. Lengvai gali but jie intariami, bet ar teisingai, ar ne su skriauda? Tas pakenktų visiems, o ypač paskui laikraščiu Neindėsim.

M. Klimavičiui, Akron: Labai ačiu. Na, kasžin, kad Tamsta pasiųstumēt tokj-pat patarimą i „Keleivius“?

Vietines Žinios.

— Coney Island, garsioji pasilinksminimų vieta susilaukia jau minias ekskursantų. Pereitą nedėdienį buvo jau suvažiavę apie 200,000 žmonių. Daugybė jau maudosi, nors vanduo dar šaltas. Ant sudegusios Dreamlando vietos dabar stovi keletas šetreljų ir kaip-kokie „show“.— Luna Parke įvesta mada paskolinti uždyką moterims kerečiukus pasivežioti po tą parką vaikus. Šiemet ant Coney Island vėl viskas atvirai varoma: lošikai drąsiai prigaudinėja žmones visokiomis įmonėmis, merginos iki ryto šoka salšė ir paskui su vyrūškiais eina iš salų. Nieko nepagebėjo perykštis policijos triukšmas, kad sutramdyti čionai visokį palaidumą ir ištvirkimą.

— Žydai protestuoja misijonieriams. Brownsville—East New York visos žydų organizacijos turėjo savo visuotiną susirinkimą, kuriame dalyvavo visi žydai iš Brooklyno. Protestuoja jie prieš įvairių krikščioniškų sektų misijonierius, kurie visokiais būdais jaunus žydėlius vilioją i krikščionybę ir atskiria nuo tėvų.

— Pasimirę lietuviai: Geg. 31 mirė nuo pneumonijos Amelia Miliauskūtė, 1 metų, 192 John str. Berž. 3 Marijona Maskalaitė, 16 dienų, 134 No. 6th str. Adelia Veinūtė, 6 mėnesių (ty-

„Severos Skilvinis Kartumas atgrąžino apetitą ir sveikatą“—rašo mums p. Frank Teropie, iš Fort Smith, Ark.—„Paturiu vartoti tą gyduolę visiems turintiems kokias nors skilvio slogas“.

VISOKIUS VALGIUS PAMEGSI

IR JIE EIS TAU I SVEIKATA, jeigu prieš valgi paimai dozą

Sustiprina nusilpusi skilvi.

Suteikia gera apetita.

Pagelbsti virszkinimui.

Uzbeiga sukietėjimui.

Atgrazina jiegas po ligai.

Severoros Skilvinio Kartumo

Kaina \$1.00

Ar esi nervuotas?

Tankiai užsikarščiuoji? Esi suerzintas? Smulkmenos tavo pykdo? Išsigsti maža-ko? Eini gulti nuvargęs ir atskilvi nuvargęs? Niekas tau geriau nepagelbės, kaip

SEVEROS NERVOTONAS.

Jisai pasiekia priežastis ligos: nuramina suerzintus nervus, sustiprina nervų sistemą ir užtikrina sveiką miegą, atgrąžinantį jiegas visam organizmui.

Kaina \$1.00.

Kol dar nera velu?

Inktų ligos žmogus tankiai ilgą laiką nepatėmija, kol pagalos tuomet, kada jau liga virsta pavojinga. Idant užsikyti sveikus inkstus vartok

SEVEROS GYDUOLES INKSTAMS IR JAKNOMS.

Tai yra geriausias budas nuo skaudėjimo kryžkauli, nuo lių jaknų, nuo susilpnėjimo inkstų. Sukilimas šlapinimo organų pralaimamas veikmuo tos gyduolės.

Kaina 50c ir \$1.00

Visuomet pirk tiktai Severos Gyduoles. Aptiekoriai ir pirkliai parduodanti gyduoles turi jas savo sankrovose. Nepriimk kitokių gyduolių. Jeigu neesi persitikrinęs apie savo ligą, rašyk i mūsų Gydyimo Skyrių.

W. F. SEVERA CO.

mais), 413 West str. N. Y. Palaidoti visi graboriaus p. Butkaus.

Apsivedę lietuviai. Berž 11 d. apsvėdę Fr. Mickūnaitis su Ona Karveliute, abu nuo 34 So. 2ad str. Išsiėmę laisnius: Juozas Maturauskas, 129-18th str. su Mare Jokubauskiute, 187-19th str. Petras Šmotariūs, 10 United States str. su Ona Serutaitė, 21 Bridge str. Konstantas Lugauskas 151 Berry str. su Jieva Kazlauskiute 110-3rd st.

Prezidentas apsilankę. Berželio 8 d. Brooklyne apsilankę prezidentas Taftas: jis buvo užkviestas į nedėlinių mokyklų vaikų parodą. Apie 500,000 vaikų, visokių tautų ir religijų, vaikščiavo divizionais su muzika ir vėliavomis po didesnesias gatves. Ypač daili paroda buvo apie Prospect Park ir apie Halsey str. Prezidentas su New Yorko gubernatorium Dix ir majoru Gaynor apvažiavo didesias parodų vietas ir

visur buvo sveikinamas hymnu.

Audros Pereitą subatos naktį iškilu po versąpylinę. Kiek žinoma, per audras žuvo trys žmonės: Vieną Jersey City griaustinis užtrenkė, o du Gravesand Bay mardydamies buvo audros į gelmę įmurdyti. Abėnai šias dienas tolydžio užėna smarkūs lietus ir griaustiniai.

Virimo mokykla. Susitvėrusi „New Yorko Dietos Virimo Draugija“ inkuria šią vasarą dvi virimo mokyklas — ant 169 Mott str. ir 1 W. 34 str. Čionai biednoms moterims parodys, kaip reikia vasaros laiku virti valgių, kad apsergėti kūdikius ir didžio šiu nuo sirgimo ir mirties taip vadinama „vasarinė liga“.

Darbas tikrai tuomet yra džiuginantis, kuomet jis butinai tau reikalingas.

V.L. Skaitytojams.

Pranešame visiems „Vienybės Lietuvninkų“ skaitytojams, kurių prenumerata jau išsiėmė, jog šitas numeris bus paskutinis, jeigu neatnaujins prenumeratos. Jėgu norite pasilikti „Vien Liet.“ skaitytojais ir ant toliaus, tai meldžiame prisijūti prenumeratą. Prie to pranešame tiems, kurie esate užsirašę su dovanomis — „Pažvelgus Atgal“ ir „Atlasu“, jog „Pažvelgus Atgal“ jau išsiuntinėjome, o „Atlasas“ dar randasi spaudoje. Kaip greit išėis iš spaudos, tai ir tą tuoj išsiuntinėsimė ir pranešime per laikraštį. Todėl malonėkite truputį paaukti ir netrukdyti administracijos su klausimais. „Vien Liet.“ administracija.

URA! VISI ANT PIKNIKO!

Draugystė šv. Kazimiero parengė didelį ketvirtą metinį pikniką, kuris atsisbus subatę, 24 d. berželio, 1911 m. Belmont Parke Paterson, N. J. Prasiėdės 2 val. po pietų ir trauksis iki 12 val. nakti. Bus lietaviški muzikantai ir gros lietuviškus šokius. Todėl kviečiame visus lietuvius ir lietuvaites, kaip vietinius taip ir iš aplinkinių kaimėlių atsilankyti į tą puikią pasilinksminimą. Važiuodami imkite Heledon karą, kuris davėt prie pat parko. Įžanga 25c ypatai. Užkviėčia Komitetas.

DIDELIS PIKNIKAS!

Keliamas lietuvų iš Jersey City, Hoboken ir Shady Side naudai šv. Onos Lietuviškos parapijos Jersey City, N. J. Atsisbus 8 d. Liepos Subatę 1911, Baldwin Park, Baldwin ave., and Newark str., Jersey City, N. J. Prasiėdės 2 val. po pietų. Įžanga 25 centai. Privaži prie parko Belt Line karai. Labai maloniai užkviėčiame visus lietuvius ir aplinkines. Parke yra visokių žaislų (zobovų). Grajis puiki muzika ant triubų. Komitetas.

Naujas Kningynas

Pasiūlau sekandias kningas:

- Kun. V. Dembskio raštai: Inkvizicija, arba atpirkimas žmonių nuo Šetono—\$1.25; Kankintiniai ir kankintiniai už mokslą—\$1.00; Iš ko kyla melai—75c; Drynial vagių—25c; Kaip geriausia laidoti numirėlius—10c. Dro J. Šilupo raštai: Lietuvių Tauta 3 tomai—\$4.50; Spėka ir medega—\$1.50 ir kitos. V. K. Račkausko (Karolio Vairo) raštai: Politinėji Ekonomija—25c; Prazuvo—10c; Ellėmis ir Proza—25c; Dievo Žvaigždė—35c; Magdalės Marija—15c; Baltramejėnas Naktis—75c; Jonas—15c.

Be to laikau visokias lietuviškas kningas ir užrašau visus lietuviškus laikraščius. Atkreipiu atidžią į tai, kad kuodanguisias praplauti Europoje išleistų kningų iš dailiosios literatūros aryties. Gausite pas mane pigiau negu kur kitur visus Viduno, Jovaro, Zemaits, Šatrijos Raganos, Lazdynų Peledos ir kitų parašytas kningas. Kreipkitės. ADRESAS: Kningų Krautuvė „Nauda“ (Br. Račkauksienė) 1401 N. Main Ave. SCRANTON, PA.

Pajieškau Pranciškaus Keliuočio, Kauno gub., Novo-Aleksandrovsko pav.; Onuškiop ar., Naujasodos sodžiaus. 4 metai kaip Amerikoje. Meldžiū atsišaukti šiuo adresu: Petras Paškovskas, 31 Hudson ave., Brooklyn, N. Y.

ARTISTAMS MEGELJAMS ZINOTINA!

Nuo liepos mėnesio pradės eiti iš Vilniaus mėnesinis periodinis leidinys.

TEATRAS

Eis knygtutimis nuo 32—48 pusl. in 16. Tūps jame originalai ir vertimai: dramos, komedijos, farsai ir tt. kur reikės bus ir muzika. Visi spauzdinami „Teatre“ veikalai bus tik dramatiškos cenzūros leidžiami. Prieš spauzdinant kiekvieną veikalą peržiūrs tam tikras literatū ir scenos veikėjų komitetas. Kaina metams su prisiumtumu: Lietuvoje 3 rubliai, Užsienyje 4 „.

Visus rankraščius ir pinigus reikia siųsti šiuo adresu: Vilnius, 21 Ponomarskij pereulok, No. 14. b. 10. Jonui Strazdui.

Nauja labai žingėdi knyga

„Pasauliu Ratas.“

Yra tai astronomiškas aprašymas mūsų saulinės sistemos. Parąšta garsų astronomų K. Flammariono ir S. Glazepapo. Su paveikslais. Kaina 25c. Gaunama pas: J. STROPUS

30 West Broadway, So. Bostn, Mass.

„LAISVOJI ŽMONIJA“

Nuo 1 d. geg. 1911 m. pradėjo eiti literatūros ir drauginių mokslų laikraštis „Laisvoji Žmonija“. Kaina metams 50c. Lietuvi darbininkai! Jeigu nori išsidirbti platesnį pragatį, tai užsirašyk „Laisv. žmon.“ „Laisvojoj žmonioj“ visada rasi tikrą dvasišką peną, nes joje vietos neras be-reikalingos žinios „Laisvojoj žmonioj“ bus griežčiausias pakraipos, gimanai žmogaus tiesas bei darbininkų reikalus. „L. Ž.“ nekompromisuoja nei su kuom. Pasiskubinkit užsirašyti, idant apturėti pirma numerį, kuris jau baigias.

Jei nori pažūrėti, tai prisijūti 10 centų krasos ženkleliais ir apturėsi.

Adresuok: „Laisvoji Žmonija“, 1613 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Klausyk Gero Patarimo Mokek sau o nekitam randą.

Tas išmintingas ir laimingas, kuris nusiperka žemės sklypelį, tokių kokių išgali New Yorke. New York City skubiai eina visoki pagerinimai, kaip va: tiltai, toneliai (po miestu geležinkeliai), subway ir kiti visoki įtaisymai dėl palengvinimo žmoniems ir pagerinimo miesto. Per tai čia žmonės ir puolasi pirkti ŽEMĖS ŠMOTĄ prie krašto miesto, ba už 3 ar 5 metų toji žemė ar stuba pasilieka jau mieste ir tokiu būdu toji žemė pasilieka 7-nis ar 15-ką kartų brangesnė negu perkant kaštavo. Kita vigada, už 5 centus veža 35 myles, kad ir toli parsieina važiuoti, bet ima mažai laiko tik 2 minutes trukis bėga 1 mylę po žemę. Todėl New York City per pereinus 10 metų žmonių pasididino ant 1031368. Visi žino, kad New York City yra daugiansia turčių, o daugiansia prasigyveno iš žemės pradėdami su \$50, o mūs lietuviai sudeda pinigus į žydų bankas ir anie už sudėtus jų pinigus perka žemę, stato stubas ir nuo tų pačių lietuvių ima randą už jas. Sunku rasti tokią banką, kad neturėtų žemės New York City, tai kodėl lietuviai patys sau neapverčia tuos pinigus nupirkimui sklypą žemės alia paveda bankom sa ve išnandot. ŠTAI MĖS PARDUODAM EAST NEW YORK'E Lotus, Stubas ir Namus, namai su puikiausiom įtaisom, sklepai simentuoti, ant pirmų lubų kukne ir 3 kambariai, ant antrų 4 kambariai ir maudyklė, zvanai ir šėpos drapanoms pasidėti, žodžiu sakant viskas puikiai įrengta, parsiduoda tik už \$3.500 įmokant keletą šimtų ant pradžių, o paskui po biskį, beveik su randa galima išmokėt. Taip pat ir LOTUS pardudam nuo \$450 iki \$750, prie pat krašto miesto, nuo Eleveiterio tik 3 Blokai. Čia raudasi visoki bizniai, mokyklos, hospitalės ir t. t. Nuo mūs žemę pirkdami įmoką už Lotą \$10%, o paskui po 750 kas mėnesis, o jeigu sirgtum ir nedirbtum, procento nereik mokėt už pasilikusią sumą. Visu pakraščiu mūs žemės Jamaica Bay yra rengiama prieplauka (dokai) per 10 mylių ir jau per Kongresą Washington D. C. 10 d. Vasario 1910 yra užtvirtinti planai ir paskirta 70 milijonų nuo Suvienytų Valstijų ir 40 milijonų New York City. Tai-gi galima tikėtis, kad ši vieta ateis į didelį brangumą.

Kreipkitės asabiškai arba per laiškus pas mūs reprezentantus: V. J. Šlekys „Darb. Vilties“ išleistojas 119 E. Centre st. ir J. A. Zemaitis (Vargoninkas) Shenandoah, Pa. J. G. Alenskas, 80 Gearent Lane, Wilkes-Barre, Pa. M. Valentinavičia, Auditorium Bldg. Scranton, Pa. MARTUS REALTY CO. 120-4 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 2427 Greenpoint.

Telephone 2427 Greenpoint. „Vienybe Lietuvninku“ SENIAUSIS LIETUVIU LAIKRAŠTIS AMERIKOJE. Inkurtas 1886 m. „Vienybė Lietuvninkų“ seniausias iš visų kitų lietuviškų laikraščių, radikališkai, pirmieviškai ir bepartyviškai vedamas, pertai plačiai lietuvių skaitomas ir turis geriausį pasisekimą, „Vien. Lietuvninkų“ obalsis—teisybė į akis. „Vien. Liet.“ paduoda naujausias ir svarbiausias žinias, kas „Vien. Lietuvninkų“ skaito, tas išsilavina supratime ir doroje, kaip iš geriausio humaniško mokslainės. „Vienybė Lietuvninkų“ skaito ne vien darbininkai, bet ir inteligentai: daktarai, advokatai, kunigai ir biznieri, nes joje kiekvienas randa reikalingiausias žinias ir tą, ko žmogaus protas pirmieviškame laikraštijyje jieško. Norintiems matyti „Vien. Lietuv.“ siunđiame vieną numerį dovanai. „Vienybė Lietuvninkų“ išėina kas Seređa jau nuo 1886 m. Amerikoje prekiuoja metams \$2.00, pusei m. \$1.00. Užsienioose metams \$3.00, pusei m. \$1.50. Užsirašant „Vienybė Lietuvninkų“ reikia ir pinigų sykiu prisijūti. Pinigus geriausia siųsti per „Money Order“ arba registruotame laiške. Permainant adresą, reikia paduoti ir senąjį.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA Parduoda Laivakortes in visas svioto dalis ir išmaino užrubežinius pinigus pagal kursą. Padaro aktus rejentalnus su Konsulio paliudijimu. Parduodame tikietus ant geležinkeliu Amerikoje in pietines ir vakarines valstijas. Didžiausia krautuve visokiuiu knygu, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškos, teip maldu knygos. Žodynu, randvedžiu ir Bibliju. Visoki spaudos dalykai atliekami, kokius tik kas reikalauja. J. J. Pauksztis ir K. Brazys, 120-124 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

BENNETT TYPEWRITER. Preke \$18.00 Bennett Typewriter yra tai naujansio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universaliskais raktais, teip kaip mažinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirtos plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramtuojasi nuo kaspino. Didumas mašinos 2x5x10 colų. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colų platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su litaromis mainosi ir tokiu būdu ant jos galima drukuoti visokeriopo kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netikiai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai. J. J. Pauksztis & Co., 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

VISA GERAI, KAS GERAI PASIBAIGIA. Nereikia nusiminti, jei kartais kam rodosi, kad viskas pdeš jį eina. Buvo žmonių pemetusių visa, dagi viltį, tuo tarpu staigus ir šviesus laimės spindulėlis sustiprina vidurius, priverčia mavimo organus geriau veikti. Sustiprėjus malimo organams, grįžta ir žmogaus sveikata. Šį vaitą reikia vartoti visada, kaip tik jaučiame apetito stoka, nerviška įsisenėjusi liga jus kankina ir jums rodosi, kad jau jokie dūriai užkietėjimas, dieglijai, mėšvaistai jums nebepagelbės — nedūdykite vilties. Jei liga paeina nuo vidurių nemalimo ir nėsate dar bandę Trinerio American Elixir of Bitter Wine — nenu-

Telefonas: Greenpoint 8.
Daktaras
A. Szlampe-Jankaukiene.
Gydo visokias ligas motery, vaikų, vyrų ir lanko prie palatų.
VALANDOS: Nuo 12-2 po piet, nuo 7-8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St.,
BROOKLYN, N. Y.

K. STRUMSKIS
Duodu lekcijas ant
—PIANO—
Sutaisau muziką baliams, piknikams ir kt.
Adresas:
190 High Str., Brooklyn, N. Y. (72)

VIENYBĖS LIETUVNINKŲ AGENTVAL
Baltimore, Md.
J. Luis, 521 W. Baltimore str.,
J. Zebrauckas, 112 Green str.
BROOKLYN, N. Y.
T. Jarmala, 217 Berry str.
J. Ambrazejus, 120 Grand str.
P. Filenas, 102 Grand str.
A. J. Jankaukas, 65 Hudson ave.
BENLD, ILL.
J. J. Guzevičia, Box 155.
BRIDGEPORT, CONN.
Fr M. Vitkauskas, 355 S. Main st.
CAMBRIDGEPORT, MASS.
P. Bartkevičius, 877 Cambridge st.
CHICAGO, ILL.
P. M. Kaitis, 1607 Ashland ave.
J. Ilgudas, 1613 So. Halsted st.,
K. Sitavicius, K. a.
349 Kensington ave.,
M.K. Wilkewich, 3225 So. Halsted st.
SO. CHICAGO, ILL.
S. Kvietauskas,
8745 Escanoba Ave.,
CLINTON, IND.
J. Skinderis, B. F. D. No 1 Box 35 A.
EASTON, PA.
Feliks Baulynaitis, Box 196.
A. J. Neris, Box 195.
ELIZABETH, N. J.
Dom. Boeckus, 211 -th str.
GRAND RAPIDS, MICH.
J. Garnupis, 653 N. Front str.
Z. Urbanavicius, 264 Hamilton str.
Jonas Brazaitis, 581 Broadway,
HARRISON, N. J.
J. A. Bealish, 310 John str.
K. P. Šimkonis
650 So. East St. Holyoke, Mass.
KENOSHA, WIS.
M. K. Petrauskas, 264 Pine str.
LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas, 99 1/2 Oak str.
LEWISTON, ME.
K. Vilaniškis, Box 36.
MONTELEO, MASS.
B. P. Miškinis, Box 124.
NEWARK, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry str.
NEW BRITAIN, CONN.
V. Alkanikas, 52 Grave str.
J. Mažeika, 27 Comerton st.,
NEW YORK CITY.
J. M. Daniėlius, 211 W. 12-th str.
J. Zemanaukas, 307 W. 30-th str.
PITTSBURG, PA.
J. G. Mišaiuskas,
% Union Saving Bank
PHILADELPHIA, PA.
A. A. Pauža, 1332 So. Water str.
J. L. Grušas, 3179 Salmon str.,
A. Bernotas 509 So. 4-th St.
PATERSON, N. J.
A. Varaskevicius, 70 Lafayette str.
BUMFORD, ME.
J. A. Kalvelis, 222 Pine str.
ROCHESTER, N. Y.
A. S. Šmigelskas, 31 Weyl st.,
P. Petronis, 49 Cole st.,
So. MANCHESTER, CONN.
A. Zokaitis, 30 School st.,
SORANTON, PA.
J. Petrikis, 1514 Rose Ave.
George Baltrūnas, 1823 N. Main ave.
SO. BOSTON, MASS.
N. Gendrolis, 224 Athens str.
J. J. Stropus, 30 W. Broadway.
K. Jurgelėnas, 233 Broadway.
WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kašėmekas, 785 Bank st.,
A. J. Povilaika, 804 Bank str.
M. Alyta, 1235 Bank str.
WORCESTER, MASS.
M. Paltauvišis, 15 Millbury str.
Jos J. Kalakaukas, 121 Green str.
Boston, Mass.
Julius Bukantis,
Julijonas Bukantis, 23 Prospect st.

PIGI HISTORIŠKA DOVANA!
Kas norite gauti ją ar tai sau, ar savo draugams, arba savo namiškiams pasiūsti į Lietuvą, tai prisiųskite mums 10 centų markėmis ir, apturėsite gana didelį ir akyvą jubilėjinį numerį 25 metų «Vienybės Lietuvninkų» sukaktuvių. Tame numeryje rasite 62 paveikslus žymių veikėjų ir rasytojų ant tautiškos dirvos, ir 58 straipsnius, kurie turi didelę svarbą, iš istoriško atžvilgio ir pasiliks ilgai lietuvių literatūroje, kaip savo rūšies dokumentas. Todėl pasiskubinkite jį įsigyti sau arba savo giminėms bei draugams gyvenantiems Lietuvoj, kaip sekminių dovaną. Prisiųskite mums augščiau paninėta sumą ir aiškų savo adresą, o mes tuojaus išsiųsime tamistoms jubilėjinį numerį. Kreipkitės šiuomi adresu:
J. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

Mūsų aptiekorius yra lietuvis
FRANAS URBONAS
Visi, kurie įeikote vaistai (liekarstos) ir sveikatos, galite ją gera roda parodyti apturet. tikrą kelią in sveikatą : : : : :
Mūsų aptiekoriaus
SU PAGARBA FRANAS URBONAS
151 Metropolitan Ave. (cor. Berry st.) BROOKLYN, N. Y.

DIDIS GYDYTOJAS Dr. Ignotas Stankus M. D.
pabaigęs daktarišką mokslą universitete valstijos Indiana, ir baigęs kvotimus aukščiausioje ir jau paskutinėje daktariškoj mokykloj New York Post-Graduate MEDICAL SCHOOL & HOSPITAL, kurioje specialiai išsilavina gydyme visokių pavojingiausių ligų ir daryme operacijų; pabaigęs tą mokslą įgaun vardą aukšto, didžio daktaro. Dr. IG. STANKUS, per kiek laiko buvo miestovu daktaru Indianapolis, Ind., kur turėjo didelę praktiką gydyme įvairių ligų, atlikdamas savo užduotį kuo geriausiai ir užganėdinančiai žmonijai dabar gi pasiūlys labai savo brolių tautiečių, ir kad apsaugot juos nuo išnaudojimo per nesąžiningus daktarus, įrengė savo ločną naminį ligonbutį ir:
KVIEGZIA VISUS PAS SAVE SAKYDAMAS:
Jeigu sergi, ar kenkia kas sveikatai, skubai kreipkis pas mane ypatiskai arba laišku, o busi išgydytas. Jeigu kiti daktarai pripažino ligą neišgydoma, neabejok, nes aš turėdamas didesnę praktiką ir aukštesnį mokslą, tau pagelbėsiu ir suteiksi tikrai brolišką ir sąžinišką rodi. Kiekvienas iš atsisauskusių persitikrįs, kad esu pabaigęs didesnę daktarišką mokslą ir galiu geriau gydyti negu kiti daktarai svetimauciai.
APSIMU PASEKMINGAI IŠGYDYTI LIGAS
Nuo reumatizmo, skaudėjimo ir gėlimo sąnarių, kaulų, strėnų ir šonų; nuo visokių kraujo ligų, užkietėjimo ir nedirbimo vidurių; išberimo, kuno niolėjimo, visokių spuogų, dedervinių, silkinimo plaukų; galvos skaudėjimo, nuo ligos širdies, inkstų, plaučių, kepenų. Nuo visokių nervinių ligų, neuralgijos, drebelių sąnarių, nemiegojimo ir iškašio; nuo greito nuilsimo, sunkaus kvėpavimo, peršalimo ir nuo visokių slogų. Nuo visokių užkrečiamųjų lytiškų ligų, ir visokių kitokių nusilpėjimų sveikatos. Taip gi nuo visokių moteriškų ligų, skausmingų ir nereguliariškų mėnesinių, baltųjų tekėjimo ir gumbų ligų.
Turiu Speciališką Diplomą dėl darymo Operacijų.
Ištikus butinam reikalingumui operacijos, kada vaistai negal pagydyti kaip tai: augimo vėžio skilvių ir visokių akmenų, skaudulių ir guzų, ar tai būtų pralėje, inkstuose, kepenyse ir žarnose, viską tą su pagelba operacijos galima pralėinti kuo geriausiai ir už menką mokestį. Darau taip gi operacijas ant kaulų, smegenų, grobų ir lytiškų organų, kaip vyrų taip ir moterų. Ištiesinu pritrauktas kojas ir rankas. Išgydau su naujausio būdo operacija repliturą, už menką prekę. Per tai kreipkitės kiekvienoje ligoje pas mane. Jeigu negalima pribūti ypatiskai, tai užtikrina, paklauskite apgaviko, kuomi užtikrina ir kur jo gyvenamasis? Atsakomasis Agentas ir bankierius sudeda gvaranėlių į Valstijos kasą. Pirm negu pavesite savo pinigų taupinimui arba pasiuntimui Tėvynei, pasiteiraukite kaip ir kuomi užtikrina Jūsų sunkiai uždirbta skatika. Sudėjan Valstijos kason šimta tukstančių dolerių kaip užtikrinimą Jums. Įsiteminkite, jogei netikrojo bankieriaus reik lenktis. Jūsų patarnavimams yra senas daktarus Agentas, kuris: Stundžia 50 rub. už \$26.15, 100 rub. už \$51.90, 500 rub. už \$259.40, 1000 rub. už \$515.00. Parduoda laivakortes į Europą ir į Ameriką. Padaro kontraktus ir įgaliojimus (daviernastis) visą tą atlieka pigiai atsakančiai ir greitai. Reikalaukite pinigų kurso ir laivakortę kainų. Atsakančių greitai, o patarimai dykai.
HENRY J. SCHNITZER
141 Washington st. NEW YORK.
Pigianios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

SKAITYK, O ŽINOSI VISKA.
Pranešu visiems lietuviams ir savo kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvę į Chicago, Ill., kurioj galite gauti laikrodžių, laikrodėlių, lenciuėgių, visokių žiedų, spilkų, košėlių, kompasų, kryžiučių. Puikiausių armonikų, skripkių, klarnetų, trubių, koncertinių ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Gerų britvų, visokio skyriaus drukuojamų mašinukų, albumų fotografijoms, guminių litarų. Mūsų knygy, istoriškių ir mada-knygyčių. Gražių popierių gramotoms rašyti su puikiais apskaitymais ir dainomis, su drukuotais aplinkui konvertais, turinčiais už 25c, 5 tuz. \$1.00, perkupčiams 1000 už \$6.00. Jaigu kas neturite mano katalogą, rašyk šiadien: prisiusdami už 5c markę, o apturėsi mano Didelį Katalogą Dykal su 1000 naudingų visokių daiktų. Aš užtikrinu, kad mano tavoras pirmos klasos, o prekės pigesnės kaip kitur. Perkupčiai gali gauti pirtk tavorą daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus lietuvius ir lietuvaites su orderiais ir visokiais pirkiniais kreiptis pas savo tautietį
M. K. Wilkewich,
3225 So. Halsted St. Dept. V. Chicago, Ill.

PIRMAS LIETUVISZKAS Fotografistas ir Maliorius VISOKIU FOTOGRAFIJU
Darbą atlieku puikiai ir pigiai. Taipgi išmokinu nutraukti ir padirbti fotografijas, pirma mokestis tik 5 dol. Ateikit ir atsiveskit savo drangą arba draugę ir nutrauksi jo ar jos fotografiją pats, ir į 24 valandas bus atliktas pirmos klasos darbas.
G. BENSON
328 Bedford Arv. Brooklyn, N. Y.

Julian Czapka
Daktaras Tiesu, Advokatas ir Notary Public.
Ofisas: 3 N. Main Street, Wilkes-Barre, Pa. kasdien. 138 So. Washington Ave. Soranton, Pa. Pamedėliais ir Ketr. nuo 6-7 vak. Užsimu provomis Wilkes-Barre ir Soranton. Taipgi pas skvairas palidijimus (doviernastis) išrupina Rostojį ir Lietuvoj.

Tel. 3123 Orchard
Dr. EYA KATZMAN, Dentiste,
208 E. Broadway, New York, N.Y.
Ofiso Valandos: Serodomis 9r.-3v., Nedėliomis 9 ir rito iki 3 po piet: Petynyčiomis uždarytas.
Čia kalbame maskoliškai ir rokiškai.

Telephone 1831
Nik. P. Zelwis
LIETUVISZKAS GRABORIUS
Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius.
Karietos laidotuviams, veseiloms ir krikštynoms.
Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

Nepamirškite Tautiško Namol!
Erta, daili salė mitingams, veseilijoms, tea rams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigara, skanus užkandžiai ir nakvinė.
TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
Razutis & Dixon
101-108 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

Antanas Stašauckas.
Labai puikioje vietoje salionas, užlaikau skaniausius gėrimus ir kvėpiandžius cigarus. Lietuviai, nepamirškite atsilankyti pas savo riantautį.
No. 2 Cor. Nesbitt ir B. EAST PLYMOUTH, PA.

PUIKUS HOTELIS Andriaus Milisausko
Visada šaltas alus, skani arielka, alius, porteris, visoki vynai ir kvėpianti cigara.
Lietuviai vietiniai ir atvažių iš kitur, nepamirškite šios puikios vietos.
16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypp

New Phone 4023-2. Lock Box 48.
CHAS. ADAMS.
Laikau agenturą, parduodu šifkortes ant geriausių linijų ir greičiausių laivų ir siūnūju pinigus į visas vietas dailis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Prieš tam laikau HOTELI.
Chas. Adams,
George are & Ash st., Parsons, Pa.

PITTSSTON, PA.
Čia visi peika šifkortes, siūnčia pinigų ir padaro daviernastis. Aksinius dziegorėlius ir žiedus, siuvas masinas, drūkarnėles, bankas, visokius sidabrinus ir aukšnius daiktus.
G. J. JESZMANT
120 N. Main st., Pittston, Pa.

Pigianios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00
Skaitykite atydziai! Nesiduokite apgandint trukišmingiems ir melagingiems Agentų apgarnimams. Jeigu kuris sako jogei kame nors Jus užtikrina, paklauskite apgaviko, kuomi užtikrina ir kur jo gyvenamasis? Atsakomasis Agentas ir bankierius sudeda gvaranėlių į Valstijos kasą. Pirm negu pavesite savo pinigų taupinimui arba pasiuntimui Tėvynei, pasiteiraukite kaip ir kuomi užtikrina Jūsų sunkiai uždirbta skatika. Sudėjan Valstijos kason šimta tukstančių dolerių kaip užtikrinimą Jums. Įsiteminkite, jogei netikrojo bankieriaus reik lenktis. Jūsų patarnavimams yra senas daktarus Agentas, kuris: Stundžia 50 rub. už \$26.15, 100 rub. už \$51.90, 500 rub. už \$259.40, 1000 rub. už \$515.00. Parduoda laivakortes į Europą ir į Ameriką. Padaro kontraktus ir įgaliojimus (daviernastis) visą tą atlieka pigiai atsakančiai ir greitai. Reikalaukite pinigų kurso ir laivakortę kainų. Atsakančių greitai, o patarimai dykai.
HENRY J. SCHNITZER
141 Washington st. NEW YORK.
Pigianios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Rusizkai Amerikonizka Linija. Vienatinė be persidėmo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.
84 dieny in Roterdamą III klasa \$31.
II .. 45.
I .. 52.
114 dieny in Liepojų III klasa \$35.
II .. 47.
I .. 62.
Laivai iš New Yorko: Birma Gegužio 13. Kursk Geg. 27. Lithuania Bir. 10.
Del smulkesnių žinių kreipkitės in mūsų agentus ir centrališką kontorą.
A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
27 BROADWAY NEW YORK CITY, N. Y.

Atidžiai visu Lietuviu LAIKAU PUIKŲ SALIUNĄ
Skanus alus, gardi arielka, Havanos cigara. Taipgi puiki salė mitingams veseiloms ir šlap visokiems susirinkimams. Salė 212 Berry Str. Reikale kreipkitės prie mūsų, o busite užganėdinti konogeriausiai.
JUOZAS JURKEVICIUS
112 N. 3rd st., Brooklyn, N. Y.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS
— pas —
Jona Kulboka
SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI, KVEPIANTI CIGARAI.
74 Grand st., Brooklyn, N. Y. (kampus Wythe ave.)

Telephone 854 W. Williamsburgh.
Williamsburgh BATHS.
E. APRIL, Savininkas.
Rusiškos ir Turkiškos PIRTYS
274 South First Street, (tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.) BROOKLYN, N. Y.
Moterims kiekvieną utarninką.

BUKIE VYRAS
RUPTURA, VARICOCELE, PRAPUOLUS PAJEGAS, UZTRUCINTAS KRAUJAS. ATIMA JUMS VYRISZKUMA
BUKIE
Izsmintingas
Liekie sveikas
DR. O'MALLEY BUDAS
Visados išgydo!
Išbandyta per 30 metų!
Be pelio ir vaistų!
Išrasta per mane!
Naudojamas tik mano ofise!
PRASARGA: Darbininkai katrie pas mane dirbo, gal sakyti, kad jie žino mano metodą ir pagal jį gydo be operacijos, jie gal ir pamėgdžioja mano rautus. Bet randasi tik Vienas Dr. O'Malley Budas ir naudojamas tik Mano Ofise.
Aš nedrukoju jokių gramotų Ligonų kadangi atsilankymas į mano Ofisą padarys jums, kad turiu daugybę Gramotų nuo Ligonų iš visų šalių pasaulės kurie tapo išgydinti.
Prisiųsk 2c. markę už knygutę padabintą paveikslais apie Supturą.
Dr. Alex. O'Malley
158 S. Washington St. Wilkes-Barre, Pa.
Galima susikalbėt lietuviškai-lenkiškai.

MOKINKIMĖS PATYS
Gramatika angliskos kalbos mokintis be mokinio (apdaryta) \$1.00.
Vaikų Drangas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokinio 15 c.
Nanjas Bndas mokintis rašyti be mokinio..... 10 c.
Aritmetika mokinimui rokundy su paveikslais (apdaryta)..... 35 c.
Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu
P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

THE LACKAWANNA
Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Yarkary keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pliavakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punkty nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:
George A. Callen,
General Passenger Agent,
90 West Street, N. Y.

DR. Alex. O'Malley
158 S. Washington St. Wilkes-Barre, Pa.
Galima susikalbėt lietuviškai-lenkiškai.

TELEPHONE 1295 GREENPOINT.
P. BUTKUS
LIETUVISZKAS GRABORIUS (UNDERTAKER)
Mano Gyvedimas ir Ofisas atdaras DIENA IR NAKTĮ.
213 1/2 Berry Str. Brooklyn, N. Y.
BRANCH OFFICE: 48 HUDSON AVE.

Kalendorius

1911 metams.

Su puikiais skaitymais, statistiškais žiniomis apie Lietuvą, ir daug visokių aprašymų ir eilių.

Kaina 25c.

Konkursinis

Geografijos Vadovėlis

Skiriamas Lietuvos Mokyklai. Su paveikslais ir spalvotais žemėlapiais. Pirmutinis su žemėlapiais Geografijos vadovėlis, norinčiam pažinti Geografiją būtinais reikalingas.

Kaina 75c. Apdaryta \$1.00.

J. J. Paukštis & Co.

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Gera Proga!

Geras laikraštis tai žmogaus ištikimas draugas. Norėdami tautai, kad daugiausiai žmonių draugautų su gerais laikraščiais, pranešame visuomenei, jog nuo Naujų Metų galima įgyti du gerus laikraščius už prieinamą kainą:

Visiems, kas užsirašys tiesiog pas mus „Laisvąją Mintį“ ir prisijus mums \$3.00, stuntinsime par šitais metus „LAISVĄJĄ MINTĮ“ ir kaip priedą „VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“

ir gi par metus, kuriedu laikraščiu, atskirai užsirašant, apsieina \$4.00. Sunku susilaukti geresnės progos, o kadangi ir šita neilgai tebus, tad pasiskubinkite!

Adresas: „LAISVOJI MINTIS“

1401 N. Main Ave.,

Scranton, Pa.

Gera proga!

Geras laikraštis, tai žmogaus ištikimas draugas. Norėdami tautai, kad daugiausiai žmonių draugautų su gerais laikraščiais, pranešame visuomenei, jog nuo Naujų Metų galima įgyti du gerus laikraščius už prieinamą kainą:

Visiems, kas užsirašys tiesiog pas mus „Vienybę Lietuvninkų“ ir prisijus \$3 00 stuntinsime per šitais metus „Vienybę Lietuvninkų“ ir kaip priedą „Laisvąją Mintį“ ir gi per metus kuriedu laikraščiu, o kadangi ir šita neilgai tebus, tad pasiskubinkite!

Adresuokite: J. J. Paukštis & Co.

120-124 Grand str.,

Brooklyn, N. Y.

Didele Krautuve

Visokio tavoro, kaip tai: laikrodžių, laikrodėlių, lenciūgių, visokių žiedų, čysto aukso, šliubinių ir šiaip nešioti merginoms ir vaikinams, spilkų, armonikų, britvų, maldaknygių ir svietiškių knygų, škapilerių, rožančių, kryžių, abrožų, visokių paveikslėlių ir t. t.

Biblija lietuviškoms raides \$3.00. Popierios gramatos rašymui dideliame pasirinkime, tuzinas 25c., 5 tuzinai \$1.00, už 1000 \$6.00.

Trajkana partraukta iš Vokietijos, parsiduoda baksukas 26ct., svaras \$1.25 su priuontimu.

Magiškos kaziros parsiduoda už \$3.00. Ir šiaip visokių tavorų agentams duodu su dideliu nuošimiu.

Lietuviai ir lietuvišės, visi draugai ir pažįstami reikale malonėkit kreiptis pas savo tautietį, o busite užganėdinti.

Adresas: V. Vaidelis,

112 Grand Str., Brooklyn, N.

FARMOS! FAIRMOS! Štai puiki proga įgyti Farmą! Žemė apgyventa 61 lietuvių farmerių. Šioj kolonijoj lietuviai turi susiorganizavę Ukišką Draugystę palengvinimui ukiniškavimo ir apdirbimui lauka, tapgi susielpia laike ligos. Ši lietuvių kolonija randasi Lake Maican paviete, Michigan vaistijoj, vakariniam krašte palei ežerą Michigan prie pramoningų miestų ir miestelių; tarp 4 gelkelių, tarpais gražūs tyro vandens ir žuvingi ežerėliai. Turime toje apilinkėje tūkstantį (1000) pardavimui farmų, geros derlingos žemės; ir pigios, geros žemės visokiems javams, daržovėms, sodams ir pievoms; pienininkystei, galvijų ir paukščių auginimui. Parduodame pigiai, ant lengvų išmokėjimų. Gali pasirinkti kas kiek žemės nori. Prėkė nuo \$10,00 iki \$25, 00 už akrą. Norinti pirkti kreiptis adresu: ANTON KIEDIS, PEACOCK, LAKE CO, MICHIGAN.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA ORGANIZACIJA S. L. A.

Sustvieniujimas Lietuvių Amerikoje susideda iš 250 kuopų, turi 10,000 sąnarių, New York savo namus vertės \$40,000.00. Išleidinėj savaitinį laikraštį „Tėvyne“, savo ižde turi grynais pinigais suvirš \$25,000.00. Apvietoje reikalaujama ir kitokiems labdarinigiems tikslams išmoka šimtus dolerių, kas metas. Todėl geistina, kad Sustvieniujimas turėtų bent 100,000 sąnarių, tuomet toki organizacija galėtų atlikti mums ir mūsų tautai milžiniškus darbus. Jeigu S. L. A. kuopos rastųsi kiekvienoje Amerikos vietelėje, kur tik yra burlėlis brolių, lietuvių ir kad visi suaugę būtų jo sąnariais, kaip pasekme to, našlės ir našlaičiai ir nušene, po mirusiam sąnariui gautų 600 ar 1000 dol., tai pamastyk, kiek apsunikinimų, kokius dabar nuolat lietuvių nukenčia, galima būtų išvengti, kiek našlaičių būtų išgelbėta lietuvių, kurie dėl prievartos pakliuva į rankas kitautinių ir žuva kaip lietuvių! Kiek pinigų mūsų visuomenė tada galėtų apversti visokiems naudingiems tautos reikalams!

Šitose klauksimuose reikalaujame rimtai apvarstyti. Pasvarstyk geibiama skaitytojau valandėle, kaip daug gerą gali būti padaroma organizacijos tokios, kaip Sustvieniujimas Lietuvių Amerikoje, kaip Sustvieniujimas Lietuvių Amerikoje.

Imokėti pinigai į šitą organizaciją (S. L. A.), buvo pilnai utikrinami atgavimui atgal sunkiose gyvenimo valandose ir dar daug sykų didesni, negu tapo imokėta.

Sustv. L. A. išmoka mirusio nario pašelpavimui taip: \$150.00, — \$300.00, — \$600.00 ir — \$1000.00. Yra keturi skyriai apsaugos pagal virš paminėtus sumas.

Visokios blankos, konstitucija ir mokesčių kniegelė gaunama dovani pas Sustvieniujimo sekretorių: J. Zamantauską, 307 W. 30th st., New York City. Jeigu tavo miestelyje dar nėra S. L. A. kuopos, o nori tapti šios organizacijos sąnariu, tai rasyk klauksdamas išlygų ir konstitucijos pas sekretorių viršpatymėtu adresu, arba pas prezidentą: M. J. Damjoniškį, 812-33rd st., Chicago, Ill.

TEISINGAS PRANEŠIMAS

NE STEBUKLAI, NE PASIGYRIMAI, IR NE MEDAUS SILDUMU tepami apgarsimmai gali serganti išgydyti, bet mokslas, geros liakarstos ir prieteliskas pasidarbavimas gero teisingo daktaro gal

Sugrazinti Sveikata Gerove ir Laime Išmintingam žmogui užtenka pranešimo ir kelių žodžių, kurie rimtai, bet grynai teisybę pasako. Nebutis, negalimus daiktus neprizada, bet tik, ką prizadėjus teisingai galima išesti, o tai galima ligas išgydyti. Neišmanėliai visada įieško kur apgarsinimuose pagyrai save garsinasi: geriausias, geresnis už kitus, stebuklingas gydytojas, didis gydytojas, pagiginantis kojas, rankas, kaulus ir tam panašų humbugą. ant ubagu dvasėje daro operacijas; arba apsiima biednus išgydyti dovanai, kad tik prisivilioti, o paskui engti. Panašūs pasigyrikai, tai veidmainingi geradėjai, kuriuos gali pažinti iš pasiryrimų, apie kuriuos Philadelphia M. Klinikas skaito sau už pareigą praseręti lietuvių nuo nuoduodamų profesorų, geriau sakant — pusiau kėptų daktarų.

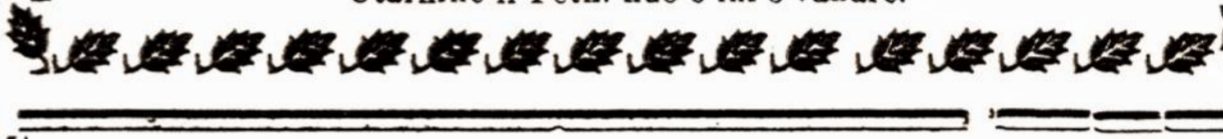
PHILADELPHIOS M. KLINIKĖ Parinktas specialistas daktaras ant ligų, teisingai ir pasekmingai gydo nuo: Slaptų, visokių ir sarmatinių ligų, nesveikumo kraujo ir nusilpnėjimų, ligas, nervų, persidūrimus, abelno nusilpnėjimo ant sveikatos, puslės ir šiapiimosi organų, skaudėjimas sąnarių ir kitose dalyse kuno. Neramumo, greito pyktumo. Blogų sapnų, nubėgimų, nuo jaunystės išdykimo pasiegy, kosulio, bronchitų, slogos ir inkstų, nemigos ir nepasilio. Galvos skaudėjimo. Niežėjimo ir išberimo spuogais odos, ligų kraujo. Tankaus šiapimosis, išblyškimo ir pajudavusių po-akių.

VYRU ir MOTERU visokias ligas, kurios užpuola varginimui. ATSIŠAUK LIETUVIŠKOJE KALBOJE, nes yra žion ir tikras lietuvis daktaras ir nerelikauji tilmočiaus, pasekmingai išgydė kitus nuo šviežių ir užsenėjusių ligų, tad ir Tau gali pagelbėti be peilio, bet su tikromis geromis liakarstomis.

Atisaukusiuems duodame teisingas rodas, suteikiame sergantiems pagelbą. Reikalaujant gero daktaro visada atsišaukt ant šio adreso: The PHILADELPHIA MEDIC. CLINIC 1117 Walnut st., Philadelphia, Pa.

Valandos: kasdien nuo 10 iki 4 po piet. Nedėlioj nuo 11 iki 3 p. p. Utarnike ir Pėtn. nuo 6 iki 8 vakare.

Bischoff's Banking House 287 Broadway Kampas Reade Gatvės New York N. Y. Telefonas: Worth 2822

Kas reikalauja teisingo patarnavimo ir nori idant jo reikalai būtų greitai atlikti, tegul atsišaukia Seniausj Bankinj Namą Uzdėta 1848 m.

(Stovinti po Rediška Kaučia \$100.000.) Pinigus siunčijame į Krajų kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išmainome pagal kursą. Pinigus priimame ant procento ir išduodame ant pareikalavimo. Šipkortes parduodame ant geriausių Garlaivių visų Linijų ir iš Kraujus už pigiausių prekių. Pašportus dėl keliaujančių į Krajų pastorojame nereikaludami jokijų popierų. Daviernastis padarome pigiai ir visas kitas rejeantaliskas popieras su paliudijimj Konsulio. Atjieškiojimą dalių atliekame kuoteisingiausiai. Atidaryta: kas dieną iki 6 vakare. Subetoje iki 8 val. vakare. Nenėloje nuo 10 iki 12 val. ryte.

LIETUVY, MOKINKIS FOTOGRAFIJŲ AMATO! Dabar geriausia proga, nes išmokinsiu už mažą atlyginimą arba užmokestj. Platausių žinių klauskite per laiška arba pats atlykite.

Jos. Shukis 20 East Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Daktaras Brandšteinas Turėjęs praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyn, N. Y., atidarė ofisą. 103 So. 2-nd Str., kampas Berry Str. Gydo naujansiu budu ligas vyrų, moterų ir kudių. Specialistas prie ligų chroniškių (įsenėjusių). Valandos priemimui ligoniu: Iš ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

Jonas S. Lopatto Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvų advokatas pabaigęs Pensilvanijos Universitetą), užsilma varymu prory visuose teismuose. Ofisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA. Office Phone Peoples 37 Bell 47 Residence Peoples 1100

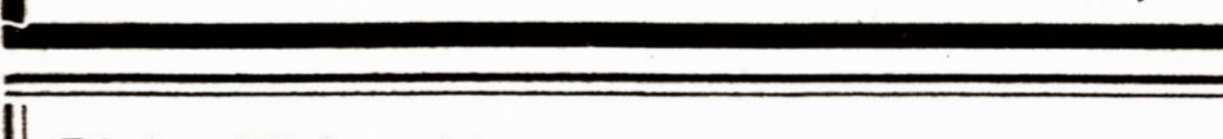
W. SŁOMINSKA, 679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL. Mano Dirbtuose tapo Apdovanota DWIŪMS MEDALIAIS ant Kosciuszakos Parodos už rupejingą, teisingą ir artistiszką išdirbinimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt. Turis už garbę apretkasti guodotiniems Kunjgams ir guodotin. Draugystėms, kad aem dirbu wi-sus augstauslams pamėntus daigtus Pigiiaus, Teisingiausl ir Geriausl, nes per 80 metų užsimdama išdirbimais įrijau geriausj praktiką ir dėl to galia wiakj padirbt pigiau ir geriau ne-gu kiti fabrikai. Su guodone W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

B. HORAK 191 17-th Str. So. Brooklyn, N. Y. DIPLIOMUOTA AKUZIERKA Su daug metinia praktika ligonbu-čiuose New York. Prīma palogos pas save namuose ir eina kitur, pre-kė vidutinė. Patarimai dykai. Priskėtė iš 691 4-tos ave. po nu. 191 17-th str. čia netoli 4-tos ave. So. Brooklyn, N. Y.

VIENINTELIS LIETUVIŠKAS HOTELIS J. B. DAINIO. Skanus alus, gardi arielka, visoki vynai ir krepiantij cigarai. Vietiniai ir iš apilinkės nepamirškite Hos-piukios vietos, o busite užganėdinti. 36 Oxford Str. Kampas Lee Park Ave. Wilkes-Barre, Penn'a.

H. B. ROSENSON, 317-319 Grand Str., BROOKLYN, N. Y. Telefonas, 1108 W. 4th St.

12 dideliu ir 12 mažu, PRIETELIAI LIETUVIAI

THE AMERICAN Labai puiki mašina drukavojimui laišku. Preke \$7.00. Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir dručiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po \$10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrinelė 2 dol. Kam reikalinga tankiai kilnotis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmę ir ranką kaip čemodanėli, gali neštis kur nori. Pati skrynelė..... \$2.00 O mašina..... \$7.00 Dabar yra gera proga šitą maziną pigiai nusipirkti. J. J. Paukštis & Co. 120-124 Grand str. Brooklyn, N. Y.

20 Metu Senas Laikrasztis "LIETUVA" Išaina kas Petnyčia Chicago, Ill. Laikraštis, "Lietuva", 8 puslapių, didelio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, talpina raštus geriausių raštinkų ir visuomet pilnas naujansių ir tikriausių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio, ypač iš didžiausio miesto Chicago, kuriame gyvena apie 60,000 lietuvių ir turi šimtus visokių pašelpintų, teatrų, bibliotekų, ir kitokių draugystių. „Lietuvos“ prenumerata Suvienyotose Valstijose šiaurinės Amerikos: — Metams \$2.00, pusei metu \$1.00. Kanadoj ir Mexike: — metams \$2.50, pusei metu \$1.25. Rusijoj, Lietuvoj ir kitose užrubežinėse viešpatystėse: -- Metams — \$3.00, pusei metu — \$1.50. Užsirašyti „Lietuvą“ galima kiekviename laike. Užsirašant „Lietuvą“ reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pašto Money Orderj arba pinigais registruotame laiške ant išleistojo rankų, adresuojant šiteip: A. OLSZEWSKI 3252 So. Halsted St., Ghicago, Ill. Rašyk tuojaus, o gausi vieną „Lietuvos“ numer: ant pažiuros dykai.

ADVOKATAS VIKTORAS E. GARCAS 45 Broadway, New York, N. Y. Išveda pasekmiaugiausiai visas Kriminaliskas ir Privatiskas Provas visuočia Amerikos ir Rusijos suduostia. Jei jums atstinka kokta nelaimė (suleidžia) pasiklauskite pirmo mano rodos. Išduodu visokias Rajantiskas (pažolėdas) Daviernastis ir t. t. Su PALIUDIJIMU KONSULIO. Kas negali asabiškai atsilankyti, tegul atsilankia per laiška ant sekantio adreso: VIKTOR E. GARTZ (Advokatas) 45 Broadway, New York, N. Y.

ADVOKATAS VIKTORAS E. GARCAS 45 Broadway, New York, N. Y. Išveda pasekmiaugiausiai visas Kriminaliskas ir Privatiskas Provas visuočia Amerikos ir Rusijos suduostia. Jei jums atstinka kokta nelaimė (suleidžia) pasiklauskite pirmo mano rodos. Išduodu visokias Rajantiskas (pažolėdas) Daviernastis ir t. t. Su PALIUDIJIMU KONSULIO. Kas negali asabiškai atsilankyti, tegul atsilankia per laiška ant sekantio adreso: VIKTOR E. GARTZ (Advokatas) 45 Broadway, New York, N. Y.